

II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 25. januarja 2012

glede ukrepa SA.14588 (C 20/2009) Belgije za podjetje De Post – La Poste (zdaj „bpost“)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 178)

(Besedilo v francoskem in nizozemskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2012/321/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe ⁽¹⁾,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ⁽²⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

1.1 ODLOČBA KOMISIJE IZ LETA 2003, KI JO JE SPLOŠNO SODIŠČE RAZGLASILO ZA NIČNO

- (1) Belgijski organi so 3. decembra 2002 Komisiji priglasili ⁽³⁾ povečanje kapitala podjetja De Post – La Poste (v nadaljnjem besedilu: podjetje DPLP, zdaj podjetje bpost ⁽⁴⁾). Komisija se je po predhodni preučitvi 23. julija 2003 ⁽⁵⁾ odločila, da prižlašenemu ukrepu ne bo naspro-

tovala. V tej odločbi je menila, da niti zadevna kapitalska injekcija niti drugi ukrepi v korist podjetja DPLP, preučeni v predhodni preiskavi, niso povzročili prekomernega nadomestila neto stroškov, ki jih je nosilo podjetje pri opravljanju svojih nalog javne službe med letoma 1992 in 2002.

- (2) Podjetje Deutsche Post AG in njegova belgijska podružnica DHL International sta 27. novembra 2003 na Splošnem sodišču izpodbijali odločbo Komisije ⁽⁶⁾. Splošno sodišče je 10. februarja 2009 odločbo Komisije razglasilo za nično, saj je menilo, da se je ta odločila, da ukrepu ne bo nasprotovala kljub obstoju resnih težav, zaradi katerih bi morala začeti formalni postopek preiskave.

- (3) Belgija je aprila 2009 pri Sodišču vložila pritožbo ⁽⁷⁾ (C-148/2009) zoper odločitev Splošnega sodišča o razglasitvi ničnosti odločbe Komisije z dne 23. julija 2003 o nenasprotovanju ukrepu.

- (4) Sodišče je 22. septembra 2011 zavrnilo pritožbo Belgije, saj je menilo, da je Splošno sodišče upravičeno razglasilo ničnost odločbe Komisije iz leta 2003.

1.2 PRITOŽBA V ZVEZI S POMOČJO ZA DOSTAVO TISKA

- (5) Leta 2005 je več belgijskih zasebnih podjetij za dostavo tiska vložilo pritožbo ⁽⁸⁾ na podlagi protimonopolnih pravil in tudi pravil o državnih pomočeh zoper shemo

⁽¹⁾ Z učinkom od 1. decembra 2009 sta člena 87 in 88 Pogodbe ES postala člen 107 oziroma člen 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Določbe so v obeh primerih vsebinsko enake. V tem sklepu se sklicevanja na člena 107 in 108 PDEU po potrebi razumejo kot sklicevanja na člena 87 oziroma 88 Pogodbe ES.

⁽²⁾ UL C 176, 29.7.2009, str. 17.

⁽³⁾ Zadeva št. N 763/02.

⁽⁴⁾ Od 1. septembra 2010 (<http://www.bpost.be/site/fr/postgroup/bpost/intro/index.html>).

⁽⁵⁾ C(2003) 2508 final, UL C 241, 8.10.2003, str. 13.

⁽⁶⁾ Sodba z dne 10. februarja 2009 v zadevi Deutsche Post in DHL International proti Komisiji (T-388/03, ZOdl., str. II-199).

⁽⁷⁾ Sodba z dne 22. septembra 2011 v zadevi Belgija proti Deutsche Post AG in DHL International (C-148/09 P, še neobjavljena v ZOdl.).

⁽⁸⁾ Zadeva št. CP 218/2005.

dostave tiska, o kateri so se dogovorili belgijski organi in podjetje DPLP. S to shemo je bila podjetju DPLP zaupana naloga javne službe dostave tiska v vsej Belgiji, hkrati pa so bile določene tudi tarife te storitve in nadomestilo, do katerega je upravičeno podjetje DPLP zaradi dodatnih stroškov, nastalih ob izvajanju te naloge. Pritožba se nanaša zlasti na tarife storitev podjetja DPLP, glede katerih pritožniki trdijo, da so tako nizke, da je z njimi dejansko izključena kakršna koli konkurenca.

- (6) Službe Komisije so v zvezi s pravili, ki se uporabljajo za državne pomoči, pritožbo zavrnile, saj je bilo mogoče na podlagi predhodne preučitve ugotoviti, da dodatni neto stroški, nastali pri izvajanju te javne storitve, niso bili prekomerno nadomeščeni. Vendar so pritožniki maja 2009 to predhodno stališče izpodbijali ter pri tem predložili dodatne informacije in Komisijo pozvali, naj opravi poglobljeno preiskavo.

1.3 ČETRTRA „POGODBA O UPRAVLJANJU“ (2005–2010)

- (7) Komisija je ob preučevanju pritožbe v zvezi z nadomestilom, dodeljenim za dostavo tiska, odkrila, da se je Belgija leta 2005 s podjetjem DPLP dogovorila o nepriplašeni „pogodbi o upravljanju“, ki je predvidevala plačilo nadomestila za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (v nadaljnjem besedilu: SSGP). Zato je začela postopek po uradni dolžnosti⁽¹⁾ in je aprila 2007 na Belgijo naslovila zahtevo po podatkih.
- (8) Belgijski organi so decembra 2007 odgovorili, da po njihovem mnenju nadomestilo za SSGP ni državna pomoč, ker niso izpolnjeni vsi štirje pogoji iz sodbe v zadevi Altmark⁽²⁾. Naknadno so predložili informacije o četrti pogodbi o upravljanju, še zlasti o sistemu stroškovnega računovodstva, uporabljenem za izračun nadomestila, ki ga izplača država.
- (9) Nato so bili ukrepi, na katere se je nanašal postopek po uradni dolžnosti, in pritožbe vključeni v formalni postopek preiskave C 20/09, ki se je začel 23. julija 2009.

1.4 ODLOČITEV O ZAČETKU POSTOPKA

- (10) Ker je Splošno sodišče razglasilo ničnost odločbe Komisije z dne 23. julija 2003, se je ta po preučitvi podatkov, ki so jih v zvezi s spornimi ukrepi predložili belgijski organi, 13. julija 2009 odločila, da začne formalni postopek preiskave iz člena 108(2) PDEU⁽³⁾.
- (11) Odločitev Komisije o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj ji predložijo svoje pripombe.

1.5 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K ODLOČITVI O ZAČETKU POSTOPKA

- (12) Belgijski organi so pripombe predložili 13. avgusta 2009, nato pa so jih dopolnili še s pripombami z dne

10. septembra 2009, 12. oktobra 2009, 23. aprila 2010, 26. aprila 2010, 19. oktobra 2010, 19. novembra 2010, 21. decembra 2010, 18. januarja 2011, 17. februarja 2011, 2. marca 2011, 29. marca 2011, 11. aprila 2011, 10. maja 2011, 27. maja 2011, 14. junija 2011, 10. avgusta 2011, 26. avgusta 2011, 7. oktobra 2011, 14. decembra 2011, 19. decembra 2011, 20. decembra 2011 in 26. decembra 2011. Navedli so, da so 22. aprila 2009 vložili pritožbo zoper sodbo Splošnega sodišča z dne 10. februarja 2009, in predložili dodatna pojasnila v zvezi z nadomestilom za javne storitve in drugimi ukrepi *ad hoc* v korist podjetja DPLP.

1.6 PRIPOMBE TRETJIH STRANI K ODLOČITVI O ZAČETKU POSTOPKA IN PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K PRIPOMBAM TRETJIH STRANI

- (13) Podjetji Deutsche Post AG in DHL International N.V./S.A. sta predložili pripombe 28. avgusta 2009.
- (14) Zveza Vlaamse Federatie van Persverspreiders (v nadaljnjem besedilu: zveza VFP; flamska zveza dostavljavcev tiska) in združenje Prodipresse (združenje poklicnih dostavljavcev tiska) sta predložili pripombe 28. avgusta 2009.
- (15) Podjetje Belgische Distributiedienst NV/Belgique Diffusion SA (v nadaljnjem besedilu: podjetje BD, konkurent podjetja DPLP na trgu dostave tiska) je predložilo pripombe 28. avgusta 2009.
- (16) Belgijsko združenje založnikov dnevnega tiska A.S.B.L je predložilo pripombe 28. avgusta 2009.

2. PODROBEN OPIS POMOČI

2.1 PRAVNI STATUS IN DEJAVNOSTI PODJETJA DPLP

- (17) Belgijsko podjetje La Poste je bilo državna agencija (v nadaljnjem besedilu: agencija Régie des postes) do leta 1992, ko je bilo registrirano kot ločena pravna oseba (enterprise publique autonome, to je samostojno javno podjetje). Leta 2000 se je njegov pravni status spremenil v „delniško družbo javnega prava“ (société anonyme de droit public).
- (18) Podjetje DPLP je leta 2010 ustvarilo prihodke iz poslovanja v višini 2 318 milijonov EUR in je imelo 319 milijonov EUR dobička iz poslovanja. Konec leta 2010 je zaposlovalo 33 616 oseb. Za primerjavo navedimo še, da je bilo leta 2002 v podjetju zaposlenih 42 000 oseb. Stroški zaposlenih znašajo 65 % vseh operativnih stroškov podjetja.

⁽¹⁾ Zadeva št. CP 100/2007.

⁽²⁾ Sodba Sodišča z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans GmbH in Regierungspräsidium Magdeburg proti Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (C-280/00, Recueil, str. I-7747).

⁽³⁾ UL C 176, 29.7.2009, str. 17.

- (19) Zasebni vlagatelj CVC Capital Partners ima v lasti manjšinski delež v višini 50 % minus en delež. Večinski delničar je belgijska država.

2.2 POVZETEK SPORNIH JAVNIH UKREPOV

2.2.1 Naloge javne službe med letoma 1992 in 2010

- (20) Podjetje DPLP je bilo na podlagi poštnega zakona ⁽¹⁾ in štirih zaporednih pogodb o upravljanju zadolženo za opravljanje nalog javne službe v celotnem obdobju, na katero se je nanašala preiskava, to je od leta 1992 do leta 2010.

2.2.1.1 Obveznosti javne službe, opredeljene v pogodbah o upravljanju

- (21) Pogodbe o upravljanju določajo pravila in pogoje opravljanja nalog podjetja DPLP v okviru opravljanja dejavnosti javnega pomena ter opredeljujejo finančno posredovanje belgijske države.

- (22) Podjetje DPLP je od ustanovitve leta 1992 z belgijsko državo podpisalo štiri pogodbe o upravljanju za naslednja obdobja ⁽²⁾:

1. prva pogodba: od 14. septembra 1992 do 31. decembra 1996;
2. druga pogodba: od 1. januarja 1997 do 23. septembra 2002;
3. tretja pogodba: od 24. septembra 2002 do 23. septembra 2005;
4. četrta pogodba: od 24. septembra 2005 do 23. septembra 2010; pogodba podaljšana do sklenitve nove pogodbe.

- (23) S pogodbami o upravljanju je določen seznam nalog javne službe. Belgijska država je s trenutno veljavno pogodbo o upravljanju določila naslednje naloge javne službe ⁽³⁾:

Poštna storitve

- (i) Univerzalna poštna storitev
- (ii) Dostava dnevnega tiska
- (iii) Dostava periodičnega tiska
- (iv) Dostava natisnjenega volilnega materiala
- (v) Posebne tarife za nepridobitna združenja
- (vi) Pošiljanje pisemskih pošilk, oproščenih plačila poštne (kraljeva in druga posebna korespondenca)
- (vii) Mednarodne poštna storitve

⁽¹⁾ Zakon z dne 21. marca 1991 o reformi nekaterih gospodarskih javnih podjetij.

⁽²⁾ Če ni navedeno drugače, se v tem sklepu ocena Komisije nanaša na vse štiri pogodbe o upravljanju.

⁽³⁾ Členi od 2 do 8 poglavja 2 (Naloge javne službe) četrte pogodbe o upravljanju, ki je na voljo na spletni strani: http://www.bpost.be/site/fr/docs/corporate_governance/4e_contratgestion_fr.pdf. Podjetju DPLP je s prvimi tremi pogodbami – kljub manjšim razlikam v besedilu in razporeditvi nalog po skupinah – zaupano opravljanje v glavnem istih nalog javne službe.

- (viii) Mednarodni paketi

Finančne storitve

- (ix) Sprejemanje gotovinskih pologov na poštni tekoči račun
- (x) Izdaja nakaznic
- (xi) Izplačilo pokojnin, preživnin in podpor invalidnim osebam na domu
- (xii) Izplačilo nagrade za prisotnost med volitvami
- (xiii) Knjiženje sredstev in globnih listkov za globe zaradi kršitve predpisov v cestnem prometu
- (xiv) Storitve v zvezi z ribolovnimi dovoljenji

Prodaja znamk

- (xv) Prodaja znamk

Druge javne storitve

- (xvi) Družbena vloga poštarja
- (xvii) Ustrezno obveščanje javnosti
- (xviii) Tiskanje in dostava elektronske pošte
- (xix) Storitve overjanja sporočil
- (xx) Storitve za državne računovodske organe
- (xxi) Prodaja kolkov za plačilo davkov in glob
- (xxii) Sodelovanje pri dostavi svežnjev volilnih lističev

2.2.2 Javni ukrepi, na katere se nanaša preiskava

- (24) Podjetje DPLP je med letoma 1992 in 2010 prejelo javno podporo v obliki različnih ukrepov:

1. prevzem plačevanja pokojnin: država je po reformi pokojninskega sistema leta 1997 podjetje DPLP odvezala že nastalih pokojninskih obveznosti v višini 3,8 milijarde EUR;
2. letno nadomestilo stroškov, nastalih pri izpolnjevanju obveznosti javne službe ⁽⁴⁾, v skupni višini 5,2 milijarde EUR za obdobje 1992–2010;
3. kapitalske injekcije: dve leta 1997 (62 milijonov EUR), eno leta 2003 (297,5 milijona EUR) in eno leta 2006 (40 milijonov EUR);
4. davčne oprostitve: oprostitev plačila davka od dohodkov pravnih oseb, zemljiškega davka ter drugih posrednih in lokalnih davkov;

⁽⁴⁾ Glej uvodno izjavo 33.

5. prenos nepremičnin: leta 1992 je bilo na podjetje DPLP prenesenih 63 nepremičnin v vrednosti 112,2 milijona EUR;
6. državno poroštvo leta 2004 z 0,25-odstotno premijo za posojilo v višini 100 milijonov EUR.

2.2.2.1 Prevzem plačevanja pokojnin

- (25) Agencija Régie des postes je bila leta 1992 z zakonom preoblikovana v samostojno javno podjetje, imenovano „De Post – La Poste“. Podjetje DPLP je kot pravni naslednik agencije Régie des postes prevzelo njena sredstva in zaposlene. Ta sprememba je bila pomemben mejnik, kar zadeva poslovni model:

1. podjetje DPLP odtlej upravljata upravni svet in upravni odbor, v nasprotju z agencijo Régie des postes, ki jo je upravljal in vodil pristojni minister, vlada pa je ohranila le pristojnost nadzora nad upoštevanjem zakona in pogodbe o upravljanju ⁽¹⁾;

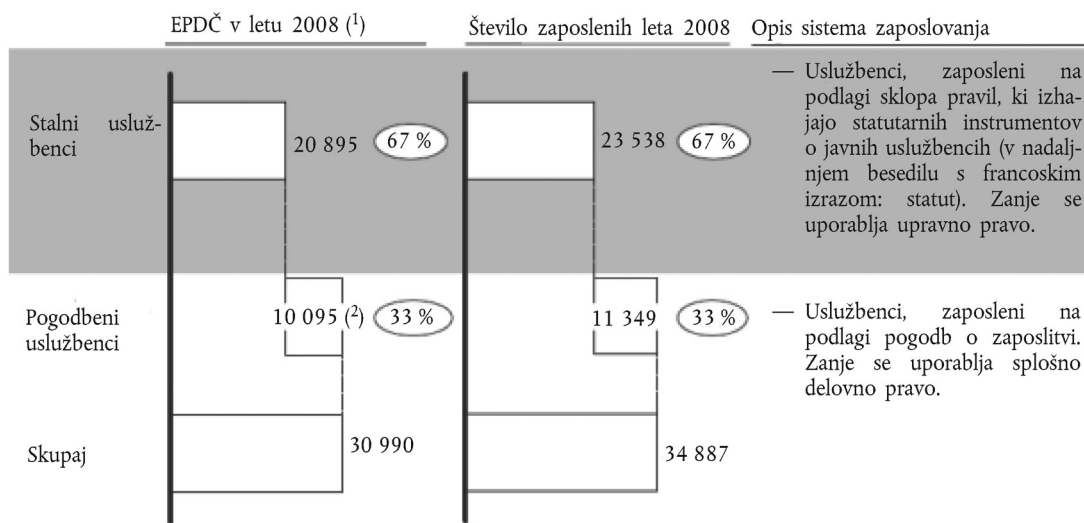
2. podjetje DPLP je načeloma samo pristojno za svoje finančno ravnovesje, medtem ko je letni proračun agencije Régie des postes dotlej sestavil pristojni minister in ga nato predložil v potrditev parlamentu kot priložo k proračunu svojega ministrstva.

- (26) Tako je podjetje DPLP leta 1992 prevzelo 43 747 javnih uslužbencev skupaj s pravnim varstvom, ki jim je bilo zagotovljeno v zvezi z varnostjo zaposlitve, pokojninami in osebnimi dohodki (člen 33 zakona z dne 21. marca 1991).

- (27) Podjetje DPLP je leta 2008 redno zaposlovalo še približno 23 500 stalnih uslužbencev (s statutom, podobnim statutu javnega uslužbenca), ki so predstavljali približno dve tretjini vseh zaposlenih v podjetju, kot je to navedeno v nadaljevanju.

Preglednica 1

Sistemi zaposlovanja v podjetju DPLP

⁽¹⁾ Na podlagi poročila družbe za leto 2008 (EPDČ: ekvivalent polnega delovnega časa)

⁽²⁾ [...] (zaupne informacije)

Vir: Belgijski organi.

- (28) Med letoma 1972 in 1996 so se pokojnine izplačevale na podlagi dokladnega sistema. Podjetje DPLP je v skladu s tem sistemom državi vračalo znesek pokojnin, ki jih je ta izplačevala upokojenim javnim uslužbencem ⁽²⁾ za pokojninske pravice, ki so jih zbrali od leta 1972, ko je belgijsko podjetje La Poste postalo ločen računovodski subjekt v okviru države (Régie des postes).
- (29) Sistem financiranja pokojnin se ni v ničemer spremenil do pokojninske reforme leta 1997. S to reformo je bil pokojninski sistem prvega stebra, ki se je uporabljal za stalne uslužbenke podjetja DPLP, izenačen s pokojninskim sistemom za zasebni sektor: podjetje DPLP je moralo od leta 1997 uradu ONSS (Office national de sécurité sociale, to je nacionalni urad za socialno varnost) plačevati pokojninski prispevek v višini 8,86 % plač.

⁽¹⁾ Člen 7(1) zakona z dne 6. julija 1971 o ustanovitvi agencije Régie des Postes: „Agencijo Régie zastopa in upravlja minister, pristojen za poštne storitve in storitve poštnih čekov. Ta minister je pristojen za izvedbo vseh upravnih dejanj.“

⁽²⁾ V smislu člena 21 zakona z dne 6. julija 1971 o ustanovitvi agencije Régie des Postes, navedenega v prejšnji opombi.

- (30) Hkrati se je država strinjala, da prevzame breme pokojninskih obveznosti v višini 3,8 milijarde EUR, ki so že nastale za podjetje DPLP.

2.2.2.2 *Letno nadomestilo stroškov, nastalih pri izpolnjevanju obveznosti javne službe*

- (31) S posameznimi pogodbami je bilo določeno, da bo država izplačala letno nadomestilo za opravljanje nalog javne službe, opredeljenih v zadevni pogodbi.

- (32) V prvih treh pogodbah je bilo nadomestilo opredeljeno na podlagi dejanske razlike med izdatki in prihodki, nastalimi pri opravljanju nalog javne službe. S četrto pogodbo o upravljanju je določeno plačilo fiksnega nadomestila, ki se izračuna na podlagi pričakovane razlike med stroški, nastalimi za podjetje DPLP, in prihodki, ki jih prinesejo uporabniki javnih storitev, vendar je hkrati za zadevno nadomestilo v pogodbah o upravljanju določena zgornja meja ⁽¹⁾.

- (33) Podjetje DPLP je v skladu s trenutno veljavno pogodbo o upravljanju ⁽²⁾ upravičeno do državnega nadomestila za naslednje javne storitve:

Poštna storitve

- (ii) Dostava dnevnega tiska
- (iii) Dostava periodičnega tiska
- (iv) Dostava natisnjenega volilnega materiala
- (v) Posebne tarife za nepridobitna združenja
- (vi) Pošiljanje pisemskih pošiljk, oproščenih plačila poštnine (kraljeva in druga posebna korespondenca)

Finančne storitve

- (ix) Sprejemanje gotovinskih pologov na poštni tekoči račun
- (x) Izdaja nakaznic
- (xi) Izplačilo pokojnin, preživnin in podpor invalidnim osebam na domu
- (xiii) Knjiženje sredstev in globnih listkov za globe zaradi kršitve predpisov v cestnem prometu
- (xiv) Storitve v zvezi z ribolovnimi dovoljenji

Prodaja znamk

- (xv) Prodaja znamk

Druge javne storitve

- (xvi) Družbena vloga poštarja
- (xx) Storitve za državne računovodske organe
- (xxi) Prodaja kolkov za plačilo davkov in glob

Dostava tiska je naloga, ločena od univerzalne storitve.

- (34) Treba je opozoriti, da na podlagi zadnjih treh pogodb o upravljanju ⁽³⁾ za univerzalno poštno storitev ni mogoče izplačati nadomestila. Čeprav je mogoče dostavo tiska na podlagi Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve ⁽⁴⁾ na splošno vključiti med univerzalne storitve, so belgijski organi posebne naloge (dostava dnevnega in periodičnega tiska), za katere naj bi se na podlagi pogodb o upravljanju izplačevalo nadomestilo, opredelili v skladu z merili, po katerih se razlikujejo od univerzalne poštna storitve. Ta merila so: (1) cilji naloge, ki presegajo cilje univerzalne storitve, (2) posebni pogoji, določeni v zadevnih pogodbah, in (3) posebne določbe v zvezi s tarifnim sistemom, ki se razlikujejo od določb, ki se uporabljajo za tarifni sistem univerzalne storitve.

- (35) Cilji naloge: po mnenju belgijskih organov je še posebno pomembno zagotoviti široko dostavo tiska na celotnem belgijskem ozemlju, da bi tako zvišali raven obveščenosti, povečali raznolikost mnenj in spodbudili udeležbo javnosti v političnih razpravah.

- (36) S pogodbo so določeni posebni pogoji uporabe: posebna storitev dostave tiska, ki jo mora opravljati podjetje DPLP in za katero se izplačuje nadomestilo, presega klasično storitev dostave, vključeno v univerzalno storitev. V zvezi z njo je določenih nekaj strogih pogojev glede kakovosti in rezultatov v zvezi s časom dostave (na primer dostava pred 7.30), pogostostjo, dostavnimi možnostmi za založnike, količinsko prožnostjo, ki se omogoči založnikom, in nepretrganim izvajanjem storitve (vključno z natančno opredelitvijo primerov višje sile).

- (37) Poseben tarifni sistem: tarife za dostavo tiska, za katere se izplača nadomestilo, se opredelijo na podlagi tristranskih pogajanj (med belgijsko državo, podjetjem DPLP in sektorjem tiska) in zanje v nasprotju s tarifami univerzalne javne storitve ni potrebna odobritev regulativnega organa. Medtem ko tarife univerzalne javne storitve temeljijo na stroških, so tarife posebne naloge dostave tiska, za katero se izplačuje nadomestilo, precej nižje, da se tako omogoči uresničitev njenih ciljev.

⁽¹⁾ Člen 13(1) četrte pogodbe o upravljanju.

⁽²⁾ Člena 12 in 13 oddelka 4 poglavja 3 (Poseganje države v stroške javnih storitev) četrte pogodbe o upravljanju.

⁽³⁾ Prva pogodba o upravljanju je bila sklenjena pred sprejetjem Direktive 97/67/ES in uvedbo pojma univerzalne storitve.

⁽⁴⁾ UL L 15, 21.1.1998, str. 14. Glej zlasti člen 2: časopisi in periodični tisk so vključeni na seznam poštnih pošiljk, ki jih mora dostavljati ponudnik univerzalne storitve.

Višina nadomestila, ki se izplačuje za javno storitev

- (38) Za javne storitve, navedene v uvodni izjavi 33, se lahko izplačuje nadomestilo za javne storitve. V posameznih poslovnih letih so bila izplačana spodaj navedena nadomestila za javne storitve:

Prva pogodba o upravljanju

Leto	Znesek (v EUR)
1992 (*)	91 720 000
1993	351 327 000
1994	322 138 000
1995	368 308 000
1996	314 205 000

(*) Samo zadnje četrtletje.

Druga pogodba o upravljanju

Leto	Znesek (v EUR)
1997	208 934 000
1998	228 629 000
1999	213 788 000
2000	216 282 000
2001	224 269 000
2002	194 559 000

Tretja pogodba o upravljanju

Leto	Znesek (v EUR)
2003	175 554 000
2004	247 606 000
2005	254 825 000

Četrta pogodba o upravljanju

Leto	Znesek (v EUR)
2006	299 729 000
2007	306 396 000
2008	315 683 000
2009	321 244 000
2010	325 735 000

2.2.2.3 Kapitalske injekcije

- (39) Kapitalski injekciji iz leta 1997: podjetje DPLP je prejelo dve nepriglašeni kapitalski injekciji v skupni višini 62 milijonov EUR. Vendar so belgijski organi pozneje navedli,

da so bila ta sredstva dejansko naknadna nadomestila za javne storitve, ki podjetju DPLP niso bila izplačana v zelenem roku.

- (40) Kapitalska injekcija iz leta 2003: belgijski organi so podjetju DPLP namenili kapitalsko injekcijo v višini 297,5 milijona EUR. Menijo, da je bila ta kapitalska injekcija izvedena pod pogoji, sprejemljivimi za zasebnega vlagatelja, ki deluje v običajnih razmerah tržnega gospodarstva, zato naj v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu ne bi bila državna pomoč.

- (41) Kapitalska injekcija iz leta 2006: belgijski organi so zadevnemu podjetju namenili novo kapitalsko injekcijo v višini 40 milijonov EUR. Menijo, da se je ta kapitalska injekcija skladala z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj je bila izvedena pod pogoji, enakimi pogojem, ki se uporabljajo za zasebne vlagatelje (*pari passu*).

2.2.2.4 Davčne oprostitve

- (42) Podjetje DPLP je bilo do 31. decembra 2005 oproščeno plačila davka od dohodkov pravnih oseb.

- (43) V obdobju, na katero se nanaša preiskava, je bilo oproščeno plačila zemljiškega davka na nepremičnine za objekte, ki se uporabljajo za zagotavljanje javnih storitev, s čimer je pridobilo prednost od [...] (*) do [...] EUR na leto. Če bi bil ta davek plačan, bi se stroški izdelkov (iz okvira javnih storitev in komercialnih izdelkov), za katere se uporabljajo te nepremičnine, sorazmerno povišali.

- (44) Podjetje DPLP je oproščeno tudi plačila drugih posrednih in lokalnih davkov. Belgijski organi ne morejo oceniti natančne vrednosti te prednosti, vendar navajajo, da ta ukrep spada na področje uporabe pravil *de minimis*.

- (45) Davčne oprostitve so bile uvedene pred začetkom veljavnosti Pogodbe ES leta 1958 in so bile ohranjene brez večjih sprememb. Oprostitve plačila davka od dohodkov pravnih oseb je bila 31. decembra 2005 odpravljena, zadnja dva ukrepa pa se še vedno uporabljata.

2.2.2.5 Prenos nepremičnin

- (46) Belgijska država je leta 1992 na podjetje DPLP brez protivrednosti prenesla 63 nepremičnin⁽¹⁾. To podjetje jih je uporabljalo že prej, čeprav so s pravnega vidika pripadale državi. Skupna vrednost tega imetja je bila ocenjena na 112,2 milijona EUR⁽²⁾. Te nepremičnine so bile ločene od prvotnih sredstev, h katerim so bile dodane, saj so bile oddvojene od državnega premoženja, ko je podjetje La Poste leta 1971 postalo ločena državna agencija (Régie des postes). Agencija Régie des postes je že imela zakonito v lasti sredstva, ki so bila pripoznana v njeni bilanci stanja. Z navedenimi dodatnimi nepremičninami, prenesenimi leta 1992, naj bi se, nasprotno, izravnalo breme pokojnin, ki jih je moralo še naprej nositi podjetje DPLP, ko se je njegov status, to je status agencije, spremenil v status samostojnega javnega podjetja.

(*) Zaupne informacije.

⁽¹⁾ Belgijsko podjetje La Poste je bilo do leta 1992 državna agencija (Régie des Postes), tega leta pa je postalo pravna oseba (entreprise publique autonome, to je samostojno javno podjetje).

⁽²⁾ To je 27 nepremičnin v vrednosti 4 138 milijonov BEF (ocena iz leta 1992) in 36 nepremičnin v vrednosti 388,5 milijona BEF (ocena iz leta 1997).

(47) Belgijski organi trdijo, da prenos teh nepremičnin spada izključno v okvir notranje reorganizacije državnega premoženja in zato ne pomeni prednosti. V zvezi s tem navajajo, da je belgijsko podjetje La Poste te nepremičnine uporabljalo že pred preoblikovanjem v podjetje DPLP leta 1992 (in jih je torej prav tako uporabljala že agencija Régie des postes).

2.2.2.6 Državno poroštvo

(48) Podjetju DPLP je bilo omogočeno, da za najem posojil zaprosi za državno poroštvo z 0,25-odstotno premijo.

(49) V obdobju, na katero se nanaša preiskava, je bilo to poroštvo uporabljeno le enkrat, in sicer za posojilo v višini 100 milijonov EUR, pridobljeno pri Evropski investicijski banki (EIB). S sporazumom, ki sta ga 22. decembra 2004 podpisali podjetje DPLP in EIB, je slednja prvemu omogočila kreditiranje do 10. junija 2008. Podjetje DPLP je na podlagi te možnosti 8. novembra 2007 zaprosilo za znesek v višini 100 milijonov EUR, ki ga je 5. decembra 2007 tudi dejansko prejelo. Zadevno podjetje se je zavezalo, da bo posojilo vrnilo v 11 enakih anuitetah v višini približno 9,09 milijona EUR. Prva anuiteta mora biti izplačana 5. decembra 2012, zadnja pa 5. decembra 2022. Obresti se plačujejo na tri mesece (5. decembra, 5. marca, 5. junija in 5. septembra). Obrestna mera je določena na podlagi trimesečne obrestne mere EURIBOR, znižane za 37 bazičnih točk.

3. OPIS RAZLOGOV ZA ZAČETEK POSTOPKA LETA 2009

(50) Komisija je na podlagi sodbe v zadevi Altmark⁽¹⁾ menila, da bi bila lahko nadomestila za javne storitve, izplačana od leta 1992, zgoraj navedene davčne oprostitve, kapitalске injekcije, državno poroštvo in prenos nepremičnin državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

(51) Državne pomoči v obliki nadomestila stroškov, povezanih z obveznostmi univerzalne storitve, je mogoče šteti za združljive na podlagi člena 106(2) PDEU, če so potrebne za opravljanje teh storitev ter če razvoj trgovine ni prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Evropske unije.

(52) Komisija se je v odločitvi o začetku postopka iz leta 2009 spraševala, ali so ukrepi pomoči, odobreni podjetju DPLP, potrebni in sorazmerni za opravljanje nalog javne službe.

(53) Kar zadeva izračun prekomernega nadomestila na podlagi člena 106(2) PDEU, je Komisija menila, da je treba upoštevati vse prihodke in stroške, povezane z obveznostmi javne službe, ter se prepričati, da nadomestilo za opravljanje nalog javne službe ni bilo prekomerno. Za ta izračun je treba preveriti zanesljivost računovodske metode, uporabljene za opredelitev stroškov, ki jih je

mogoče pripisati opravljanju storitev splošnega gospodarskega pomena, ter upoštevati vse neto stroške javnih storitev in dodatnih pomoči, podeljenih v kakršni koli obliki.

(54) V zvezi z okoliščino, da je država financirala pokojnine javnih uslužbencev, se je Komisija spraševala, v kakšnem obsegu je bilo podjetje DPLP zaradi razbremenitve pokojninskih obveznosti postavljeno v položaj, primerljiv s položajem konkurentov, kar zadeva prispevke za socialno varnost.

(55) V skladu s pristopom Komisije iz odločbe o državnem financiranju stroškov pokojnin javnih uslužbencev, zaposlenih pri francoskem podjetju La Poste⁽²⁾, je treba preučiti, ali je ta ukrep združljiv na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, in za to opredeliti, v kakšnem obsegu so bili stroški za socialno varnost, ki jih je nosilo podjetje DPLP, potem ko je bilo razbremenjeno teh obveznosti, primerljivi s stroški, ki so jih nosili njegovi konkurenti.

4. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

4.1 PRIPOMBE ZVEZE VFP IN ZDRUŽENJA PRODIPRESSE

(56) Zveza VFP in združenje Prodipresse sta 28. avgusta 2009 predložili pripombe v zvezi s sistemom dostave tiska, ki ga je vzpostavilo podjetje DPLP.

(57) Zveza VFP in združenje Prodipresse sta v predhodni pritožbi opozorili na izkrivljanje konkurence zaradi nizkih tarif, ki jih zaračunava podjetje DPLP za dostavo tiska in zaradi katerih je onemogočena kakršna koli konkurenca preostalih operaterjev na trgu.

(58) V zvezi s tem sta navedli, da so bile cene podjetja DPLP določene na podlagi tristranskih pogajanj med podjetjem DPLP, založniki in državo. Na podlagi njihovih navedb izgube podjetja DPLP zaradi cen, nižjih od tržnih, izravnava država v okviru nadomestila za SSGP. Čeprav je neposredni prejemnik te pomoči podjetje DPLP, naj bi ta posredno koristila tudi založnikom dnevnega tiska.

(59) Zveza VFP in združenje Prodipresse menita, da podjetje DPLP mogoče prejema prekomerno nadomestilo za sistem dostave tiska, s katerim bi lahko financiralo svoje preostale dejavnosti.

4.2 PRIPOMBE BELGIJSKEGA ZDRUŽENJA ZALOŽNIKOV DNEVNEGA TISKA

(60) Belgijsko združenje založnikov dnevnega tiska je pripombe predložilo 28. avgusta 2009. Ob tem je poudarilo pomen, ki ga ima z vidika demokracije in

⁽¹⁾ Zgoraj navedena sodba v zadevi Altmark Trans GmbH (C-280/00).

⁽²⁾ Odločba Komisije 2008/204/ES z dne 10. oktobra 2007 o državni pomoči Francije v zvezi z reformo financiranja pokojnin državnih uslužbencev, zaposlenih pri La Poste (UL L 63, 7.3.2008, str. 16).

enakosti učinkovit sistem dostave dnevnega tiska na celotnem belgijskem ozemlju po enotnih in zmernih cenah, da lahko tako naročniki prejmejo dnevni tisk že zgodaj zjutraj.

4.3 PRIPOMBE PODJETIJ DEUTSCHE POST AG IN DHL INTERNATIONAL

- (61) Podjetje Deutsche Post AG in DHL International sta pripombe predložili 28. avgusta 2009. Vztrajali sta, da je treba preučiti prevzem pokojninskih obveznosti podjetja DPLP ter da se je treba zlasti prepričati o skladnosti tega ukrepa s predhodno prakso, preveriti združljivost kapitalskih injekcij s trgom, preveriti združljivost porazdelitve stroškov s sodbo v združenih zadevah Chronopost in nazadnje preučiti še prenos nepremičnin.

4.4 PRIPOMBE PODJETJA BELGISCHE DISTRIBUTIEDIENST NV/BELGIQUE DIFFUSION SA

- (62) Podjetje Belgische Distributiedienst NV/Belgique Diffusion SA (v nadaljnjem besedilu: podjetje BD), ki spada v skupino TNT, je pripombe predložilo 28. avgusta 2009. Podjetje BD – zlasti njegova podružnica Deltamedia, pristojna za dostavo tiska – je konkurent podjetja DPLP na trgu dostave dnevnega in periodičnega tiska. Podjetje BD je v predhodni pritožbi poudarilo, da podjetje DPLP za dostavo dnevnega tiska zaračunava cene, nižje od stroškov. Po njegovih trditvah so se izgube podjetja DPLP financirale iz državnih subvencij. Nizke cene naj bi otežile kakršno koli konkuriranje podjetju DPLP.
- (63) Podjetje BD trdi, da je podjetje DPLP kršilo Direktivo Sveta 92/50/EGS z dne 18. junija 1992 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil storitev⁽¹⁾ in člen 7 Direktive 97/67/ES. Zadevno podjetje se je spraševalo tudi o obstoju pomoči na podlagi člena 107(1) PDEU in združljivosti nadomestila za stroške, povezane s SSGP, na podlagi člena 106(2) PDEU.
- (64) Spraševalo se je, ali je mogoče dostavo dnevnega tiska obravnavati kot SSGP, saj je v večini držav članic ta storitev odprta za konkurenco brez vključitve poštnega operaterja.
- (65) Podjetje BD se je še spraševalo, ali je subvencija, namenjena izključno poštnemu operaterju, najprimernejši način za podporo dostavi dnevnega tiska, in sicer v primerjavi s pomočjo založnikom, ki bi si lahko tako zagotovili dostavne storitve na svobodnem trgu, s čimer bi bila omogočena konkurenca med več ponudniki.
- (66) Podjetje BD se je spraševalo, ali so bili stroški potrebni, tudi če bi bilo treba odobriti poveritev dostave dnevnega tiska podjetju DPLP. Po njegovem mnenju to podjetje nosi veliko večje stroške od stroškov, ki jih imajo drugi operaterji, kar zvišuje raven potrebnih subvencij. V tem smislu naj subvencije ne bi bile niti sorazmerne niti utemeljene.

- (67) Nazadnje, podjetje BD še meni, da bi lahko stroški podjetja DPLP, ki jih je prevzela država, vključevali stroške naložb, ki naj ne bi bili potrebni za opravljanje SSGP, saj je podjetje DPLP vzpostavljene infrastrukture lahko uporabljalo za druge storitve. Z državnimi subvencijami so se mogoče financirale tudi kampanje za oglaševanje komercialnih izdelkov.

5. PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV

5.1 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K PREVZEMU PLAČEVANJA POKOJNIN

- (68) Belgijski organi trdijo, da v skladu s pristopom iz sodbe v zadevi Combust⁽²⁾ prevzem plačevanja pokojninskih obveznosti ni državna pomoč, saj je bilo s tem belgijsko podjetje La Poste razbremenjeno izrednega bremena in ne bremena, ki običajno nastane za proračun podjetja.
- (69) Zadevno izredno breme naj bi nastalo zaradi večjih stroškov za plače, povezanih s stalnimi uslužbenci, in manjšo prožnostjo na operativni ravni, kar naj bi podjetje DPLP oviralo pri zmanjševanju števila zaposlenih javnih uslužbencev na število, ki bi se mu zdelo primerno.
- (70) Belgijski organi so opredelili tri razloge za nezadostno prožnost:
1. varnost zaposlitve javnih uslužbencev;
 2. neobstoj interne mobilnosti in
 3. nezmožnost uporabe ukrepa „čakanja na delo“.
- (71) Varnost zaposlitve javnih uslužbencev: podjetje DPLP trdi, da so njegovi stalni uslužbenci *de facto* zaposleni za nedoločen čas. Zato ne more prekiniti njihovih pogodb o zaposlitvi, razen v primeru hude kršitve obveznosti ali ponavljajočih se slabih rezultatov, pa še takrat so za zadevni postopek postavljene zelo stroge zahteve.
- (72) Poleg tega se je Conseil d'État (belgijsko upravno sodišče, pristojno za stalne uslužbence, medtem ko spadajo pogodbeni uslužbenci v pristojnost delovnih sodišč) že izreklo v korist stalnih uslužbencev, saj je določilo strog standard za opredelitev „upravičenega razloga“. Zato podjetje DPLP svojih stalnih uslužbencev ne more odpustiti iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, niti posamično niti kolektivno.
- (73) Torej je prikrajšano za odpoved pogodbe o zaposlitvi kot sredstvo upravljanja, s katerim bi lahko preoblikovalo sestavo zaposlenih glede na dejanske operativne potrebe. Dalje, ker podjetje DPLP ne more odpustiti iz ekonomskih razlogov, so precej omejena njegova sredstva za razreševanje težav, kot so nezadostna mobilnost ali plače in ugodnosti stalnih uslužbencev, ki so višje od plač in ugodnosti na trgu. Poleg tega stalni uslužbenci ne morejo zaprositi za samodejno premestitev v javno upravo, niti take premestitve ne more zahtevati podjetje DPLP.

⁽¹⁾ UL L 209, 24.7.1992, str. 1.

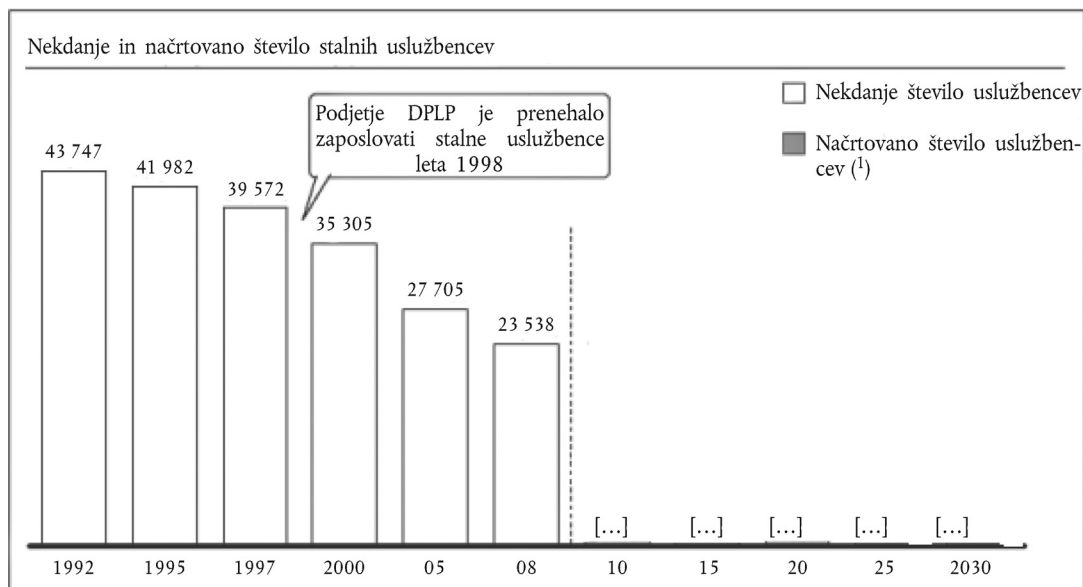
⁽²⁾ Sodba z dne 16. marca 2004 v zadevi Danske Busvognmaend proti Komisiji (T-157/01, Recueil, str. II-917, točka 57).

- (74) To pomeni, da je zmanjševanje števila stalnih uslužbencev večinoma omejeno na maloštevilne prostovoljne in „naravne“ prekinitve delovnega razmerja.
- (75) Neobstoj interne mobilnosti: poleg tega, da podjetje DPLP ne more zmanjšati števila stalnih uslužbencev na področjih, na katerih se je zmanjšalo povpraševanje po storitvah, veljajo stroge omejitve tudi v zvezi z možnostmi, ki jih ima za prerazporeditev takih uslužbencev znotraj organizacije glede na svoje potrebe.
- (76) Dejavniki, kot so jezikovna pripadnost, kvalificiranost, delovna doba in funkcijska razvrstitev, podjetju DPLP v veliki meri onemogočajo prerazporeditev uslužbencev s področij, na katerih se potrebe po delovni sili zmanjšujejo, na primer zaradi manjše uporabe tradicionalne pošte, v sektorje, v katerih primanjkuje delovne sile zlasti zaradi upokojitve ali povečanega povpraševanja.
- (77) Povedano drugače, podjetje DPLP svojih stalnih uslužbencev zaradi togosti „statuta“ pogosto ne more prerazporediti glede na svoje potrebe oziroma izravnati neravnovesja med področji dejavnosti s preveč in premalo zaposlenimi. Tako mora zadevno podjetje, paradoksalno, za zadovoljitev potreb v sektorjih, v katerih primanjkuje delovne sile, zaposlovati uslužbence za določen čas ali pogodbene uslužbence, vendar mora hkrati obdržati tudi presežne stalne uslužbence v sektorjih s preveč zaposlenimi.
- (78) Nezmožnost uporabe ukrepa „čakanja na delo“: poleg tega podjetje DPLP svojih stalnih uslužbencev ne more „poslati na čakanje“ (odpust iz ekonomskih razlogov), kot lahko to storijo operaterji v zasebnem sektorju, ko jim primanjkuje dela.
- (79) Višji stroški za plače: ko je agencija Régie des postes leta 1992 postala samostojno državno podjetje in je bila preimenovana v podjetje DPLP, so stalni uslužbenci prejeli precej višje plače in ugodnosti kot pogodbeni uslužbenci v zasebnem sektorju. Po letu 1992 so samodejna povišanja plač zaradi delovne dobe in velike pogajalske moči sindikatov pripomogla k ohranitvi plač in ugodnosti na sorazmerno višji ravni.
- (80) Stalni uslužbenci imajo poleg višjih plač in ugodnosti kot pogodbeni uslužbenci še od 4 do 11 dodatnih dni plačnega dopusta ⁽¹⁾, s čimer se še bolj povečujejo stroški, ki jih mora nositi podjetje DPLP. Navedene lastnosti stalnih uslužbencev so otežile upravljanje podjetja DPLP, kar zadeva stroške za posameznega stalnega uslužbenca, ki so precej višji od stroškov pogodbenih uslužbencev v zasebnem sektorju.
- (81) Podjetje DPLP je že od leta 1992, ko je od agencije Régie des postes prevzelo stalne uslužbence, priznavalo, da so ti zaradi višjih stroškov za plače in operativne togosti strukturna pomanjkljivost, ki jo je bilo z vse večjo liberalizacijo poštne trga vse težje prenašati. Zato je to podjetje leta 1998 prenehalo sklepati taka delovna razmerja. Zaradi „naravnih“ prekinitev delovnega razmerja, kamor spadajo zlasti upokojitve, se je število zaposlenih do leta 2008 skupaj zmanjšalo na 23 538.
- (82) Ker je zmanjševanje števila stalnih uslužbencev odvisno zlasti od deleža „naravnih“ prekinitev delovnega razmerja, se je to število glede na trenutno starostno piramido zmanjševalo počasi, kar se bo najverjetneje nadaljevalo še do leta 2030, torej precej po popolni liberalizaciji poštne trga, kar je razvidno iz spodnje preglednice.

⁽¹⁾ Stalni uslužbenci imajo pravico do 24 dni letnega dopusta (v primerjavi z 20 dnevi za pogodbene uslužbence), kar se lahko glede na starost poveča še za največ 7 dodatnih dni.

Preglednica 2

Razvoj števila stalnih uslužbencev pri podjetju DPLP

(1) [...]

Vir: Belgijski organi.

- (83) Belgijski organi zato menijo, da so stalni uslužbenci podjetja DPLP na operativni ravni in z vidika stroškov velika pomanjkljivost v primerjavi z zasebnimi operaterji ter da je država podjetje DPLP razbremenila izrednega bremena, ki ga njegovim konkurentom ni treba nositi.
- (84) Menijo, da ta ukrep ni državna pomoč, zato naj v primeru podjetja DPLP ne bi bilo treba uporabiti smernic Komisije iz odločitve o začetku postopka v skladu s predhodnimi zadevami v zvezi s pokojninskimi sistemi (EDF (1), La Poste (Francija) (2), Royal Mail (3)).
- (85) Vendar belgijski organi kljub temu trdijo, da bi, če bi za podjetje DPLP uporabili tako metodo, ugotovili, da se delež stroškov za socialno varnost, ki jih nosi podjetje DPLP, v odstotkih stroškov za plače, ujema z zadevnim deležem pri njegovih konkurentih.
- 5.2 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K LETNEMU NADOMESTILU STROŠKOV JAVNIH STORITEV
- (86) Belgijski organi so predložili računovodske podatke (4) podjetja DPLP in predstavili načela stroškovnega računovodstva, ki ga uporablja to podjetje.
- (87) Najprej so trdili, da nadomestilo za javne storitve, ki se izplačuje vsako leto, ni pomoč, ker se sklada s sodno prakso v zadevi Altmark.
- (88) Dalje, trdili so še, da je nadomestilo za javne storitve – tudi če je pomoč – združljivo, saj z njim niso bili prekomerno nadomeščeni neto stroški, ki jih je nosilo podjetje DPLP pri opravljanju nalog javne službe. Po njihovem mnenju je iz izračunov, ki so jih predložili, razvidno, da stroški podjetja DPLP niti niso bili v celoti nadomeščeni.
- (89) Nazadnje, belgijski organi so še navedli, da so nekateri ukrepi veljavna pomoč. V zvezi s tem glej oddelek, v katerem so obravnavane veljavne pomoči (odstavek 6.3.2 in naslednje uvodne izjave).

5.3 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV H KAPITALSKIM INJEKCIJAM

5.3.1 Kapitalski injekciji iz leta 1997

- (1) Odločba Komisije 2005/145/ES z dne 16. decembra 2003 o državnih pomočeh, ki jih je Francija odobrila družbi EDF in sektorju industrije električne energije in plinarn (UL L 49, 22.2.2005, str. 9).
- (2) Zgoraj navedena Odločba 2008/204/ES.
- (3) Odločba Komisije 2009/613/ES z dne 8. aprila 2009 o ukrepih C 7/07 (ex NN 82/06 in NN 83/06) Združenega kraljestva v korist družbe Royal Mail (notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 2486) (UL L 210, 14.8.2009, str. 16). Glej zlasti uvodne izjave od 108 do 113.
- (4) Glej oddelek 6.1.
- (90) Belgijski organi so v dopisu, poslanem Komisiji 12. avgusta 2009, navedli, da je treba kapitalski injekciji iz leta 1997 v skupni višini 62 milijonov EUR obravnavati kot naknadno nadomestilo za obveznosti javne službe.

5.3.2 Kapitalski injekciji iz let 2003 in 2006

- (91) Belgijski organi trdijo, da sta kapitalski injekciji iz let 2003 in 2006 temeljili na strateškem načrtu ⁽¹⁾, katerega končni cilj je bil izboljšati konkurenčnost in donosnost podjetja v okviru postopne liberalizacije poštnega trga.
- (92) Ta načrt je imel dva glavna cilja:
1. izboljšati storilnost, da bi tako zagotovili konkurenčnost in donosnost v okolju bolj liberaliziranega trga;
 2. usmeriti podjetje DPLP k tržni logiki z odprtjem njegovega kapitala zasebnim vlagateljem, to je doseči in vzdrževati zahtevane ravni donosnosti, potrebne za pritegnitev zasebnih vlagateljev in sprostitve potenciala donosnosti podjetja.
- (93) Kapitalska injekcija iz leta 2003: belgijski organi so navedli, da je bil namen kapitalske injekcije iz leta 2003 okrepiti lastniški kapital podjetja DPLP glede na velike finančne obveznosti, ki jih je to sprejelo zlasti za zgraditev štirih novih centrov za razvrščanje, posodobitev obstoječega centra, izboljšanje dostave pošte in avtomatizacijo.
- (94) Poleg tega so še trdili, da so ta sredstva krila tudi izdatke za uslužbence, ki so nastali zaradi zmanjšanja števila zaposlenih v povezavi s sistemom predčasnega upokojevanja, skrajšanjem delovnega časa in povišanjem plač na novo zaposlenim.
- (95) S temi ukrepi naj bi se zagotovilo razumno jamstvo, kar zadeva povečano donosnost v obdobju 2003–2007, da bi tako izpolnili pričakovanja zasebnih vlagateljev. Tako naj bi belgijska država kot edina delničarka podjetja DPLP leta 2003 s svojim ravnanjem želela zagotoviti donosnost, saj naj bi ob sprejetju odločitve o kapitalski naložbi v celoti upoštevala načelo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (96) Belgijski organi so 5. avgusta 2009 še trdili, da so napovedi dobička pokazale, da je bila kapitalska injekcija zagotovljena pod pogoji, ki se skladajo z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj je bil pričakovani dobiček večji od dobička, ki bi ga zahteval zasebni vlagatelj. Te napovedi so bile realne, saj je bil dejanski dobiček med letoma 2003 in 2008 še precej večji od pričakovanega.
- (97) Belgijski organi so pojasnili, da kapitalska injekcija iz leta 2003 nikakor ni bila povezana z odpisom državnih terjatev v računih podjetja DPLP iz leta 2005. Ta odpis, ki ni bil izveden istočasno, je bil običajen računovodski

postopek, saj je država jasno navedla, da te terjatve podjetju DPLP ne bodo plačane. Končni zneski, odpisani v okviru sanacije bilance za leto 2005, so se razlikovali od zneskov kapitalske injekcije iz leta 2003 in akumuliranih izgub ob koncu leta 2002.

- (98) Kapitalska injekcija iz leta 2006: belgijski organi so trdili, da se je ta kapitalska injekcija skladala z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj je bila zagotovljena pod enakimi pogoji (*pari passu*), kot so bili uporabljeni za zasebnega vlagatelja, to je podjetje Post Invest Europe SA, ki je vložilo 300 milijonov EUR. Država in novi vlagatelj sta vpisala nove delnice, da je lahko slednji prejel 50 % delnic minus en delež, država pa je ohranila 50 % delnic plus en delež ⁽²⁾.
- (99) Investicijska banka, na katero so se obrnili belgijski organi za določitev emisijske cene novih delnic, je ocenila, da skupna vrednost podjetja DPLP znaša med [...] in [...] EUR. Država je za celotno podjetje pred kapitalskimi injekcijami nazadnje sprejela znesek [...] EUR. Belgijski organi so priznali, da so poznejši rezultati podjetja DPLP preseglji predpostavke, izdelane ob oceni.
- (100) Belgijski organi menijo, da se je podjetje DPLP zaradi izvedbe strateškega načrta uvrstilo med najučinkovitejše operaterje v Evropi. To podjetje naj bi precej napredovalo z vidika donosnosti, učinkovitosti ⁽³⁾ in kakovosti ter naj bi pri tem ohranilo primerno raven cen, ki jih zaračunava strankam.

5.4 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K DAVČNIM OPROSTITVAM

Oprostitev plačila davka od dohodkov pravnih oseb

- (101) Belgijski organi so v izjavi z dne 12. avgusta 2009 priznali, da podjetje DPLP do 27. decembra 2005 ni bilo vključeno v sistem plačevanja davka od dohodkov pravnih oseb, je pa plačevalo davek na dobiček (torej davek, ki ga plačujejo pravne osebe). Vendar so hkrati trdili, da ta davčni sistem podjetju DPLP v obdobju 2003–2005 ni prinesel nobene koristi: če bi namreč moralo plačevati davek od dohodkov pravnih oseb, bi lahko preneslo izgube iz preteklih let in mu torej v tem obdobju zadevnega davka ne bi bilo treba plačevati.
- (102) Hkrati so še trdili, da je moralo podjetje DPLP v obdobju 2003–2005 plačati davke na dobiček v višini 2 milijonov EUR.

⁽²⁾ Kapital, ki ga je imelo podjetje DPLP vpisanega pred izdajo novih delnic, je znašal 443,8 milijona EUR in je bil v 100-odstotni lasti države. Po izdaji novih delnic se je kapital povečal za 340 milijonov EUR in je skupaj znašal 783,8 milijona EUR. Cena delnic za obstoječi kapital je bila 2 500 EUR, cena novih delnic pa je bila določena na 1 464 EUR.

⁽³⁾ Po navedbah belgijskih organov je podjetju DPLP v obdobju 2003–2009 uspelo zmanjšati stroške za povprečno [...] % na leto, pri čemer je ohranjalo rast prihodkov.

⁽¹⁾ Strateški načrt je bil predstavljen v prigrasitvi, ki je bila Komisiji predložena 3. decembra 2002.

(103) Zadevno podjetje je moralo od poslovnega leta 2006 plačevati davek od dohodkov pravnih oseb, ne da bi mu bil omogočen prenos predhodnih izgub. Belgijski organi so ocenili, da je bil na ta datum žrtvovan davčni odbitek v višini 51,87 milijona EUR.

(104) Na podlagi tega so menili, da podjetje DPLP zaradi oprostitve plačila davka od dohodkov pravnih oseb pred letom 2006 ni imelo neto dobička.

Oprostitev plačila zemljiškega davka

(105) Belgijski organi so pojasnili, da je podjetje DPLP oproščeno plačila zemljiškega davka na prihodke iz nepremičnin, ki jih uporablja za opravljanje storitev javnega pomena.

(106) Ocenili so neto dobiček podjetja DPLP, ki je po njihovem mnenju omejen v primerjavi z dodatnimi stroški, ki jih to podjetje nosi zaradi obveznosti vzdrževanja poštnega omrežja, za katero je značilna točno določena ozemeljska gostota, za kar ne prejema nobenega drugega nadomestila.

Oprostitev plačila drugih davkov

(107) Belgijski organi so pojasnili, da je podjetje DPLP oproščeno plačila nekaterih drugih posrednih in lokalnih davkov. V zvezi s tem so trdili, da ima oprostitev teh davkov neto učinek *de minimis*.

5.5 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K PRENOSU NEPREMIČNIN

(108) Belgijski organi so v izjavi z dne 12. avgusta 2009 potrdili, da je bilo ob preoblikovanju podjetja DPLP v samostojno javno podjetje nanj prenesenih nekaj nepremičnin. Zadevno podjetje je te stavbe uporabljalo od leta 1971 in jih je potrebovalo za opravljanje poštnih storitev.

(109) Belgijski organi trdijo, da podjetje DPLP s prenosom zadevnih nepremičnin ni pridobilo nobene prednosti, saj jih je že uporabljalo za opravljanje javne službe. Povedano drugače, po njihovem mnenju je bilo s tem le prerazporejeno državno premoženje.

5.6 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K DRŽAVNEMU POROŠTVU ZA NAJEM POSOJIL

(110) Belgijski organi so v izjavi z dne 12. avgusta 2009 trdili, da podjetje DPLP ni samodejno upravičeno do državnega poroštva za najem posojil. Če bi želelo zaprositi za tako poroštvo, bi moralo najprej pridobiti odobritev belgijskih organov in v državno blagajno vplačati 0,25-odstotno letno premijo.

(111) Podjetje DPLP je v obravnavanem obdobju državno poroštvo uporabilo le enkrat.

(112) Belgijski organi menijo, da je 0,25-odstotna premija ustrezna, če upoštevamo finančni položaj podjetja DPLP in majhno možnost, da podjetje ne bo vrnilo dolga. Poleg tega menijo, da bi bile tržne obrestne mere za podobno posojilo brez državnega poroštva do 40 bazičnih točk višje.

5.7 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K PRIPOMBAM ZAINTERESIRANIH STRANI

(113) Belgijski organi so v izjavi z dne 12. oktobra 2009 menili, da odločilne elemente vsebujejo le izjave podjetja BD ter zveze VFP in združenja Prodipresse. Ti se nanašajo zlasti na nadaljnjo dostavo dnevnega in periodičnega tiska.

Pripombe k dodelitvi dostave tiska

(114) Belgijski organi trdijo, da dodelitev opravljanja nerezerviranih poštnih storitev (kot je dostava tiska) v nasprotju s trditvami podjetja BD ne spada na področje uporabe predpisov Unije o javnih naročilih (Direktiva 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾).

(115) Poleg tega trdijo, da z dostavo dnevnega in periodičnega tiska, ki je storitev splošnega gospodarskega pomena, niso kršene določbe Unije o liberalizaciji poštnega trga.

(116) Belgijski organi so še navedli, da o zadevni dodelitvi ni bilo odločeno samovoljno. Menijo, da je podjetje DPLP edino podjetje, ki lahko izpolni pogoje in obveznosti, naložene ponudniku takih storitev.

Neobstoj prekomernega nadomestila za dostavo tiska

(117) Belgijski organi trdijo, da podjetje DPLP v nasprotju s trditvami podjetja BD v obdobju 2002–2008 ni prejelo prekomernega nadomestila za stroške, povezane z opravljanjem storitve dostave dnevnega in periodičnega tiska.

(118) Ne strinjajo se z mnenjem združenja VFP in zveze Prodipresse, da je podjetje DPLP „napihnilo“ naložbe in dodatne stroške, ki jih je imelo z razširitvijo in nadaljnjim pokrivanjem na nacionalni ravni, ki naj bi se z 82 % povečalo na 100 %. Ker zadevnih 18 % vključuje zlasti oddaljene regije, so se stroški za uslužbenca podjetja DPLP nesorazmerno povečali, saj si je moralo to podjetje priskrbeti prevozna sredstva za dolge proge, za kar so značilni visoki stroški amortizacije.

(119) Nazadnje, belgijski organi še navajajo, da se stroški oglaševalske kampanje zadevnega podjetja niso upoštevali pri izračunu nadomestila, ki ga je to prejelo od države za nadaljnjo dostavo tiska.

⁽¹⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 114.

Stroškovna učinkovitost

- (120) Po mnenju podjetja BD je očitno, da podjetje DPLP ni stroškovno učinkovito. Belgijski organi to trditev izpodbijajo in poudarjajo, da ta ne upošteva v celoti niti visokih dodatnih stroškov, povezanih z nadaljnjo dostavo tiska, niti precejšnjega truda, ki ga je podjetje DPLP vložilo v zagotovitev nadzora nad svojimi stroški in povečanje storilnosti.

Podjetje Deltamedia

- (121) Podjetje BD trdi, da so stroški njegove podružnice Deltamedia nižji od stroškov podjetja DPLP. Po mnenju belgijskih organov je treba to pripisati naslednjim dejavnikom:
- (a) podjetje Deltamedia ne pokriva celotne države;
 - (b) podjetje Deltamedia dela z neodvisnimi distributerji;
 - (c) storitve, ki jih ponuja podjetje Deltamedia, so poenostavljene, saj deluje z omejenim številom založnikov iz ene same časopisne skupine;
 - (d) založniki dostavljajo dnevni tisk neposredno na distribucijska mesta.

5.8 PRIPOMBE BELGIJSKIH ORGANOV K VELJAVNI POMOČI

- (122) Belgijski organi so v izjavi z dne 21. decembra 2010 navedli, da so nekateri ukrepi iz preiskave veljavne pomoči.

Davčne oprostitve

- (123) Prvič, belgijski organi trdijo, da so davčne oprostitve, ki so se priznavale podjetju DPLP, še iz časa pred pristopom Belgije k Evropski uniji in se zato štejejo za veljavne pomoči.

Liberalizacija poštnega trga

- (124) Drugič, belgijski organi navajajo, da je bila letna subvencija podjetju DPLP izplačana pred letom 1999, to je pred liberalizacijo poštnega trga, in se zato šteje za veljavno pomoč. Hkrati pa kapitalskih injekcij pred letom 1999 – če naj se obravnavajo kot državne pomoči – ne bi smeli obravnavati kot veljavnih pomoči.

Desetletni zastaralni rok

- (125) Tretjič, belgijski organi trdijo, da se zaradi desetletnega zastaralnega roka vsi ukrepi, sprejeti pred 13. julijem 1999 (torej 10 let pred začetkom formalnega postopka v tej zadevi), štejejo za veljavne pomoči, saj naj bi z razglasitvijo ničnosti, za katero se je pred začetkom zadevnega postopka izreklo Splošno sodišče, postali nični tudi vsi predhodni preiskovalni akti Komisije. Po drugi strani so še trdili, da v preiskavo ne bi smeli vključiti ukrepov, sprejetih pred decembrom 1992, ker je

Komisija svoj prvi preiskovalni akt sprejela decembra 2002. To naj bi zadevalo prenos nepremičnin in prvo letno subvencijo, izplačano leta 1992.

6. OCENA

6.1 UVODNE OPOMBE GLEDE SISTEMA STROŠKOVNEGA RAČUNOVODSTVA PODJETJA DPLP

- (126) Člen 14 Direktive 97/67/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o spremembi Direktive 97/67/ES glede popolnega oblikovanja notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti ⁽¹⁾ (tretja poštna direktiva), določa, da poštni operaterji vodijo stroškovno računovodstvo za jasno razlikovanje med vsemi storitvami in izdelki, ki so del univerzalne storitve, in tistimi, ki to niso. Njihovo računovodstvo mora neposredno dodeliti neposredne stroške izdelkom in neposredno ali posredno dodeliti skupne stroške, še zlasti pa ustrezno pripisati skupne stroške, ki so hkrati potrebni za zagotavljanje univerzalnih in neuniverzalnih storitev. Stroškovno računovodstvo podjetja DPLP vključuje metodo analize stroškov po dejavnostih, s katero se vsi stroški delovanja do dobička pred obrestmi in davki (EBIT) pripišejo različnim izdelkom v skladu z metodo popolne razdelitve stroškov (FDC). Stroškovno računovodstvo vključuje vse operativne stroške in organizacijske enote podjetja DPLP. Leta 2009 so komercialni izdelki predstavljali [...] % prometa podjetja DPLP, izdelki, povezani z javnimi storitvami, pa [...] %.
- (127) Metoda stroškovnega računovodstva ima tri ravni: sredstva, dejavnosti in izdelke. Njen namen je opredeliti delež stroškov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu izdelku.
- (128) Stroški se delijo na 398 vrst različnih stroškov in 3 954 centrov odgovornosti. Ti so zaradi računovodstva združeni v 34 sklopov sredstev in 108 skupin kod. Obstaja 986 različnih dejavnosti.
- (129) Stroški sredstev se pripišejo dejavnostim glede na njihovo naravo: „neposredna sredstva“ se neposredno navezujejo na določeno dejavnost, „posredna sredstva“ pa prispevajo k več dejavnostim in jih je treba pripisati na podlagi porazdelitvenih ključev, ki odražajo raven uporabe zadevnega sredstva za posamezno dejavnost. Nazadnje, skupni prispevek k dejavnosti vključuje splošne stroške, ki jih ni mogoče pripisati posameznim dejavnostim, zato se ti enakomerno pripišejo vsem izdelkom na podlagi povišane lastne cene.
- (130) Vseh 986 različnih dejavnosti sestavlja vrednostno verigo posameznega izdelka. Del stroškov, povezanih z določeno dejavnostjo, se pripiše izdelkom glede na uporabo zadevne dejavnosti v zvezi s posameznim izdelkom.

⁽¹⁾ UL L 52, 27.2.2008, str. 3.

Stroški neoperativnih dejavnosti se najprej pripišejo poslovnim dejavnostim, ki neposredno prispevajo k izdelkom.

- (131) V zadnji fazi postopka se stroški dejavnosti pripišejo še vsakemu izdelku na podlagi porazdelitvenega ključa, ki večinoma temelji na obsegu. Povedano drugače, vsi izdelki, pri katerih se uporablja določena dejavnost, se knjižijo z delom stroškov te dejavnosti, ki je sorazmeren z obsegom uporabe zadevne dejavnosti.
- (132) Komisija meni, da je metoda stroškovnega računovodstva, ki jo trenutno uporablja podjetje DPLP, zadovoljiva, saj so vanjo pravilno in na ustrezni ravni vključeni vsi stroški. Vendar hkrati še ugotavlja, da je podjetje DPLP to metodo izpopolnilo postopoma, zato je mogoče domnevati, da so računovodski podatki iz začetka obdobja, na katero se nanaša preiskava, sicer na splošno zanesljivi, niso pa tako podrobni kot podatki iz sedanjega računovodskega sistema.

Retroaktivna sprememba stroškovnega računovodstva

- (133) Belgijski organi so marca 2011 Komisiji predstavili retroaktivno spremembo metode stroškovnega računovodstva podjetja DPLP, ki predvideva drugačno porazdelitev nekaterih stroškov med komercialne dejavnosti in dejavnosti javne službe. Sprememba, ki so jo predvideli belgijski organi, zadeva zadnjo fazo dodelitve stroškov, ko se izdelki knjižijo s stroški, sorazmernimi z obsegom uporabe posamezne dejavnosti.
- (134) Sprememba zadeva metodo dodelitve stroškov poslovanja, ki jo je podjetje DPLP do zdaj uporabljalo za dodelitev posameznim izdelkom. S tem bi se nekateri stroški, povezani s komercialnimi izdelki, prenesli na področje javnih storitev, s čimer bi se razširila osnova stroškov javnih storitev. Tako bi javne storitve na leto povprečno nosile [...] EUR stroškov, ki so se do zdaj pripisovali komercialnim izdelkom. Preostali sklopi metode stroškovnega računovodstva se ne bi spremenili.
- (135) Belgijski organi so navedli, da se stroški nekaterih dejavnosti že po naravi določijo na določeni ravni, ki se opredeli glede na potrebe javne službe. Povedano drugače, stroški teh dejavnosti, ki se uporabljajo za javne storitve, se ne bi spremenili, tudi če se zadevne dejavnosti ne bi uporabljale za noben komercialni izdelek. Če se zadevna dejavnost ni začela izvajati zaradi komercialnega izdelka, naj ta izdelek ne bi smel nositi stroškov poslovanja, povezanih z njo, čeprav jo uporablja.

- (136) Čeprav so belgijski organi trdili, da je spremenjena metoda združljiva z Direktivo 97/67/ES, sodbo v združenih zadevah Chronopost⁽¹⁾ in Okvirom Skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: okvir o SSGP), ker se z njo izdelkom dodelijo stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati tem izdelkom, in del skupnih stroškov ter ker hkrati bolje odseva dejanske stroške, povezane z obveznostmi javne službe, Komisija meni, da te nove utemeljitve ni mogoče sprejeti iz formalnih, ekonomskih in pravnih razlogov.

- (137) S formalnega vidika se predlagana metoda dejansko ne uporablja v internem računovodstvu podjetja DPLP, temveč gre bolj za spremembo *ex post* predhodnih podatkov. Regulativni organ ni odobril spremenjene metode kot osnove za tarifni sistem, pa tudi država je ne uporablja pri izračunu nadomestila za SSGP. Torej se zdi, da gre za teoretično predstavitev, izdelano za ta postopek v zvezi z državnimi pomočmi. Z ekonomskega vidika v zvezi z določitvijo interne transferne cene ne moremo predpostaviti, da komercialnim izdelkom ne bi smeli pripisati dela stroškov za sredstva, ki jih uporabljajo (po tej metodi naj na primer komercialni izdelki sploh ne bi prispevali k stroškom pošarskih dostav, čeprav poštarji dostavljajo tudi komercialne izdelke). Nazadnje, s pravnega vidika se taka sprememba ne zdi skladna s členom 14(3)(b)(iv) Direktive 97/67/ES, sodbo v združenih zadevah Chronopost⁽³⁾ in okvirom o SSGP iz leta 2005⁽⁴⁾, saj se na podlagi vseh navedenih določb zahteva, da se skupni stroški ustrezno dodelijo komercialnim dejavnostim.

- (138) Komisija pri oceni torej ne bo upoštevala spremenjenih računov, temveč se bo oprla na predhodno predložene potrjene podatke stroškovnega računovodstva, ki jih je v skladu z Direktivo 97/67/ES potrdil Institut belge des services postaux et des télécommunications (regulativni organ za belgijski poštni sektor, v nadaljnjem besedilu: organ IBPT⁽⁵⁾) in temeljijo na metodi stroškovnega računovodstva, ki jo uradno uporablja podjetje DPLP.

(1) Sodba z dne 3. julija 2003 v združenih zadevah Chronopost in drugi proti Union française de l'express (Ufex) in drugi (C-83/01 P, C-93/01 P in C-94/01 P, Recueil, str. I-6993).

(2) UL C 297, 29.11.2005, str. 4.

(3) Točka 40 zgoraj navedene sodbe v zadevi Chronopost: „[...] vs[i] variabiln[i] [...] strošk[i], ki so nastali z zagotavljanjem logistične in komercialne podpore, primeren prispevek k fiksnim stroškom, ki so nastali z uporabo javnega poštnega omrežja, in primerno nadomestilo za lastni kapital, če je bil uporabljen za konkurenčno dejavnost družbe SFMI – Chronopost in če na drugi strani ne obstaja povod za domnevo, da so bili zadevni dejavniki podcenjeni oziroma določeni samovoljno“.

(4) Točka 16 okvira o SSGP: „[...] Stroški, dodeljeni storitvam splošnega gospodarskega pomena, lahko vključujejo vse variabilne stroške, ki so nastali pri opravljanju storitev splošnega gospodarskega pomena, ustrezen prispevek k fiksnim stroškom, skupnim storitvam splošnega gospodarskega pomena in drugim dejavnostim, ter ustrezen donos lastnega kapitala, ki je bil dodeljen storitvam splošnega gospodarskega pomena.“

(5) V Direktivi 97/67/ES je regulativni organ opredeljen kot „organ ali organi v vsaki državi članici, kateremu(1-im) država članica zaupa med drugim tudi regulativne funkcije, ki spadajo [na] področje te direktive“.

6.2 OCENA PREVZEMA PLAČEVANJA POKOJNIN

6.2.1 Obstoje pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

(139) Člen 107(1) PDEU določa, da je, „[r]azen če Pogodbi ne določata drugače, [...] vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.

(140) Da se ukrep šteje za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, morajo biti izpolnjeni štirje kumulativni pogoji, to je ukrep:

(i) daje prednost upravičencu;

(ii) izkrivlja konkurenco ali bi jo lahko izkrivljala z dajanjem prednosti nekaterim podjetjem;

(iii) je državni poseg ali se financira iz državnih sredstev;

(iv) lahko prizadene trgovino med državami članicami.

6.2.1.1 Prednost in selektivnost

(141) Belgijski organi so na podlagi pristopa iz sodbe v zadevi *Combust* ⁽¹⁾ menili, da so pokojninske obveznosti izredno breme, ki naj ga konkurentom ne bi bilo treba financirati, zato dejstvo, da je njihovo plačevanje prevzela država, ni pomoč.

(142) Pri tem so večinoma trdili, da podjetje DPLP zaradi neprožnosti statuta stalnih uslužbencev ni moglo zmanjšati deleža te kategorije zaposlenih, čeprav je zanj veliko dražja, kot bi bili hipotetični zaposleni, s katerimi bi sklenilo pogodbe z manj ugodnostmi.

(143) Najprej je treba na splošno opozoriti, da Sodišče ni potrdilo sodbe v zadevi *Combust*. Nasprotno, sodna praksa Sodišča nasprotuje domnevi, da naj bi nadomestilo strukturne pomanjkljivosti izključilo vsako opredelitev za pomoč. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča torej izhaja, da je treba o obstoju pomoči presojati na podlagi

učinkov in ne vzrokov ali ciljev državnega posega ⁽²⁾. Sodišče je še odločilo, da pojem pomoči vključuje prednost, ki jih podeljujejo državni organi in zaradi katerih se v različnih oblikah zmanjšajo redna bremena za proračun podjetja ⁽³⁾.

(144) Sodišče je poleg tega še navedlo, da stroški, povezani s plačilom zaposlenih, že po naravi bremenijo proračun podjetij, in sicer ne glede na to, ali ti stroški izhajajo iz zakonskih obveznosti ali kolektivnih sporazumov ⁽⁴⁾. V zvezi s tem je menilo, da samo dejstvo, da je namen državnih ukrepov nadomestiti dodatne stroške, še ne pomeni, da zadevnih ukrepov ni mogoče opredeliti kot pomoč ⁽⁵⁾.

(145) Poleg tega lahko ugotovimo, da se konkurenčni okvir iz zadeve *Combust* razlikuje od konkurenčnega okvira podjetja DPLP. Podjetje *Combust* je moralo svojo prevozno dejavnost opravljati na komercialni podlagi in je delovalo na trgu pod konkurenčnimi pogoji, primerljivimi s tistimi, pod katerimi so delovale zasebne avtobusne družbe. Družbe za javni prevoz ob koncu razpisnega postopka svojo dejavnost avtobusnega prevoza prepustijo zasebnim in javnim podjetjem. V skladu s pravili naročanja je za naročilo izbrana „ekonomsko najugodnejša ponudba“, pri čemer ni pomembno, ali je ponudnik javni ali zasebni subjekt. Podjetje DPLP je imelo vse obdobje, na katero se nanaša ocena, obsežen monopol, zato so se ekonomski pritiski izvajali popolnoma drugače. Poleg tega Belgija v obravnavani zadevi – v nasprotju z zadevo *Combust* – ni sprejela nobene zakonske določbe za odpravo ali prilagoditev posebnega sistema zaposlovanja, ki se uporablja za javne uslužbenke, zaposlene pri podjetju DPLP, ali načina, kako pridobijo pokojninske pravice.

(146) Zato Komisija meni, da je mogoče z razlikami v dejanskem stanju med zadevo *Combust* in obravnavano zadevo utemeljiti drugačen sklep v tej zadevi.

(147) Da bi presodili, ali zadevni ukrepi vsebujejo sestavine državne pomoči, je treba ugotoviti, ali ti ukrepi dajejo podjetju DPLP gospodarsko prednost s tem, da mu

⁽¹⁾ Zgoraj navedena sodba v zadevi *Danske Busvognmaend* proti Komisiji (T-157/01).

⁽²⁾ Sodbe z dne 2. julija 1974 v zadevi *Italija proti Komisiji* (173/73, Recueil, str. 709, točka 13); z dne 24. februarja 1987 v zadevi *Deufl* proti Komisiji (310/85, Recueil, str. 901, točka 8) in z dne 26. septembra 1996 v zadevi *Francija proti Komisiji* (C-241/94, Recueil, str. I-4551, točka 20).

⁽³⁾ Sodba z dne 15. marca 1994 v zadevi *Banco Exterior* (C-387/92, Recueil, str. I-877, točka 13) in zgoraj navedena sodba v zadevi *Francija proti Komisiji* (C-241/94, točka 34).

⁽⁴⁾ Sodba z dne 12. decembra 2002 v zadevi *Belgija proti Komisiji* (C-5/01, Recueil, str. I-1191, točka 39).

⁽⁵⁾ Sodba z dne 23. februarja 1961 v zadevi *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg proti Visoki oblasti* (30/59, Recueil, str. 3, točki 29 in 30); zgoraj navedena sodba v zadevi *Italija proti Komisiji* (173/73, točki 12 in 13); zgoraj navedena sodba v zadevi *Francija proti Komisiji* (C-241/94, točki 29 in 35); sodba z dne 5. oktobra 1999 v zadevi *Francija proti Komisiji* (C-251/97, Recueil, str. I-6639, točke 40, 46 in 47) ter sodba z dne 9. junija 2011 v združenih zadevah *Comitato „Venezia vuole vivere“ in drugi proti Komisiji* (C-71/09 P, C-73/09 P in C-76/09 P, še neobjavljena v ZODL, točke od 90 do 96).

omogočajo izogibanje plačevanju stroškov, ki bi navadno morali bremeniti lastna finančna sredstva podjetja, in ali so tako preprečili, da bi prisotne tržne sile prišle do polnega izraza. Pomoč pomeni razbremenitev stroškov, ki navadno bremenijo proračun podjetja, upoštevajoč naravo ali organizacijo zadevnega stroškovnega sistema. Nasprotno bi lahko pojem „izredno breme“ opredelili kot dodatno breme v primerjavi z rednimi bremenami. Odprava takega izrednega bremena z zakonsko določbo naj upravičencu ne bi dajala prednosti in torej ne bi pomenila državne pomoči.

- (148) Po zgledu sodne prakse Sodišča pri analizi selektivnosti, ki vključuje primerjavo z referenčnim okvirom za ugotovitev skladnosti ali neskladnosti z „naravo in organizacijo sistema“ različnega obravnavanja nekaterih podjetij ali proizvodenj, pri običajnem položaju na trgu v strukturnem pogledu opredelitev „rednega“ ali „izrednega“ bremena vključuje opredelitev referenčnega okvira ali primerjave s ciljem, da se odkrijejo podjetja v primerljivem pravnem in dejanskem položaju z vidika cilja, ki naj bi ga dosegli z zadevnimi ukrepi.
- (149) Vendar se zdi, da ni mogoče opredeliti nobene zunanje primerjave, na podlagi katere bi lahko določili „redni“ prispevek, ki ga nosijo podjetja v pravnem in dejanskem položaju, ki je z vidika cilja, zastavljenega z zadevnim ukrepom, primerljiv s položajem podjetja DPLP. Konkurenti podjetja DPLP so zlasti podjetja zasebnega prava, ki svoje dejavnosti opravljajo na konkurenčnih trgih, medtem ko je bil podjetju DPLP v obdobju, na katero se nanaša ocena, z zakonom zagotovljen monopol, saj je bila liberalizacija končana šele leta 2011.
- (150) Da bi Komisija ugotovila, ali obstaja prednost v smislu člena 107(1) Pogodbe, mora preučiti položaj podjetja DPLP in primerjati prispevke za socialno varnost pred prevzemom plačevanja pokojnin in po njem.
- (151) Podjetje DPLP je od sprejetja zakona z dne 6. julija 1971 do pokojninske reforme leta 1997 nosilo vse stroške pokojnin in prispevkov za socialno varnost svojih javnih uslužbencev. Komisija glede na to meni, da so ti stroški redni izdatki, ki jih je moralo podjetje DPLP glede na svoj pravni in dejanski položaj na belgijskem poštnem trgu financirati iz lastnih sredstev.
- (152) Ker je bilo podjetju DPLP s prevzemom plačevanja pokojnin leta 1997, ki se preiskuje, omogočeno, da ni več nosilo stroškov, ki bi jih običajno moralo financirati iz lastnih sredstev, je ta operater z zadevnimi ukrepi pridobil prednost v smislu člena 107(1) Pogodbe.
- (153) Obravnavana prednost je selektivna, saj je bila podeljena samo podjetju DPLP.

6.2.1.2 Državna sredstva

- (154) Prevzem plačevanja pokojnin je financirala država, ki je prevzela pristojnosti podjetja DPLP v zvezi s pokojninami.

- (155) Ker država pokojnine upokojenih uslužbencev podjetja DPLP plačuje neposredno iz lastnega proračuna, je očitno, da se za to porabljajo državna sredstva.

6.2.1.3 Izkrivljanje konkurence in prizadetost trgovine med državami članicami

- (156) Zgoraj navedeni ukrepi lahko prizadenejo trgovino med državami članicami, saj podjetje DPLP deluje na trgih, odprtih za konkurenco, kot so storitve dostave paketov, za katere je značilna obsežna čezmejna trgovina. Na trgu paketov se srečuje s konkurenco podjetij, ki opravljajo dejavnosti v drugih državah članicah, kot so podjetja UPS, FedEx ali TNT Express. Podjetje DPLP opravlja tudi dejavnosti na trgu dostave tiska, na katerem delujejo ali bi lahko delovala podjetja iz drugih držav članic. Dostava paketov ni bila nikoli v izključni pristojnosti podjetja DPLP, saj so v začetku 90. let prejšnjega stoletja tudi druga podjetja že ponujala nekatere storitve dostave paketov⁽¹⁾ ali drugih posebnih poštnih storitev⁽²⁾. Podjetje DPLP je poleg tega navzoče tudi na trgu finančnih sektorjev (poštni tekoči računi, varčevalni računi in plačilne storitve), na katerih se srečuje s konkurenco operaterjev, kot so banke in finančni operaterji, ki ponujajo finančne produkte. Poštni tekoči in varčevalni računi, ki se uporabljajo za plačevanje in varčevanje, konkurirajo bančnim tekočim in varčevalnim računom. Bančni sektor je bil za konkurenco odprt že pred letom 1992, zanj pa je bila značilna obsežna trgovina med državami članicami. Banke iz različnih držav članic so v Belgiji odprle poslovalnice že pred letom 1992: takrat je bilo namreč na ozemlju te države več kot 70 tujih finančnih ustanov⁽³⁾.
- (157) Na podlagi navedenega je očitno, da bi lahko kakršen koli državni ukrep, s katerim bi podjetje DPLP pridobilo gospodarsko prednost, prizadel trgovino med državami članicami.
- (158) Komisija iz razlogov, navedenih v uvodnih izjavah od 141 do 157, meni, da je prevzem plačevanja pokojnin pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

6.2.2 Ocena združljivosti prevzema plačevanja pokojnin z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c)

- (159) Odvezujoči prispevek, s katerim so bili stroški za pokojnine, ki jih je plačevalo podjetje DPLP, usklajeni s stroški, ki jih za to plačujejo njegovi konkurenti, je v okviru pokojninske reforme iz leta 1997 nadomestil vračilo letnih neto stroškov za pokojnine, ki ga je podjetje DPLP izplačevalo državi. Brez te reforme bi se raven stroškov za pokojnine v naslednjih letih še naprej občutno višala, zlasti zaradi vse neugodnejšega razmerja med aktivnimi (plačniki) in neaktivnimi javnimi uslužbenci (upravičenci), potem ko se je podjetje DPLP odločilo, da ne bo več zaposlovalo te kategorije uslužbencev.

⁽¹⁾ Podjetje DHL je v Belgiji navzoče od leta 1978, podjetje FedEx od leta 1984, podjetje UPS pa od leta 1988.

⁽²⁾ Sodba z dne 19. maja 1993 v zadevi Corbeau (C-320/91, Recueil, str. I-2533).

⁽³⁾ Donald E. Fair in Robert Raymond: „The competitiveness of financial institutions and centres in Europe“, Société universitaire européenne de recherches financières, 1994, Kluwer Economic Publishers.

(160) Ker je očitno, da se odstopanja iz člena 107(2) ter člena 107(3)(a) in (b) PDEU ne uporabljajo, in ker se Belgija v zvezi z združljivostjo prevzema plačevanja pokojnin podjetja DPLP ni sklicevala na člen 106(2) PDEU, bo Komisija preučila, ali je mogoče ta prevzem obravnavati kot združljiv na podlagi člena 107(3)(c) PDEU, ki določa, da se lahko pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij šteje za združljivo z notranjim trgovom, kadar taka pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.

(161) Komisija bo najprej preučila, v kakšnem obsegu prevzem plačevanja vseh stroškov, povezanih s pokojninami, izpolnjuje cilj v skupnem interesu in v kakšnem obsegu je za to potreben, nato pa bo preučila še sorazmernost tega ukrepa ter pretehtala pozitivne in negativne učinke pomoči.

6.2.2.1 Liberalizacija poštnega sektorja je cilj v skupnem interesu

(162) Pravo Unije je od leta 1992 spodbujalo vse obsežnejšo liberalizacijo poštnega sektorja, in sicer s sprejetjem zelene knjige, na podlagi katere so bile nato sprejete tri direktive: (i) Direktiva 97/67/ES, (ii) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/39/ES z dne 10. junija 2002 o spremembah Direktive 97/67/ES glede nadaljnega odpiranja trgov poštne storitve v Skupnosti konkurenci ⁽¹⁾ in (iii) Direktiva 2008/6/ES. Priznava se tudi, da ima liberalizacija poštne trgovine na ravni EU pomembno vlogo v okviru lizbonske strategije za rast in zaposlovanje.

(163) Torej je treba poleg zagotavljanja osnovnih poštne storitve, kot izhajajo iz pojma obveznosti univerzalne storitve, vzpostaviti tudi enotne konkurenčne pogoje za tradicionalnega operaterja, obstoječe konkurente in nove udeležence na trgu.

(164) Komisija je že v odločbi v zvezi s francoskim podjetjem La Poste priznala, da je vzpostavitev enakih pogojev, kar zadeva prispevke za socialno varnost, za tradicionalnega operaterja in njegove konkurente ključni pogoj za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev v poštne sektorju. Menila je, da je bil prevzem plačevanja obveznosti financiranja pokojnin francoskega podjetja La Poste združljiv z notranjim trgovom, saj je bila z državnimi subvencijami zagotovljena enaka stopnja prispevkov za socialno

varnost za francosko podjetje La Poste in njegove konkurente. Komisija bo v obravnavani zadevi uporabila enak pristop kot v poglavju 6.3 navedene odločbe, ki jo je treba – če je to primerno – upoštevati v tej zadevi.

6.2.2.2 Potreba po prevzemu plačevanja pokojnin

(165) Komisija meni, da je bilo preoblikovanje podjetja DPLP leta 1992 potrebno za spodbuditev konkurence na poštne trgu, saj je bila s tem ukrepom zagotovljena enakost podjetja DPLP in njegovih konkurentov, kar zadeva pravno obliko (s tem je podjetje DPLP izgubilo neomejeno poročstvo, do katerega je bilo dotlej upravičeno kot oseba javnega prava).

(166) Vendar si niti belgijska država niti agencija Régie des postes nista nikoli ustvarili rezerv, ki bi se ujemale z že nastalimi pokojninskimi obveznostmi. Podjetje DPLP je ob ustanovitvi leta 1992 še naprej nosilo pokojninske obveznosti, vendar niso bila v njegovo knjigovodstvo prenesena nobena sredstva za njihovo kritje.

(167) Torej bi plačevanje pokojnin za podjetje DPLP sčasoma postalo več kot pretežno breme, saj so se številni javni uslužbenci bližali upokojitveni starosti. Čeprav so bili sprejeti ukrepi za izboljšanje tega položaja (povečanje storilnosti, postopno zmanjševanje števila zaposlenih zaradi „naravnih“ prekinitev delovnega razmerja, indeksacija plač), to ne bi zadostovalo za vzpostavitev trajnega ravnovesja finančnega položaja podjetja DPLP (glej preglednico 3 v nadaljevanju).

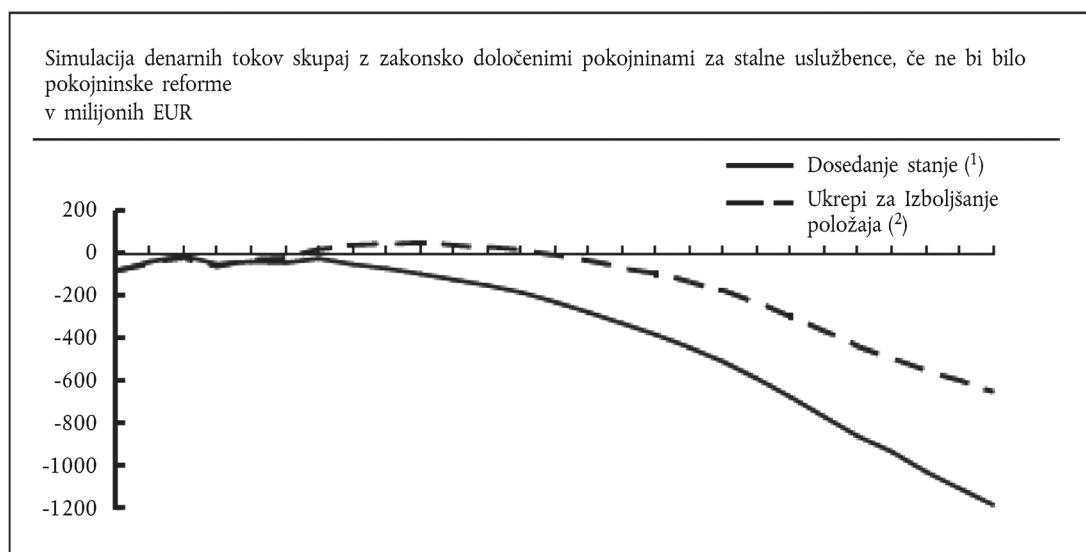
(168) Razlog za to je zlasti dejstvo, da je preoblikovanje podjetja DPLP v podjetje zasebnega prava pomenilo tudi, da to ne bo več zaposlovalo javnih uslužbencev, temveč le še pogodbene uslužbenke (s katerimi se sklene splošna pogodba o zaposlitvi in za katere veljajo določbe delovnega prava). Podjetje DPLP bi zato moralo po letu 1997 iz lastnih prihodkov hkrati financirati izdatke za pokojnine upokojenih javnih uslužbencev in prispevke za socialno varnost, povezane s pokojninskim zavarovanjem svojih aktivnih pogodbenih uslužbencev.

(169) Negativna usmeritev denarnih tokov podjetja DPLP bi se z leti le še poslabšala, saj bi izplačila višjih pokojnin preseгла prihodke iz dejavnosti podjetja (glej preglednico 3).

⁽¹⁾ UL L 176, 5.7.2002, str. 21.

Preglednica 3

Simulacija denarnih tokov podjetja DPLP, ki so jo izdelali belgijski organi leta 1996

⁽¹⁾ Dosedanje stanje: ohranitev števila stalnih uslužbencev podjetja DPLP, brez indeksacije plač in povečanja storilnosti

⁽²⁾ Ukrepi za izboljšanje položaja: povečana storilnost, postopno zmanjševanje števila zaposlenih, povezano z „naravnimi“ prekinitevami delovnega razmerja, indeksacija plač

Vir: Belgijski organi.

(170) To, da bi imelo podjetje DPLP veliko višje stroške, če bi moralo po letu 1997 iz lastnih sredstev financirati pokojnine vseh svojih upokojenih javnih uslužbencev, ni sporno. Očitno je, da bi bil brez pomoči ogrožen prehod iz pravnega statusa javne uprave v status zasebnega podjetja.

(171) Poleg tega bi popolno refinanciranje stroškov za pokojnine s povečanjem prihodkov iz organiziranih poštnih pošiljk privedlo do zelo visokih tarif pošiljanja in morebitnega velikega upada števila poslanih pisem, zato bi bila ogrožena ponudba storitev univerzalnih poštnih pošiljk.

(172) Komisija še meni, da so zadevni ukrepi prilagojeni cilju v interesu Skupnosti, za uresničitev katerega so bili sprejeti. Tega vprašanja se ne bi bilo mogoče učinkoviteje lotiti z nobenim drugim sredstvom. V sektorjih, ki zagotavljajo katero od SSGP, bi bilo sicer mogoče podeliti nadomestila za javne storitve, vendar tak pristop zaradi posebne strukturne narave problematike dolgoročno ne bi bil vzdržan.

(173) Glede na cilje liberalizacije poštnih trgov, ki vključujejo zlasti zagotavljanje ponudbe kakovostnih univerzalnih poštnih storitev po dostopnih cenah, in ob upoštevanju cilja spodbujanja lojalne konkurence je bil prevzem plačevanja pokojnin potreben ukrep.

6.2.2.3 Sorazmernost prevzema plačevanja pokojnin

(174) Komisija je v odločbi v zvezi s francoskim podjetjem La Poste predstavila svojo oceno, kar zadeva sorazmernost ukrepov pomoči, povezanih s prevzemom stroškov za pokojnine v breme tradicionalnih operaterjev v poštnem sektorju, ki še naprej zaposlujejo javne uslužbence pod pogoji, dogovorjenimi v času, ko so bili v monopolnem položaju. O sorazmernosti je treba presojati glede na vzpostavitev enakih pogojev na trgih, odprtih za konkurenco (na primer poštna pošiljke, paketi in finančne storitve). Tradicionalni operater mora plačevati enake stopnje prispevkov za socialno varnost kot njegovi konkurenti.

(175) Ker so pogodbeni uslužbenci podjetja DPLP s pravnega vidika v enakem položaju kot zaposleni v katerem koli zasebnem podjetju – v nasprotju s stalnimi uslužbenci, katerih statut je podoben statutu javnih uslužbencev – je mogoče s primerjavo prispevkov za socialno varnost, ki jih izplačuje podjetje DPLP za posamezno kategorijo zaposlenih, preveriti, ali to podjetje po razbremenitvi stroškov za pokojnine izpolnjuje pogoj v zvezi s plačevanjem enake stopnje prispevkov za socialno varnost, kot jo plačujejo njegovi konkurenti.

(176) V zbirni preglednici spodaj so podrobno prikazani stroški za socialno varnost, ki jih plačuje podjetje DPLP za svoje stalne in pogodbene uslužbence:

Stroški za socialno varnost, ki jih nosi in plačuje podjetje DPLP	Stalni uslužbenci	Pogodbeni uslužbenci
Prispevek podjetja DPLP v sistem socialne varnosti, od tega 8,86 % iz naslova pokojnin	[...] %	[...] %
Stroški, ki jih nosi neposredno podjetje DPLP	[...] %	[...] %
<i>Bolezni in invalidnost</i>	[...] %	[...] %
<i>Družinski dodatki</i>	[...] %	—
Prispevek k plačilu odškodnin ⁽¹⁾		[...] %
Strukturno znižanje ⁽²⁾		[...] %
PRISPEVEK DELODAJALCA k skupnemu znesku	[...] %	[...] %
PRISPEVKI ZAPOSLENIH	[...] %	[...] %
Prispevek zaposlenega v splošni sistem socialne varnosti	[...] %	[...] %

⁽¹⁾ Prispevek k plačilu odškodnin: plačuje se samo za pogodbene uslužbence.

⁽²⁾ Strukturno znižanje: znižanje prispevkov za socialno varnost, ki jih plačuje delodajalec za svoje pogodbene uslužbence, da bi tako povečali konkurenčnost Belgije; brezpogojno se prizna vsem belgijskim delodajalcem.

- (177) Kot je prikazano v preglednici zgoraj, je raven prispevkov podjetja DPLP v belgijski sistem socialne varnosti (nominalni odstotni delež stroškov za plače) precej nižja od ravni prispevkov zasebnih operaterjev ([...] % v primerjavi z [...] %).
- (178) Če pa za primerjavo dejanskih stopenj prispevkov za socialno varnost upoštevamo stroške, ki neposredno bremenijo delodajalca, sta zadevna odstotna deleža skoraj enaka in celo nekoliko večja za stalne uslužbence podjetja DPLP ([...] % v primerjavi z [...] %).
- (179) Hkrati lahko ugotovimo, da so prispevki, ki jih plačujejo zaposleni, v obeh primerih skoraj enaki ([...] % v primerjavi z [...] %).
- (180) Podjetje DPLP za svoje stalne uslužbence plačuje nižjo nominalno stopnjo prispevkov za socialno varnost, ker so izvzeti nekateri prispevki za socialno varnost, ki se ne uporabljajo za zaposlene, za katere velja statut javnih uslužbencev (na primer poklicne bolezni, brezposelnost, nezgode pri delu). Vendar to podjetje zaradi posebnega statuta svojih stalnih uslužbencev samo neposredno nosi stroške prispevkov, za katere velja izvzetje. Zaradi takega pristopa zanj nastanejo visoki neposredni stroški.
- (181) Kar zadeva prispevek, ki ga zaposleni plačujejo sami in ki bi ga bilo treba prav tako upoštevati, saj morajo zaposleni ta prispevek plačevati od plače, ki jim jo izplačuje delodajalec (in je torej tudi ta prispevek strošek zanj), je ta nekoliko višji za stalne kot za pogodbene uslužbence.
- (182) Belgijski organi in podjetje DPLP so predložili informacije, iz katerih je razvidno, da se neposredni prispevki s časovnega vidika večinoma niso veliko spreminjali.
- (183) Čeprav neposredni stroški, ki jih nosi neposredno podjetje DPLP ([...] %) – če jih razlagamo ozko – niso enakovredni prispevkom za socialno varnost, je treba upoštevati dejstvo, da ti stroški niso prostovoljni, temveč izhajajo neposredno iz posebnega statuta stalnih uslužbencev in je bilo torej njihovo plačilo podjetju DPLP naloženo. Torej se zdi logično, da se z vidika izvora in namena izenačijo z drugimi obveznimi stroški za socialno varnost.
- (184) Zato je treba zadevne neposredne stroške upoštevati pri izračunu dejanskih prispevkov podjetja DPLP za socialno varnost. Tako izračunana skupna stopnja prispevkov za socialno varnost bi bila nekoliko višja za stalne uslužbence podjetja DPLP ([...] %) kot za zaposlene v podjetjih zasebnega sektorja ([...] %).
- 6.2.2.4 Merilo za pretehtanje prevzema plačevanja pokojnin
- Pozitivni učinki ukrepov pomoči
- (185) Reforma pokojninskega sistema, ki se uporablja za podjetje DPLP, je bistvena faza v prilagajanju podjetja postopni liberalizaciji in pričakovanju popolne liberalizacije belgijskega poštnege trga, ki ima pomembno vlogo v okviru lizbonske strategije za rast in zaposlovanje.
- (186) Komisija je v odločbi v zvezi s francoskim podjetjem La Poste navedla, da bi liberalizacija poštnege sektorja lahko postala težja, če ne bi odobrili takih načrtov pokojninske reforme (ki je primerljiva s pokojninsko reformo v Belgiji).
- (187) Komisija še meni, da zadevni ukrepi, čeprav ne zadevajo posebnega sistema v zvezi z dajatvami za pokojnine,

omogočajo trajnost mehanizma financiranja, ki je zaradi zgodovinskega razvoja postal zastarel. V zvezi s tem ocenjuje, da ti ukrepi zato spadajo v širši okvir reforme pokojninskih sistemov držav članic, ki jo skupno želita Svet in Komisija.

Negativni učinki ukrepov pomoči

- (188) Negativni učinki ukrepa se zdijo omejeni, saj je glede na preteklost podjetja DPLP in njegovih dejavnosti jasno, da se večina njegovih obveznosti v zvezi s pokojninami nanaša na dejavnosti v rezerviranem sektorju, v katerem je izkrivljanje konkurence omejeno že po naravi.
- (189) Zadevni ukrep bi teoretično podjetju DPLP lahko omogočil, da obdrži prevladujoč položaj. Vendar Komisija meni, da je to tveganje majhno, ker so ukrepi omejeni na izenačitev prispevkov, ki jih plačuje podjetje DPLP, s prispevki njegovih konkurentov.
- (190) Iz navedenega izhaja, da so negativni učinki pomoči, odobrene podjetju DPLP, omejeni v primerjavi s pozitivnimi učinki ukrepa.
- (191) Ker so ukrepi omejeni na to, kar je nujno potrebno za vzpostavitev enakih pogojev glede prispevkov za socialno varnost, in odpravljajo izkrivljanje konkurence, ki je škodovalo podjetju DPLP, ne vplivajo toliko na trgovinske pogoje, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi.
- (192) Zato Komisija meni, da je ukrep prevzema plačevanja pokojnin, ki je bil sprejet leta 1997, mogoče šteti za združljiv z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) PDEU, saj podjetje DPLP z vidika stroškov za socialno varnost svojih stalnih uslužbencev ni v boljšem položaju kot drugi operaterji.

6.3 OCENA NADOMESTILA ZA JAVNE STORITVE IN DRUGIH UKREPOV

6.3.1 Obstoje pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

6.3.1.1 Prednost in selektivnost

Letna nadomestila

- (193) Kar zadeva nadomestilo stroškov za javne storitve, so v sodbi v zadevi Altmark⁽¹⁾ opredeljena merila, ki jih javni poseg mora izpolnjevati, da se lahko obravnava kot nadomestilo za obveznosti javne službe in je tako izvzet iz opredelitve za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

- (194) V obravnavani zadevi ta merila – zlasti četrto – niso izpolnjena, saj podjetje DPLP ni bilo izbrano v postopku oddaje javnih naročil. Poleg tega belgijski organi niso dokazali, da je bila raven nadomestila določena na podlagi analize stroškov, ki bi jih za opravljanje zahtevanih obveznosti javne službe nosilo dobro vodeno povprečno podjetje, ki razpolaga z ustreznimi sredstvi, Komisija pa nima nobenega kazalca ali informacije, na podlagi katerih bi lahko sklepala, da je četrto merilo izpolnjeno.
- (195) Ker je bilo do letnih nadomestil upravičeno samo eno podjetje in so bila zato temu podjetju dana na voljo dodatna sredstva, je podjetje DPLP s tem pridobilo selektivno prednost.
- (196) Kapitalski injekciji iz leta 1997: belgijski organi so priznali, da sta bili kapitalski injekciji iz leta 1997 v višini 62 milijonov EUR dejansko naknadno nadomestilo za SSGP za leto 1996. Torej ju je treba presojati na enaki podlagi kot letna nadomestila. Ker različni pogoji, opredeljeni v sodbi v zadevi Altmark, niso izpolnjeni, je podjetje DPLP z ukrepom pridobilo selektivno prednost.

Kapitalske injekcije

- (197) Kapitalska injekcija iz leta 2003: belgijski organi so navedli, da se kapitalska injekcija iz leta 2003 (297,5 milijona EUR) sklada z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu in zato ni državna pomoč. Po njihovih navedbah je bil njen namen okrepiti lastniški kapital podjetja DPLP, ki je načrtovalo zgraditev in posodobitev centrov za razvrščanje, izboljšanje dostave pošte ter avtomatizacijo. Ta sredstva naj bi krila tudi stroške za zaposlene, ki so nastali zaradi zmanjšanja števila uslužbencev v povezavi s sistemom predčasnega upokojevanja, skrajšanjem delovnega časa in zvišanjem plač, ponujenih na novo zaposlenim.
- (198) Da bi belgijski organi dokazali, da se je ta kapitalska injekcija skladala z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, so v okviru svojega strateškega načrta izdelali napovedi dobička, na podlagi katerih je bila raven dobička višja od stroškov kapitala, ki bi ga zahteval zasebni vlagatelj.
- (199) Napovedi in izračun dobička, ki so jih izdelali belgijski organi, so bili pripravljeni vnaprej, so zelo podrobni in se skladajo z metodo, ki bi jo uporabil zasebni vlagatelj:

1. donosnost je bila izračunana po metodi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov, s katero se upoštevata prihodnja rast podjetja ter zmožnost naložb, da ustvarijo dobiček in denarne tokove za delničarje;

⁽¹⁾ Zgoraj navedena sodba v zadevi Altmark Trans GmbH (C-280/00).

2. predvideni so bili trije različni scenariji: optimistični in pesimistični scenarij ter najverjetnejši scenarij, ki se je nazadnje upošteval pri oceni občutljivosti napovedi;
3. napovedi so vključevale povečanje stopnje dobička na [...] % leta 2007 (glej preglednico 4) in pričakovano stopnjo notranje donosnosti v višini [...] % za obdobje 2003–2012 (glej preglednico 5), kar presega stopnjo v višini [...] %, ki jo je neodvisni izvedenec (banka Degroof) navedel kot stopnjo dobička, ki bi bila primerna po mnenju zasebnih vlagateljev v poštne sektorju.

Preglednica 4

Napovedi *ex ante* dobičkov za obdobje 2003–2007, ki so jih izdelali belgijski organi

[...]

Vir: Belgijski organi.

Preglednica 5

Izračun stopnje notranje donosnosti *ex ante*, ki so ga izdelali belgijski organi za najverjetnejši scenarij

[...]

Vir: Belgijski organi.

- (200) Ugotovimo lahko še, da so finančni rezultati, doseženi v naslednjih letih, večinoma potrdili zanesljivost napovedi (glej preglednico 6). Ker se je povečala donosnost podjetja DPLP, je to začelo leta 2007 izplačevati dividende.

Preglednica 6

Dobiček *ex post* za obdobje 2003–2007

[...]

Vir: Belgijski organi.

- (201) Rezultati, doseženi v desetletnem obdobju, se prav tako skladajo z napovedmi iz leta 2003, saj bi morala biti stopnja notranje donosnosti *ex post* [...] %, kar je več kot [...] %, kot je bilo predvideno leta 2003.
- (202) Čeprav se zdi, da je bila naložba belgijske države dovolj donosna za potrditev, da je bilo z njo upoštevano načelo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, je treba opozoriti, da so pričakovani prihodki, na podlagi katerih je bila zadevna donosnost ocenjena, vključevali državne pomoči in zlasti letna nadomestila, izplačana podjetju DPLP.
- (203) Vendar imajo zadevni državni ukrepi očitno ločene cilje in nikakor niso kronološko povezani s kapitalsko injekcijo iz leta 2003.

- (204) Poleg tega je bila negotovost, ki bi ji bil lahko izpostavljen zasebni vlagatelj, če pomoč podjetju DPLP ne bi bila priglašena, omiljena s formalno odobritvijo kapitalske injekcije, ki jo je izdala Komisija v odločbi iz leta 2003. V času izvedbe naložbe bi verjetno vsak zasebni vlagatelj z dobrimi možnostmi za donosnost tvegala izvedbo zadevne naložbe, potem ko je Komisija sprejela odločbo o odobritvi, čeprav ta še ni bila pravnomočna. Za sprejetje te odločitve zasebni vlagatelj ne bi čakal več let do izreka sodbe Splošnega sodišča in Sodišča. Zato je poznejša razglasitev ničnosti te odločbe dogodek, ki v času izvedbe naložbe ni bil predvidljiv, temveč se je moral zdeti le malo verjeten, saj se odločbe Komisije obravnavajo kot zakonite, dokler niso razglašene za nične.

- (205) Komisija zato meni, da je mogoče kapitalsko injekcijo iz leta 2003 šteti za združljivo z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu in torej ni državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

- (206) Kapitalska injekcija iz leta 2006: belgijski organi so navedli, da se kapitalska injekcija iz leta 2006 (v višini 40 milijonov EUR) sklada z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu in zato ni državna pomoč.

- (207) Ta kapitalska injekcija je bila zagotovljena pod enakimi pogoji, kot se uporabljajo za zasebnega vlagatelja: država (v višini 40 milijonov EUR) in podjetje Post Invest Europe (v višini 300 milijonov EUR) sta podjetje DPLP dokapitalizirali po enaki ceni za delnico (*pari passu*). Podjetje Post Invest Europe je bilo takrat zunanji vlagatelj, ki ni bil v ničemer povezan niti s podjetjem DPLP niti z belgijsko državo.

- (208) Poleg tega je bila emisijska cena delnic določena pravilno. Investicijska banka, na katero so se obrnili belgijski organi za določitev emisijske cene novih delnic, je ocenila, da skupna vrednost podjetja DPLP znaša med [...] in [...] EUR. Država je za celotno podjetje pred kapitalskimi injekcijami nazadnje sprejela znesek [...] EUR. Domneve v zvezi s stopnjo donosa in tveganja na podlagi skupnega poslovnega načrta so kot take temeljile na ugotovitvah glede optimizacije dobička na dolgi rok. Tudi rezultati podjetja DPLP po dokapitalizaciji leta 2006 (glej nadaljevanje) potrjujejo zanesljivost domnev in parametrov, ki so bili upoštevani ob sprejetju odločitve o naložbi.

Preglednica 7

Rezultati podjetja DPLP med letoma 2006 in 2010

[...]

Vir: Belgijski organi.

- (209) Po mnenju Komisije je očitno, da se kapitalska injekcija iz leta 2006 v višini 40 milijonov EUR sklada z ravnanjem vlagatelja v tržnem gospodarstvu, zato ni državna pomoč.

Davčne oprostitve

- (210) Oprostitev plačila davka od dohodkov pravnih oseb bi sicer lahko pomenila prednost za podjetje DPLP, ker bi se zaradi nje lahko znižal davek, ki bi ga to podjetje moralo sicer plačati, vendar mu ni prinesla nobene konkretne prednosti: med letoma 1992 in 2005 (ko je bila zadevna oprostitve ukinjena) je bil namreč skupni izid podjetja DPLP po plačilu davka negativen. Tudi če bi bilo podjetje DPLP vključeno v sistem plačevanja davka od dohodka pravnih oseb in bi bil njegov neto izid v nekaterih letih pozitiven, mu ne bi bilo treba plačati davka zaradi davčnega odbitka, ki bi se prenašal iz leta v leto. Zato zadevna oprostitve v tem sklepu ni podrobneje preučena.
- (211) Pač pa je bilo podjetje DPLP z oprostitvijo plačila zemljiškega in lokalnega davka postavljeno v ugodnejši položaj kot druga podjetja, saj je bilo s tem razbremenjeno obveznosti, ki bi jih moralo običajno nositi. S tem mu je bila torej podeljena selektivna prednost.

Prenos nepremičnin

- (212) Belgijski organi so trdili, da prenos nepremičnin spada v okvir notranje reorganizacije državnega premoženja, saj je podjetje DPLP takrat v celoti pripadalo državi. Vendar je zadevno podjetje s prenosom nepremičnin dobilo na voljo nova sredstva, ki so pred tem pripadala državi. Te nepremičnine je uporabljalo že v času, ko so pripadale državi, vendar ni bilo njihov zakoniti lastnik. Podjetje DPLP kot podjetje, ločeno od države, je s prenosom pravnega statusa lastništva pridobilo lastniške pravice nad zadevnimi nepremičninami. Tako je pridobilo dodatna sredstva v primerjavi s položajem pred prenosom. Zato je s tem ukrepom pridobilo selektivno prednost.

Državno poroštvo

- (213) Podjetje DPLP brez državnega porošstva ne bi moglo dobiti posojila pod enakimi pogoji. Belgijski organi so menili, da bi bile lahko tržne obrestne mere do 40 bazičnih točk višje, pri čemer je premija, izplačana državi, znašala 25 bazičnih točk.
- (214) V Obvestilu Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev⁽¹⁾ (točka 3.2(d)) je določeno, da „se prevzem tveganja navadno poplača z ustrežno premijo na znesek porošstva ali znesek, zavarovan s poroštvom. Kadar je plačana cena za poroštvo vsaj tako visoka, da ustreza primerljivi poroštvni premiji,

ki jo je mogoče najti na finančnih trgih, poroštvo ne zajema pomoči. Če na finančnih trgih ni mogoče najti ustrežno primerljive poroštvne premije, se skupni stroški financiranja posojila s poroštvom, skupaj z obrestmi posojila in poroštvno premijo, primerjajo s tržno ceno podobnega posojila brez porošstva“. Ker se zdi, da zadevna premija ni združljiva s trgom, je državno poroštvo podjetju DPLP omogočilo pridobitev financiranja s stroški, manjšimi od stroškov, ki bi jih moralo načeloma nositi.

- (215) Zato je podjetje DPLP s tem ukrepom pridobilo selektivno prednost, ki je enaka razliki med obrestno mero, ki bi jo moralo plačati brez državnega porošstva, in dejansko obrestno mero skupaj s premijo, plačano za poroštvo. Tako je vsako leto pridobilo prednost v višini 15 bazičnih točk na neporavnani kapital. Torej je mogoče oceniti, da je prednost za ves čas trajanja posojila znašala 1,5 milijona EUR.

6.3.1.2 Obstoje državnih sredstev

Letno nadomestilo za SSGP, vključno s kapitaliskima injekcijama iz leta 1997

- (216) Letno nadomestilo za SSGP se je financiralo iz proračuna belgijske države na podlagi več zaporednih pogodb o upravljanju, ki sta jih sklenili podjetje DPLP in belgijska država. Na podlagi informacij, ki jih je predložila belgijska država, sta kapitaliski injekciji iz leta 1997 *de facto* nadomestilo za SSGP, zato se obravnavata v tem delu sklepa.

Davčne oprostitve

- (217) Zaradi davčnih oprostitvev so se zmanjšali davčni prihodki države, saj so se zmanjšali prihodki, ki bi jih ta prejela brez zadevnih oprostitvev. Zato pomenijo prenos državnih sredstev v obliki izgube davčnih prihodkov belgijske države.

Prenos nepremičnin

- (218) Nepremičnine, prenesene na podjetje DPLP, so prej pripadale državi. Ta je lastništvo nad njimi prepustila podjetju DPLP ter tako zmanjšala svoja sredstva in povečala sredstva zadevnega podjetja. Torej ukrep pomeni prenos državnih sredstev.

Državno poroštvo

- (219) Poroštvo za posojilo je zagotovila država, ki je tako brez protivednosti prevzela tveganje na lasten proračun, zato ga je treba obravnavati kot državno sredstvo v obliki izpada prihodka.

⁽¹⁾ UL C 155, 20.6.2008, str. 10.

Prihodki iz storitev dostave pošte niso državna sredstva

(220) Kot izhaja iz sodbe v zadevi Preussen Elektra ⁽¹⁾, prihodki iz storitev dostave pošte niso državni prihodki, saj uporabniki cen, ki jo plačajo, financirajo iz lastnih sredstev, ki niso pod nadzorom države.

(221) Vendar so ti prihodki z vidika ocene združljivosti neposredno povezani z opravljanjem storitev splošnega pomena v poštnem sektorju, zato jih je treba upoštevati na podlagi točke 17 okvira o SSGP in člena 7 Direktive 97/67/ES, da bi tako ugotovili, ali je bilo nadomestilo potrebno in sorazmerno.

6.3.1.3 Izkrivljanje konkurence in prizadetost trgovine med državami članicami

(222) Ukrepi bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami iz istih razlogov, kot so navedeni v uvodni izjavi 156.

6.3.1.4 Povzetek ukrepov pomoči

(223) Iz razlogov, predstavljenih v uvodnih izjavah od 193 do 222, so spodaj navedeni ukrepi državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU:

(a) letno nadomestilo za SSGP (1992–2010);

(b) kapitalski injekciji iz leta 1997;

(c) oprostitvev plačila zemljiškega davka (1992–2005);

(d) prenos nepremičnin iz leta 1992 in

(e) državno poroštvo iz leta 2004.

6.3.2 Veljavna pomoč v smislu člena 108(1) PDEU

(224) Nekatere ukrepe, ki se preučujejo v obravnavani zadevi, je morda treba obravnavati kot veljavne pomoči v smislu člena 108(1) PDEU.

6.3.2.1 Oprostitvev plačila davka od dohodkov pravnih oseb in oprostitvev zemljiškega davka

(225) Oprostitvev plačila davka od dohodkov pravnih oseb in oprostitvev zemljiškega davka sta podjetju DPLP koristili, ko je bilo še javna uprava, to je pred letom 1971, in sta še iz časa pred pristopom Belgije k EGS. Odtlej nista bili spremenjeni. Zato se ta ukrepa štejeta za veljavni pomoči.

⁽¹⁾ Sodba z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra AG proti Schhleswag AG (C-379/98, Recueil, str. I-2099).

(226) Oprostitvev plačila davka od dohodkov pravnih oseb je bila ukinjena leta 2005, medtem ko je zadevno podjetje še vedno oproščeno plačila zemljiškega davka.

6.3.2.2 Liberalizacija poštnega trga

(227) Belgijski organi menijo, da bi bilo treba vse ukrepe pred liberalizacijo poštnih trgov leta 1999 obravnavati kot veljavne pomoči. Vendar so zadevni ukrepi koristili vsem dejavnostim podjetja DPLP, ki je navzoče na konkurenčnih trgih (na primer na trgu dostave paketov in finančnih storitev), že veliko pred sprejetjem Direktive 97/67/ES leta 1999. Zato na podlagi sodbe v združenih zadevah Alzetta ⁽²⁾ take pomoči ni mogoče obravnavati, kot da je postala veljavna pomoč zaradi razvoja notranjega trga: kot veljavno pomoč za nekega upravičenca jo je mogoče obravnavati le, če je ta opravljal dejavnosti le na trgih, ki ob izvedbi pomoči niso bili odprti za konkurenco.

(228) Zato Komisija te trditve ne more sprejeti.

6.3.2.3 Desetletni zastaralni rok

(229) Sprejeti ni mogoče niti trditve, po kateri bi moral desetletni zastaralni rok teči od začetka tega formalnega postopka preiskave leta 2009. S sodbo Splošnega sodišča iz leta 2009 niso bili razveljavljeni vsi predhodni preiskovalni akti. Iz nje je mogoče razbrati le, da bi morali ti akti Komisijo spodbuditi k začetku formalnega postopka preiskave ⁽³⁾.

(230) Nasprotno, ker je Komisija prvi preiskovalni akt sprejela 23. decembra 2002, ko je na belgijske organe naslovila prvo zahtevo po podatkih, je treba ukrepe, izvedene pred 23. decembrom 1992, šteti za veljavno pomoč.

6.3.3 Združljivost nadomestila za SSGP na podlagi člena 106(2) PDEU

(231) O združljivosti nadomestila za SSGP se presodi na podlagi člena 106(2) PDEU in okvira o SSGP. Okvir o SSGP se uporablja od začetka veljavnosti 29. novembra 2005. Ker so bila z njim večinoma kodificirana pravila, ki so obstajala že pred začetkom njegove veljavnosti, se bomo nanj sklicevali tudi pri oceni ukrepov pred začetkom njegove veljavnosti.

⁽²⁾ Sodba z dne 15. junija 2000 v združenih zadevah Alzetta Mauro in drugi proti Komisiji (T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, od T-600/97 do T-607/97, T-1/98, od T-3/98 do T-6/98 in T-23/98, Recueil, str. II-2319).

⁽³⁾ Sodba z dne 9. julija 2008 v zadevi Alitalia – Linee aeree italiane SpA proti Komisiji (T-301/01, ZOdl., str. II-1753, točke od 98 do 100).

6.3.3.1 Obseg presoje, določen na podlagi pooblastila, podeljenega s pogodbami o upravljanju

- (232) Belgijski organi in podjetje DPLP so v svojih pripombah močno nasprotovali temu, da bi Komisija na podlagi predhodno sprejetega pristopa za oceno drugih zadev v zvezi s pomočmi, ki so bile nezakonito izplačane v preteklosti, na splošno analizirala vso pomoč, dodeljeno podjetju DPLP v celotnem obdobju, kar bi pomenilo, da so bile s to pomočjo brez razlikovanja financirane vse naloge javne službe, za katere je bilo podjetje pooblaščen. Belgijski organi in podjetje DPLP so trdili, da so v obravnavani zadevi – v nasprotju z ugotovitvami iz drugih zadev – s pogodbami o upravljanju, ki so jih sklenili, natančno določeni območje dejavnosti podjetja DPLP, upravičene do pomoči, in zneski pomoči, za katere je bilo mogoče zaprositi v zvezi s temi dejavnostmi ⁽¹⁾.
- (233) Komisija meni, da so z zadevnimi pogodbami o upravljanju natančno opredeljene pravice in obveznosti države in upravičenca do pomoči z določitvijo parametrov za izračun nadomestila, za katero lahko upravičenec zaprosi za posebne dejavnosti in obdobja, navedene v pogodbah. Zato bo njena ocena temeljila na določbah posameznih pogodb o upravljanju.
- (234) SSGP, za katere je treba nadzirati združljivost pomoči, so opredeljene v pooblastilih, ki jih določi država članica. Podjetje DPLP je za naloge javne službe, ki jih mora opravljati, pooblaščen z zaporednimi upravnimi akti, s katerimi se potrdijo pogodbe o upravljanju, ki jih podpiše z državo približno vsakih pet let. S temi pogodbami se razvijajo in dopolnjujejo določbe nacionalnega poštne zakona.
- (235) Z vsako od zaporednih pogodb o upravljanju je podeljeno ločeno pooblastilo, v okviru katerega so opisane naloge javne službe, ki jih mora opravljati podjetje

DPLP, določeni pa so tudi parametri, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, ki ga izplača država. V pogodbah o upravljanju so natančno določene dejavnosti, ki se upoštevajo pri izračunu višine denarnega nadomestila, ki ga dodeli država.

- (236) O združljivosti ukrepov pomoči je treba presojati na podlagi člena 106(2) PDEU, saj je bilo nadomestilo dodeljeno za financiranje stroškov, nastalih zaradi opravljanja nalog javne službe. Nadomestilo bi bilo združljivo, če z njim niso bili prekomerno nadomeščeni dodatni stroški, ki jih nosi podjetje DPLP pri opravljanju nalog javne službe, za katere je pooblaščen na podlagi pogodb o upravljanju, vključno z zmernim dobičkom. Kakršno koli prekomerno nadomestilo bo treba vrniti.
- (237) V obseg ocene prekomernega nadomestila spadajo SSGP, za katere je z določbami zaporednih pogodb o upravljanju določeno nadomestilo.
- (238) Treba je opozoriti, da se določbe zaporednih pogodb o upravljanju med seboj nekoliko razlikujejo. Zato je treba prekomerno nadomestilo izračunati na podlagi posebnih parametrov, določenih v posameznih pogodbah.

Dejavnosti, upravičene do pomoči na podlagi prve pogodbe o upravljanju, vključujejo vse javne storitve

- (239) Na podlagi prve pogodbe o upravljanju (1992–1996) se nadomestilo za SSGP izplačuje za vse javne storitve. Z določbami te pogodbe nadomestilo ni razdeljeno med različne javne storitve glede na to, ali je v zvezi z njimi na podlagi zadevne pogodbe mogoče zaprositi za nadomestilo ali ne.

⁽¹⁾ Točki 3 in 4 pripomb z dne 29. marca 2011:

- „3. Poleg obveznosti univerzalne storitve, vendar neodvisno od nje, je bilo podjetje La Poste – in je še vedno – pristojno še za nekatere posebne SSGP, ki niso dostava pošte, na primer za plačevanje pokojnin in invalidnin na domu, dostavo natisnjene volilnega materiala in zlasti dostavo dnevnega in periodičnega tiska. Zaradi teh SSGP so na splošno nastali neto stroški, ki jih je večinoma krila država z nadomestili, izplačanimi na podlagi zaporednih pogodb o upravljanju, ki jih je sklenila s podjetjem La Poste.
4. Zato je belgijska poštna zakonodaja zaradi financiranja vedno natančno razlikovala med univerzalno storitvijo in drugimi SSGP (ki niso poštne pošiljke). Tako so bila z zaporednimi pogodbami o upravljanju, ki sta jih sklenili država in podjetje La Poste, urejena periodična nadomestila, ki jih je plačevala država za kritje neto stroškov, nastalih zaradi SSGP (ki niso poštne pošiljke), z izjemo obveznosti univerzalne storitve.“
- Pač pa se s posebno statutarno določbo ločeno obravnava možnost financiranja bremena obveznosti univerzalne storitve, in sicer do nedavnega z možnostjo ustanovitve sklada za nadomestilo, od leta 2011 pa z možnostjo dodelitve neposredne subvencije v skladu s pogoji iz Priloge I k Direktivi 97/67/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES. Vendar zadevni sklad za nadomestilo ni bil nikoli dejansko uporabljen, belgijska država pa ni nikoli dodelila neposredne subvencije za obveznost univerzalne storitve, ki je povzročala izgubo.

- (240) Zato je treba šteti, da nadomestilo, določeno s to pogodbo, vključuje dodatne stroške, nastale pri opravljanju vseh nalog javne službe brez razlikovanja. Nadzor nad morebitnim prekomernim nadomestilom za to obdobje bo torej vključeval vsa merila javne službe: univerzalno poštno storitev (obveznost univerzalne storitve ali OUS), dostavo tiska in druge naloge, za katere je bilo pooblaščen podjetje DPLP.

Dejavnosti, upravičene do pomoči na podlagi druge, tretje in četrte pogodbe o upravljanju, vključujejo dostavo tiska in druge naloge, v zvezi s katerimi je mogoče zaprositi za nadomestilo

- (241) V nasprotju s prvo pogodbo o upravljanju se na podlagi druge, tretje in četrte pogodbe pomoči dodelijo le za nekatere SSGP iz teh pogodb. SSGP, v zvezi s katerimi je mogoče zaprositi za nadomestilo, so dostava dnevnega

in periodičnega tiska ter druge javne storitve, navedene v uvodni izjavi 33. Določbe, s katerimi so določene storitve, upravičene do pomoči, so vključene v pogodbe o upravljanju: člen 7 druge pogodbe o upravljanju, člen 15 tretje pogodbe o upravljanju ter člena 12 in 13 četrte pogodbe o upravljanju.

- (242) Nasprotno pa univerzalna poštna storitev na podlagi pogodb o upravljanju – razen prve – ni upravičena do nobenega nadomestila.
- (243) Stroški in prihodki v zvezi z univerzalno poštno storitvijo se torej pri izračunu prekomernega nadomestila – razen po potrebi presežnega dobička, ustvarjenega v rezerviranem sektorju – ne upoštevajo ⁽¹⁾.

6.3.3.2 Izračun prekomernega nadomestila

- (244) Zaradi razlik med pooblastili za opravljanje javnih storitev iz uvodnih izjav od 239 do 243 se morebitno prekomerno nadomestilo izračuna ločeno za prvo in nadaljnje tri pogodbe o upravljanju.

Zmerni dobiček

- (245) Z okvirom o SSGP je poleg kritja stroškov, nastalih pri izpolnjevanju obveznosti javne službe, določeno tudi nadomestilo za stopnjo zmerne dobička ⁽²⁾.
- (246) V točki 18 okvira o SSGP je določeno, da je treba za zmerni dobiček „šteti [...] stopnjo donosa lastnega kapitala, ki mora upoštevati tveganje ali odsotnost tveganja, ki ga je podjetje imelo zaradi intervencije s strani države članice, zlasti če slednja odobri izključne ali posebne pravice. Ta stopnja običajno ne sme presegati povprečne stopnje za zadevni sektor v zadnjih letih. V sektorjih, kjer ni podjetja, primerljivega s podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena, je primerjava možna s podjetji, ki imajo sedež v drugih državah članicah, ali po potrebi s podjetji iz drugih sektorjev, pod pogojem, da se upoštevajo posebne značilnosti posameznega [podjetja]. Pri določanju[.] kaj pomeni zmerni dobiček, lahko države članice uvedejo merila, iz katerih

izhajajo spodbude, med drugim za kakovost opravljene storitve in povečanje učinkovitosti proizvodnje.“

- (247) Ustrezen raven zmerne dobička je treba torej določiti ob upoštevanju različnih parametrov, zlasti povprečne stopnje za zadevni sektor, tveganja, povezanega z dejavnostmi podjetja, in – če je to primerno – meril, iz katerih izhajajo spodbude za zadevno podjetje.
- (248) Komisija se je pri določanju ravni zmerne dobička oprla na več izvedenskih študij, ki so podrobneje predstavljene v nadaljevanju. Na podlagi študij in ravni tveganja za posamezne pogodbe o upravljanju je opredelila razpon ravni zmerne dobička za podjetje DPLP, ki se je po eni strani nanašal na dostavo pošte, po drugi strani pa na dostavo tiska za vsako od štirih pogodb o upravljanju. Zadevnim študijam je skupno to, da si prizadevajo za opredelitev skupin podjetij, dovolj primerljivih z zadevnim tradicionalnim poštnim operaterjem, kar zadeva dejavnosti in profil tveganja, ter za določitev referenčne ravni dobička tradicionalnega operaterja na podlagi dobička, ugotovljenega v navedenih primerljivih podjetjih.
- (249) Komisija želi zlasti v zvezi s tveganjem poudariti, da je bilo podjetje DPLP v celotnem preučevanem obdobju pri izvajanju velike večine dejavnosti izpostavljeno šibki konkurenci ali sploh ni imelo konkurence, in sicer zato, ker mu je bil z zakonom zagotovljen monopol (kar velja za večino storitev dostave pošte) ali ker je bilo v prevladujočem položaju, za katerega so značilni zelo visoki tržni deleži in ovire za vstop, nastale zlasti zaradi subvencioniranja cen, nižjih od stroškov (na primer pri dostavi tiska). Komisija meni, da je treba ta vidik upoštevati v vseh študijah, v katerih se zadevno podjetje primerja z družbami, ki so sicer zagotavljale storitve, podobne storitvam podjetja DPLP, vendar so morale svojo dejavnost opravljati v konkurenčnem okolju.
- (250) Poleg tega je stopnja izpostavljenosti tradicionalnega poštnega operaterja tveganju odvisna zlasti od značilnosti regulacijskega mehanizma, ki so ga vzpostavili državni organi.
- (251) Kar zadeva dostavo pošte, pri kateri se je obveznost univerzalne storitve podjetja DPLP večinoma financirala s cenami znamk ⁽³⁾, Komisija meni, da je tveganje precej različno, kar je odvisno od tega, kako pogosto je regulativni organ prilagajal cene znamk (na primer na začetku vsakega leta ali preprosto vsakič, ko je bilo to potrebno): ali je torej z njimi ves čas pokrival neto stroške obveznosti univerzalne storitve ali pa so bile cene znamk ⁽⁴⁾ določene vnaprej za daljše obdobje (na primer za štiri ali

⁽¹⁾ Glej uvodno izjavo 349 in naslednje.

⁽²⁾ V točki 17 okvira o SSGP je določeno: „Prihodek, ki ga je treba upoštevati, mora vključevati vsaj celotni prihodek, ki ga je ustvarila storitev splošnega gospodarskega pomena. Če ima zadevno podjetje posebne ali izjemne pravice, povezane s storitvijo splošnega gospodarskega pomena, ki ustvarja dobiček, ki presega zmerni dobiček, ali ima koristi zaradi drugih prednosti, ki jih dodeli država, je treba le-te upoštevati ne glede na njihovo razvrstitev za namene člena 87 Pogodbe ES in jih prišteti k [njegovemu] prihodku“.

⁽³⁾ Podjetje DPLP je na podlagi prve pogodbe o upravljanju prejelo tudi denarna nadomestila.

⁽⁴⁾ Ali razvoj teh cen.

pet let) na podlagi dolgoročne pogodbe ⁽¹⁾. Prvi način regulacije cen teži k precej manjšemu tveganju za zadevno podjetje, saj se cene znatno prilagajajo v določenem časovnem intervalu, da se tako nenehno ohranja finančno ravnovesje med prihodki in stroški. S tako regulacijo se zavarujejo stopnje dobička družbe zoper negotovosti. Drugi način je povezan z večjim tveganjem, saj mora operater nositi posledice nihanj stroškov in prihodkov v daljšem obdobju.

- (252) Enako velja za dostavo tiska (obveznost univerzalne storitve, ki se financira iz denarnih nadomestil), saj se položaj precej razlikuje glede na to, ali nadomestilo temelji na dejanskih neto stroških (dejansko nastalih neto stroških) ali na neto stroških, predvidenih za daljše obdobje. Tako je z nadomestilom, izplačanim kot pavšalni znesek, ki pokrije neto stroške, predvidene za daljše obdobje, operater izpostavljen vsem nihanjem prihodkov in stroškov. Zato zanj obstaja večje tveganje kot pri celostnem nadomestilu, določenem naknadno na podlagi stroškov in prihodkov.
- (253) Če operater in državni organi sklenejo pogodbo, na podlagi katere je javna služba povezana z določeno stopnjo tveganja – ker je na primer tradicionalni operater izpostavljen velikim nihanjem prihodkov in stroškov – mora biti zmerni dobiček, do katerega je ta upravičen, sorazmeren z ravno tveganja, ki mu je izpostavljen. Nasprotno, če tradicionalni operater in državni organi sklenejo pogodbo, na podlagi katere javna služba ni povezana z bistvenim tveganjem, mora biti majhen tudi dovoljeni zmerni dobiček.
- (254) Komisija še ugotavlja, da sta raven tveganja, ki mu je izpostavljena družba, in raven nadomestil, do katerih je upravičena za izboljšanje učinkovitosti, tesno povezani. Tako lahko državni organi predhodno določijo raven fiksnega nadomestila, v katero se vnaprej vključi izboljšanje učinkovitosti, ki bi ga moralo podjetje navadno doseči v času veljavnosti pooblastila. S pogodbo, na podlagi katere je družba izpostavljena vsem nihanjem cen in prihodkov, se zadevno družbo spodbuja k izboljšanju učinkovitosti ter razmerja med stroški in učinkovitostjo, zato hkrati nosi večje tveganje. Torej so tveganje in spodbude k učinkovitosti v določenem obsegu povezane. Podobno tudi najvišja cena, določena *a priori* za daljše obdobje, običajno še bolj spodbuja k večji učinkovitosti, vendar je hkrati tudi bolj tvegana za zadevno podjetje.

⁽¹⁾ Obstajajo številna ekonomska dela o lastnostih tveganja in spodbud v pogodbah, s katerimi je urejena poslovna politika podjetij. Glej J. J. Laffont in J. Tirole: *A theory of incentives in regulation and procurement*, MIT Press, 1993.

Primerjalna študija zmernega dobička

- (255) Komisija se je pri preučevanju vprašanja stopnje zmernega dobička podjetja DPLP oprla na več izvedenskih študij.
- (256) Študija družbe WIK: Komisija je v zadevi C-36/07, v kateri je obravnavala državno pomoč nemškemu poštenu operaterju Deutsche Post AG (v nadaljnjem besedilu: podjetje DP), družbo WIK Consult zaprosila za študijo v zvezi z ustrežno ravno zmernega dobička za tradicionalne poštne operaterje ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: študija družbe WIK). Upoštevni vidiki študije družbe WIK so bili Belgiji predloženi 25. marca 2010 in 7. februarja 2011. Komisija je pripombe Belgije k tej študiji prejela 23. aprila 2010 in 1. marca 2011.
- (257) Študija družbe Deloitte: Komisija je 23. aprila 2010 prejela študijo, v kateri je združenje za raziskave in svetovanje Deloitte ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: družba Deloitte) dalo mnenje o ravni zmernega dobička, ki bi jo bilo treba upoštevati za univerzalne storitve podjetja DP. Ta študija je bila Belgiji predložena 9. decembra 2011. Komisija je pripombe Belgije k tej študiji prejela 26. decembra 2011.
- (258) Študija družbe CRA: Belgija je 1. marca 2011 predložila študijo družbe Charles Rivers Associates ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: družba CRA), s katero je izpodbijala študijo družbe WIK.

Študija družbe WIK

- (259) Družba WIK je v tej študiji opredelila referenčni zmerni dobiček za podjetje DP. Najprej je dejansko analizirala naloge in tveganja, značilne za zadevno podjetje, pri čemer je menila, da to večinoma zagotavlja rutinske naloge in je zato izpostavljeno omejenemu podjetniškemu tveganju ⁽⁵⁾. Družba WIK je na podlagi te analize izbrala podjetja za primerjavo oziroma, povedano drugače, opredelila sestavo referenčnih skupin, iz katerih je lahko nato izpeljala referenčni zmerni dobiček. Na

⁽²⁾ WIK Consult: „Benchmarking of Cost and Profit Accounting of Certain Services Provided by DP AG (DPAG)“, Bad Honnef, oktober 2009. Družba WIK Consult je podružnica inštituta Wissenschaftliches Institut für Kommunikationsdienste (znanstveni inštitut za komunikacijske storitve).

⁽³⁾ Deloitte: „Profit Benchmarking for DP AG – Final Report“, 22. april 2010.

⁽⁴⁾ CRA: „Estimating a reasonable profit margin for DPLP's provision of letter services“, 1. marec 2011.

⁽⁵⁾ Družba WIK meni, da so pomembne monopolne pravice, podeljene podjetju DP, in posebnosti mehanizma za regulacijo cen, v katerega je bilo vključeno.

splošno je poudarila, da je njen ocenjevalni postopek temeljil na načelih metodologije, ki se običajno uporablja za vse referenčne vrednosti donosnosti pri transfernih cenah ⁽¹⁾. Taka metodologija se uporablja v nacionalnih predpisih v zvezi s transfernimi cenami, pa tudi v smernicah Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) za določanje transfernih cen (v nadaljnjem besedilu: smernice OECD) ⁽²⁾.

(260) Družba WIK je uporabila več instrumentov za merjenje donosnosti, pri čemer je razlikovala med stopnjo notranjega donosa, ki temelji na denarnih tokovih in se obravnava kot teoretično pravilni instrument za merjenje donosnosti neke dejavnosti, ter drugimi kazalci, izpeljanimi iz računovodskih podatkov (stopnja dobička), kot so donos vložnega kapitala, donos lastniškega kapitala, donos sredstev in donos iz poslovanja ⁽³⁾. Kot je pojasnjeno v poglavju 5 študije, je družba WIK v obravnavani zadevi kot kazalnik donosnosti predlagala uporabo donosa iz poslovanja. Ena od prednosti tega instrumenta je, da je odvisen le od računovodskih podatkov o dobičku (EBIT ⁽⁴⁾) in prodaji, ki jih je mogoče preprosto razbrati iz računovodskih podatkov družbe. Poleg tega se z uporabo donosa iz poslovanja izognemo oceni in dodeljevanju sredstev posameznim storitvam, kar bi bilo pri referenčnem kazalniku na podlagi kapitala, kot sta donos lastniškega kapitala in donos vložnega kapitala, potrebno, je pa to običajno težko izvedljivo. Družba WIK je še navedla, da se referenčni kazalnik na podlagi donosa iz poslovanja svetuje, če podjetja, ki se uporabljajo za primerjavo, in družba, za katero se izvaja primerjalna študija, spadajo v isto vejo ali industrijski sektor, saj se tako zagotovi enotnost strukture EBIT in prodaje.

(261) Kar zadeva sestavo referenčne skupine, je družba WIK ugotovila, da je treba poiskati kompromis med primerljivostjo podjetij iz vzorca in velikostjo zadevne skupine. Nasprotovala je temu, da bi v vzorec vključili evropske tradicionalne poštne operaterje, saj so bile njihove cene v večini držav v celotnem obravnavanem obdobju regulirane na trgu, zaprtem za konkurenco. Iz istega razloga je precej omejeno tudi število družb, ki so neposredno konkurirale tradicionalnim poštnim operaterjem. To so bile večinoma manjše družbe. Družba WIK je, da bi izoblikovala uravnoteženo skupino primerljivih podjetij, hkrati vključila neposredne konkurente na nacionalnih trgih in velike mednarodne akterje, kot so mednarodne družbe za hitro dostavo paketov (podjetja UPS, FedEx in DHL), ki opravljajo bolj tvegane dejavnosti z večjo kapi-

talsko intenzivnostjo kot tradicionalni poštni operater, navzoč na zaščitenem nacionalnem trgu.

(262) Kar zadeva kompromis med primerljivostjo in velikostjo vzorca, je družba WIK določila tri referenčne skupine: (i) referenčna skupina I ali ozek sektor paketov, ki vključuje družbe, večinoma dejavne kot ponudnice storitev dostave paketov (10 družb, za katere se ocenjuje, da so zelo podobne ponudnikom univerzalnih poštnih storitev); (ii) referenčna skupina II ali razširjen sektor paketov, ki vključuje družbe, katerih glavna dejavnost bi se lahko nanašala na druge storitve, na primer storitve poštnih pošiljk (26 družb z nekoliko nižjo ravno primerljivosti), in (iii) referenčna skupina III, ki vključuje tudi družbe iz sektorja kopenskega prevoza (1 163 manj primerljivih družb) ⁽⁵⁾. Družba WIK meni, da se s takim pristopom okrepi statistična veljavnost končne primerjalne študije.

(263) Eno od meril izbire, uporabljenih za vse referenčne skupine, zadeva velikost družbe, saj so bile upoštevane le družbe s prihodki, višjimi od 3 milijonov EUR ⁽⁶⁾. Kar zadeva obdobje, na katero se nanašajo podatki, so bili zanesljivi podatki na voljo le za obdobje 1998–2007, za obdobje 1990–1997 pa so bile uporabljene retroaktivne interpolacije ⁽⁷⁾.

(264) Družba WIK je poleg tega povzela analizo, ki se uporablja pri transfernih cenah, pri čemer se je oprla na koncept interkvartilnega razmika ⁽⁸⁾, da je tako ublažila učinek skrajnih vrednosti in opredelila raven zmernega dobička.

(265) Družba WIK je za obdobje 1998–2007 dobila naslednje rezultate:

(a) referenčna skupina I: 25. centil je enak –0,42 %, 75. centil je enak 6,72 %, mediana (50. centil) pa je enaka 3,86 %;

(b) referenčna skupina II: 25. centil je enak 0,45 %, 75. centil je enak 6,77 %, mediana (50. centil) pa je enaka 3,48 %;

⁽¹⁾ Glej na primer oddelek 5.1.4 študije družbe WIK.

⁽²⁾ Glej smernice OECD za določanje transfernih cen za mednarodna podjetja in davčne uprave (1995) (v nadaljnjem besedilu: smernice OECD), upravna načela v nemških postopkih in člen 482 IRS Tax Code v Združenih državah Amerike.

⁽³⁾ Donos vložnega kapitala je razmerje med EBIT in vložnim kapitalom, donos sredstev je razmerje med EBIT in vsemi sredstvi, donos lastniškega kapitala je razmerje med EBIT in lastniškim kapitalom, donos iz poslovanja pa je razmerje med EBIT in prometom (glej tudi oddelek 5.1.5 študije družbe WIK).

⁽⁴⁾ EBIT je dobiček pred obrestmi in davki. Ujema se z donosom iz poslovanja.

⁽⁵⁾ Trije vzorci so bili izoblikovani s postopnim rahljanjem nekaterih meril v zvezi z ravno primerljivosti dejavnosti izbranih družb z dejavnostmi podjetja DP.

⁽⁶⁾ Družba WIK meni, da bi moralo to merilo zagotavljati vsaj najnižjo raven ekonomije obsega (glej na primer preglednico 7, str. 76).

⁽⁷⁾ Družba WIK je rezultate navedenih dveh obdobj predstavila ločeno, ker je želela poudariti, da je treba podatke v zvezi z obdobjem pred letom 1998 „obravnavati premišljeno“.

⁽⁸⁾ Interkvartilni razmik je razmik med 25. in 75. centilom porazdelitve, pri čemer sta 25. in 75. centil ravni, pod katerima je 25 % oziroma 75 % meritev v vseh množicah podatkov. Povedano drugače, interkvartilni razmik ne vključuje niti 25 % najmanjših niti 25 % največjih podatkov. Povezani koncept iz študije družbe WIK je 50. centil ali mediana, ki se ujema s točko porazdelitve, glede na katero ima polovica meritev nižjo vrednost, druga polovica pa višjo.

(c) referenčna skupina III: 25. centil je enak 0,64 %, 75. centil je enak 5,57 %, mediana (50. centil) pa je enaka 2,59 %.

- (266) Družba WIK je menila, da je razširjeni sektor paketov, to je referenčna skupina II, najprimernejša referenčna skupina, saj so bili dobljeni rezultati s časovnega vidika sorazmerno stabilni v primerjavi s prvo referenčno skupino (ozek sektor paketov), prav tako pa je ta sektor funkcionalno bližje dejavnostim poštinih pošilk in paketov kot zadnja referenčna skupina (sektor kopenskega prevoza).
- (267) Izvedena je bila še ena prilagoditev za postavitev zgornje meje zmernega dobička podjetja DP, in sicer na podlagi analize podjetniškega tveganja, ki mu je izpostavljeno podjetje v primerjavi z referenčno skupino. Družba WIK na tej podlagi kot zgornjo mejo zmernega dobička podjetja DP predlaga vrednost 3,48 %, ki se ujema z mediano donosa iz poslovanja v referenčni skupini II. Zato je za najvišjo vrednost zmernega dobička izbrala mediano in ne 75. centila, da bi s tem upoštevala dejstvo, da družbe, zajete v vzorec, prevzemajo večje tveganje kot tradicionalni poštini operaterji, saj nimajo nobene izjemne pravice.

Pripombe belgijskih organov k študiji družbe WIK

Pripombe k študiji družbe WIK

- (268) Belgijski organi so menili, da metodologija, ki jo je uporabila družba WIK, ni pravilna, zato so predložili več dokumentov (dopisov, stališč in poročil) z dne 23. aprila 2010, 1. marca 2011, 14. junija 2011, 5. avgusta 2011, 10. avgusta 2011, 14. decembra 2011 in 19. decembra 2011, s katerimi so zavrnili pristop iz zadevne študije in predstavili svojo metodo za oceno referenčnega zmernega dobička.
- (269) Belgijski organi so v stališču, ki so ga poslali 5. avgusta 2011, v bistvu trdili, da vzorec, uporabljen v študiji družbe WIK, ni reprezentativen za dejavnost, velikost, profil tveganja in referenčno obdobje. Belgija je torej trdila, da je vzorec zelo težko upravičiti na podlagi meril iz točke 18 okvira o SSGP.
- (270) Belgija je v istem stališču še trdila, da bi bilo logično razlikovati med stopnjami dobička dejavnosti s precej različnimi ravnmi tveganja: ker sta dostava tiska in pošte dejavnosti z različnim profilom tveganja, bi bilo treba po mnenju belgijskih organov uporabiti različni ravni zmernega dobička.
- (271) Belgijski organi so še trdili, da je podjetje DPLP povečalo učinkovitost svojih dejavnosti, kar bi morala Komisija upoštevati pri opredelitvi stopnje zmernega dobička, kot je to določeno v točki 18 okvira o SSGP. V zvezi s tem so poudarili, da je postalo podjetje DPLP po številnih reformah in zelo dolgem obdobju poslovanja s primanjkljajem donosno. Stroški podjetja DPLP so se zmanjšali zlasti zaradi zaprtja poštinih uradov. S tem,

ko so zasebni vlagatelji leta 2006 pridobili 50-odstotni delež, se je izoblikovala nova kultura, ki si prizadeva za učinkovitost. Belgijski organi so menili, da bi bilo treba pri določitvi stopnje zmernega dobička, ki jo je mogoče odobriti za podjetje DPLP, upoštevati zadevno izboljšanje učinkovitosti.

Študija družbe CRA

- (272) Belgijski organi so Komisiji 1. marca 2011 poslali poročilo, ki ga je pripravila družba CRA, ki je kritična do študije družbe WIK in predlaga drugo metodo ocene zmernega dobička podjetja DPLP.
- (273) Kar zadeva sestavo vzorca, je družba CRA trdila, da so v tri vzorce družbe WIK vključene številne majhne družbe s profili tveganja, ki jih ni mogoče primerjati s profilom tveganja velikega poštne operaterja. Družba CRA je torej izpodbijala sklepe družbe WIK in pri tem trdila, da storitve pisemskih pošilk, ki jih opravlja zadevni tradicionalni poštini operater, vključujejo le majhno tveganje in da družbe, vključene v referenčno skupino, omogočajo dobre primerjave.
- (274) Družba CRA je opozorila zlasti na korelacijo med strukturo stroškov podjetja (kar zadeva fiksne in variabilne stroške) in komercialnim tveganjem, ki mu je izpostavljeno. V zvezi s tem je trdila, da poštini operater, ki prevzame obveznost univerzalne storitve, nosi večje fiksne stroške in je zato bolj izpostavljen zmanjšanju povpraševanja kot družba z manjšimi fiksnimi stroški. Družba CRA je poleg tega izpostavila še razliko v donosu iz poslovanja med majhnimi in velikimi družbami v skupinah iz študije družbe WIK⁽¹⁾, kar po njenem mnenju kaže na obstoj sistematičnih razlik med majhnimi družbami za dostavo paketov in večjimi podjetji, kot sta podjetji UPS in FedEx, ki bi jih bilo mogoče pojasniti z drugačno strukturo stroškov.
- (275) Družba CRA je podrobneje analizirala še značilnosti nekaterih majhnih družb za dostavo paketov, vključenih v vzorec referenčne skupine I družbe WIK, in v zvezi s tem menila, da njihov profil tveganja ni primerljiv s profilom tveganja velikega poštne operaterja. Menila je še, da tega vzorca, ki je že tako težko primerljiv, ne bi smeli še povečevati z dodajanjem podjetij, ki so še manj primerljiva.
- (276) Družba CRA je zavrnila trditve družbe WIK, da evropskih tradicionalnih poštinih operaterjev ne bi smeli vključiti v vzorec, ker njihov dobiček ni bil odvisen od konkurence, temveč je izhajal iz regulacije cen, zaradi katere bi si lahko zadevni operaterji nakopičili prekomeren dobiček. Pri tem je trdila, da se je družba WIK z zavrnitvijo primerjave z drugimi tradicionalnimi poštinih operaterji opirala na teoretično domnevo, da so zadevni tradicionalni operaterji morda zaračunavali prekomerne cene,

⁽¹⁾ V obravnavani zadevi se velikost izpelje iz števila zaposlenih. Glej preglednico 1 (str. 8) in razpravo v točki 26.

vendar za to ni predložila nobenega empiričnega dokaza. Družba CRA je v zvezi s tem poudarila, da je glede na mehanizme regulacije cen, ki so se uporabljali v več državah članicah, kot je določitev najvišje cene ⁽¹⁾, verjetneje, da je bil velik ugotovljeni dobiček ustvarjen s povečanjem učinkovitosti kot pa z visokimi cenami.

- (277) Družba CRA je trdila, da bi morala naravna metoda izračuna zmernega dobička podjetja DPLP, kar zadeva njegove obveznosti javne službe, temeljiti na razpoložljivih podatkih v zvezi s stopnjami dobička, ki so jih pri dejavnostih poštne pošiljke ustvarili drugi zahodnoevropski poštne operaterji. Taka metoda je še toliko bolj naravna, ker so zadevne javne storitve predvsem storitve poštne pošiljke in ker so podatki o stopnjah dobička, ki so jih pri operacijah, povezanih s poštnimi pošiljkami, ustvarili drugi zahodnoevropski poštne operaterji, neposredno dostopni, zanje pa se ne uporablja niti nobena preveč velikodušna regulacija cen.
- (278) Družba CRA je zlasti trdila, da bi morala analiza temeljiti na stopnjah EBIT (donos iz poslovanja), ki so jih pri dejavnostih poštne pošiljke ustvarili zahodnoevropski poštne operaterji, če so ti za svoje dejavnosti poštne pošiljke predložili sektorske informacije o stopnjah EBIT, ali (če sektorske informacije o stopnjah EBIT niso bile predložene) na skupnih stopnjah EBIT zahodnoevropskih poštne operaterjev, ki več kot 75 % prihodkov ustvarijo s storitvami poštne pošiljke. Iz vzorca je izključila vzhodnoevropske poštne operaterje, ker so v primerjavi z zahodnoevropskimi operaterji sorazmerno neučinkoviti.
- (279) Tako analiza družbe CRA temelji na vzorcu 11 zahodnoevropskih poštne operaterjev za obdobje 2002–2009 (skupaj 73 meritev). Povprečni donos iz poslovanja za ta vzorec je [...] %, mediana je enaka [...] %, 75. centil pa je enak [...] % ⁽²⁾. Družba CRA je izračunala tudi modificirano aritmetično sredino ([...] %) in sredino po Winsorjevi metodi ([...] %), pri katerih se – podobno kot pri mediani – ne upoštevajo skrajne vrednosti ⁽³⁾.
- (280) V zvezi z opredelitvijo referenčne vrednosti za zmerno stopnjo dobička je menila, da uporaba srednjih vrednosti povzroča metodološke težave. Družba CRA je pojasnila, da bi moral biti zaradi nihanj stopenj dobička, izmerjenih v vzorcu, kritični prag za opredelitev prekomerne donosnosti višji od srednje vrednosti ali kakršnega koli drugega merjenja osrednje težnje in bi se lahko na primer

ujemal s 75. centilom. Menila je, da bi se tak pristop lahko ujemal z metodo, uporabljeno v preiskavah o transfernih cenah, ki temelji na razmiku (na primer interkvartilnem razmiku ali drugih centilih).

Dokument, ki so ga belgijski organi predložili 14. decembra 2011 kot dokaz, da je imelo podjetje DPLP za obdobje 1992–2010 pravico do prejetja premije za tveganje na zmerni dobiček

- (281) Belgijski organi so Komisiji 14. decembra 2011 predložili dokument, v katerem so povzeli stališče podjetja DPLP v zvezi s tveganji, ki so jim izpostavljeni poštne operaterji, in predlagali metodologijo za izdelavo merilnega orodja za premijo za tveganje, ki bi jo bilo treba prišteti donosu iz poslovanja brez tveganja, da bi tako izračunali zmerno raven donosa iz poslovanja.
- (282) V dokumentu ni pojasnjeno, kako bi bilo mogoče v obravnavani zadevi opredeliti donos iz poslovanja brez tveganja (izražen kot donos iz poslovanja), niti ni v njem jasno navedeno, kaj točno naj bi bil zmerni donos iz poslovanja na podlagi predlagane metodologije. Analiza se bolj osredotoča na oceno različnih tveganj in izračun premije za tveganje, v katero bi bile zajete vse vrste tveganja.
- (283) Belgijski organi so zlasti izpostavili tri velike kategorije tveganja – sektorsko tveganje, tveganje v povezavi s storitvijo in pogodbeno tveganje – ter običajne vrste tveganja, ki so jim poštne operaterji izpostavljeni za vsako od kategorij. Metodologija za oceno premije za tveganje vključuje (i) opredelitev „premije za največje tveganje“ ⁽⁴⁾; (ii) delitev upoštevanega obdobja na pogodbeno obdobja, da se tako opredelijo tveganja, povezana s posameznimi pogodbami; (iii) uporabo preproste lestvice za oceno posameznega tveganja za vsako od pogodbenih obdobj (majhno, srednje ali veliko); (iv) pretvorbo ocen, dodeljenih za posamezna tveganja, v skupno oceno za vsako od treh velikih kategorij tveganja in (v) pretvorbo skupnih ocen v premijo za tveganje, katerih vsota se ujema s skupno premijo za tveganje.
- (284) Poleg tega so primeri navedeni kot dokaz, da je bilo podjetje DPLP izpostavljeno nadpovprečnim tveganjem. Tako so belgijski organi trdili, da podjetje DPLP nosi večje tveganje, povezano z večjimi količinami, saj večino prihodkov ustvari z dejavnostjo „poštne pošiljke“ in so njegovi stroški bolj togi zaradi več kot polovičnega

⁽¹⁾ Glej preglednico 3, str. 31.

⁽²⁾ Komisija je izračunala, da se 25. centil ujema z [...] %.

⁽³⁾ Modificirana aritmetična sredina se izračuna z izločitvijo 10 % največjih in 10 % najmanjših meritev (pri vzorcu s 73 meritvami to pomeni, da je izključenih sedem največjih in sedem najmanjših meritev). Po Winsorjevi metodi se srednja vrednost izračuna tako, da se sedem največjih in sedem najmanjših meritev nadomesti z večjimi oziroma manjšimi meritvami, ki jim sledijo.

⁽⁴⁾ V analizi ni natančno navedeno, kako opredeliti premijo za največje tveganje.

deleža fiksnih stroškov. Druga vrsta tveganja, ki naj bi bilo za podjetje DPLP večje, je tveganje, povezano z varnostjo. Na podlagi analize naj bi bilo tako zaradi dejstva, da je zadevno podjetje eden redkih evropskih poštinih operaterjev, ki dostavlja pokojnine v gotovini na dom.

- (285) Belgijski organi so na podlagi ocene različnih tveganj menili, da četrta pogodba o upravljanju vključuje visoko raven vseh vrst tveganja, medtem ko prva, druga in tretja pogodba vključujejo srednjo raven tveganja (edina izjema je sektorsko tveganje, ki se za prvo pogodbo ocenjuje kot manjše). Navedli so še druge primere, kako zgoraj navedeno razvrstitev različnih vrst tveganj pretvoriti v premijo za tveganje na podlagi različnih vrednosti za „premijo za največje tveganje“.

Študija družbe Deloitte

- (286) Študija družbe Deloitte, navedena v uvodni izjavi 257 zgoraj, se v več vidikih ujema s študijo družbe WIK:

1. obe uporabljata enako metodologijo iskanja družb, primerljivih z vidika funkcij in tveganja, v zbirkah finančnih podatkov;
2. obe predlagata, naj se kot najprimernejša referenčna meritev za opredelitev referenčnega dobička uporabi donos iz poslovanja (zaradi pomanjkljivih podatkov in razlik pri računovodski obdelavi med posameznimi družbami);
3. nazadnje, iz skupine primerljivih podjetij so izključeni ponudniki univerzalne poštne storitve, ker večinoma delujejo na reguliranih trgih in so jim zagotovljene izključne pravice.

- (287) Kar zadeva skupino primerljivih podjetij, je glavna razlika med študijama družb WIK in Deloitte v velikosti upoštevanih družb. Družba Deloitte je v svoj vzorec vključila le družbe z letnimi prihodki, večjimi od 100 milijonov EUR ⁽¹⁾. To omejitev je mogoče pojasniti z njeno analizo posebnosti dejavnosti, povezanih z opravljanjem univerzalne storitve, ter ustreznimi poslovnimi in tržnimi tveganji ⁽²⁾.

- (288) Družba Deloitte je zlasti menila, da je družbe iz poštne sektorja in sektorja paketov, ki uporabljajo obsežne in kompleksne mreže za zbiranje in dostavo, smiselno

primerjati s podjetjem DP. Ob upoštevanju ekonomij obsega, širine in gostote, ki prevladujejo v poštinih omrežjih, visoke stopnje operativnih stroškov v primerjavi s stroški kapitala ter povezanih tveganj (na primer tveganja, povezanega s količinami, in tveganja nadomestitve z elektronsko pošto) je ustrežnejša primerjava z velikimi večopravilnimi podjetji iz poštne sektorja in sektorja paketov kot primerjava z majhnimi podjetji, ki delujejo na področju poštinih pošiljk. V manjšem obsegu bi lahko k primerjavi pripomogle tudi družbe za prevoz blaga in logistiko, ki uporabljajo ista sredstva.

- (289) Družba Deloitte je pomen velikosti družb ponazorila tako, da je primerjala svoj vzorec z vzorcem referenčne skupine II iz študije družbe WIK. V zvezi s tem je poudarila, da se povprečni donos iz poslovanja v vzorcu družbe WIK pri posameznih skupinah družb različne velikosti (ki se določi na podlagi števila zaposlenih) precej razlikuje ⁽³⁾. Pač pa je družba Deloitte trdila, da v njenem vzorcu (ki temelji na večjih družbah) ni nobene tesne povezave med obsegom in donosom iz poslovanja.

- (290) Družba Deloitte je nazadnje kot vzorec za analizo izbrala 7 poštinih podjetij in podjetij za dostavo paketov, 18 logističnih družb ter 19 družb za prevoz blaga. Kar zadeva poštini sektor in sektor paketov, so v majhno skupino sedmih primerljivih družb vključeni veliki mednarodni operaterji za hitro dostavo paketov, kot so podjetja UPS, FedEx in TNT Express, ter nekateri drugi poštini operaterji, večinoma iz Združenih držav Amerike in Združenega kraljestva ⁽⁴⁾. Načeloma se vsi podatki nanašajo na obdobje 1990–2007, vendar so podatki za prva leta zelo skopi, zato družba Deloitte meni, da so rezultati za ta leta manj zanesljivi ⁽⁵⁾.

- (291) Družba Deloitte je poleg tega preučila prednosti in pomanjkljivosti več drugih instrumentov za merjenje donosnosti. V obravnavani zadevi zaradi praktičnih težav, povezanih s pridobitvijo ustreznih podatkov o denarnih tokovih, zavrača uporabo stopnje notranjega donosa. Zavrača tudi uporabo donosa vloženega kapitala ali donosa lastniškega kapitala, na primer zaradi različne računovodske obravnave stroškov in strukture kapitala v posameznih družbah (struktura kapitala je pomembna za donos lastniškega kapitala). Kot neprimeren je opredeljen tudi donos sredstev, ker se osredotoča na vsa sredstva. Zato družba Deloitte predlaga uporabo donosa iz poslovanja, vendar hkrati poudarja, da se z njim ne meri neposredno donos kapitala, zato ga je mogoče v primerjalni študiji uporabiti le, če se primerjajo podjetja s podobno kapitalsko intenzivnostjo.

⁽¹⁾ Natančneje, v vzorec so vključene le družbe z več kot 1 000 zaposlenimi in tiste z več kot 100 milijoni EUR prihodkov ali sredstev.

⁽²⁾ Družba Deloitte meni, da poslovne posebnosti izhajajo iz obveznosti, da mora ponudnik univerzalne storitve uporabljati kompleksno zbirno in dostavno mrežo.

⁽³⁾ Glej preglednico 6, str. 36.

⁽⁴⁾ Seznam referenčnih družb v vsakem od treh sektorjev je naveden v preglednici 3, str. 31.

⁽⁵⁾ Treba je opozoriti, da ta težava zadeva zlasti poštini vzorec in vzorec paketov, za katera na podlagi preglednice 5 (str. 36) število meritev na leto za obdobje 1990–1997 znaša od 2 do 4, za obdobje 1998–2007 pa od 5 do 7.

(292) Kljub temu pa je družba Deloitte izračunala donos vloženega kapitala (ter donos vloženega kapitala s tržno vrednostjo in donos sredstev) za majhen podvzorec šestih podjetij, vendar je menila, da so lahko razpon in nihanja donosa vloženega kapitala posledica različnih dejavnikov, zato je potrebna previdna razlaga, zmanjša pa se tudi uporabnost te postavke kot referenčnega kazalnika. Med zadevnimi dejavniki je izpostavila pomen kapitalske intenzivnosti. Trdila je, da je univerzalna storitev podjetja DP z vidika kapitalske intenzivnosti bliže na primer univerzalni storitvi podjetij UPS in FedEx kot pa univerzalni storitvi operaterjev za prevoz blaga, kot sta podjetji Kuehne & Nagel ali Wincanton.

(293) Družba Deloitte je poudarila še velika odstopanja donosnosti družb v različnih obdobjih, pa tudi znotraj posameznih sektorjev in med njimi. Prav zaradi zadevnih odstopanj meni, da je bolje uporabiti razpone zmerne dobička kot pa eno samo srednjo vrednost. Tak pristop naj bi bil primeren tudi zato, da ne bi kaznovali nadpovprečnih rezultatov, doseženih z izboljšanjem učinkovitosti.

(294) Rezultati, ki jih je zbrala družba Deloitte po posameznih sektorjih in za vse sektorje skupaj, so povzeti v preglednici 22 študije družbe Deloitte. To je:

(a) za poštni sektor in sektor paketov v obdobju 1998–2007 je srednja vrednost povprečnih letnih donosov iz poslovanja 8,1 %, srednja vrednost letnih median donosov iz poslovanja 7,4 %, srednja vrednost letnih 25. centilov 4,8 %, srednja vrednost letnih 75. centilov pa 12 %;

(b) za vse sektorje skupaj v obdobju 1990–2007 je srednja vrednost povprečnih letnih donosov iz poslovanja 6 %, srednja vrednost letnih median donosov iz poslovanja 5,4 %, srednja vrednost letnih 25. centilov 3,6 %, srednja vrednost letnih 75. centilov pa 8,1 % ⁽¹⁾.

(295) Družba Deloitte je kot referenčni kazalnik predlagala vrednost na podlagi srednje vrednosti povprečnih letnih donosov iz poslovanja, ki znaša 7,9 % ⁽²⁾, zaradi upoštevanja ugotovljenih odstopanj donosov iz poslovanja pa je

⁽¹⁾ Izračuni Komisije kažejo, da se rezultati vzorca, ki vključuje vse sektorje, ne razlikujejo zelo, če se upošteva le obdobje 1998–2007.

⁽²⁾ Družba Deloitte je za izpeljavo letnih srednjih vrednosti donosa iz poslovanja za poštni sektor in sektor paketov v obdobju pred letom 1997 uporabila srednjo vrednost donosa iz poslovanja vseh sektorjev v tem obdobju, popravljeno navzgor na podlagi razlike med donosom iz poslovanja za poštni sektor in sektor paketov ter donosom iz poslovanja za vse sektorje v obdobju 1998–2007.

izpeljala tudi razpon za primeren donos iz poslovanja na podlagi letnih interkvartilnih razmikov ⁽³⁾.

O c e n a p r i m e r j a l n e š t u d i j e

Zmerni dobiček (privzeti razpon)

(296) Izbira ustreznega vzorca podjetij, primerljivih s tradicionalnimi poštnimi operaterji, je zapletena naloga. Ni treba posebej poudarjati, da je treba še posebej paziti pri izbiri skupine podjetij, ki jih je mogoče uporabiti kot referenco za komercialne dejavnosti in tveganje.

(297) Študijama družb WIK in Deloitte je skupno to, da sta se osredotočili na komercialne družbe, ki opravljajo dejavnosti, primerljive z dejavnostmi podjetja DPLP, pri čemer sta iz vzorca za primerjavo izključili tradicionalne poštne operaterje. Družba CRA je, nasprotno, za primerjavo uporabila vzorec, sestavljen le iz drugih evropskih tradicionalnih poštne operaterjev.

(298) Komisija se strinja z družbama WIK in Deloitte, da dobiček tradicionalnih poštne operaterjev (ki jih je v svoji primerjalni študiji uporabila družba CRA) ni bil ustvarjen v običajnih tržnih pogojih, temveč je bil precej odvisen od izbire drugih držav članic, kar zadeva regulacijo. Zato morda ni ustrezen kazalnik referenčnega dobička. Vendar je treba hkrati ugotoviti, da vzorec družbe CRA vključuje tradicionalne poštne operaterje drugih evropskih držav, zato se zdi, da je to vzorec podjetij, najbolj podobnih podjetju DPLP. Zato Komisija meni, da je treba vzorec družbe CRA v celoti upoštevati zlasti za primerjalno preverjanje veljavnosti referenčnih ravni zmerne dobička (donosa iz poslovanja), opredeljenih v študijah družb WIK in Deloitte.

(299) Družbi WIK in Deloitte sta v svojih študijah priznali, da je treba za upoštevene sklepe, ki jih je mogoče uporabiti za primerjalno študijo, razpolagati z dovolj velikim vzorcem. Zato sta se oprli na (sorazmerno) omejen vzorec podjetij v poštne sektorju in sektorju paketov ter na obsežnejše vzorce, ki vključujejo družbe iz sektorjev logistike in prevoza blaga. Komisija priznava, da je treba za izračun statističnih podatkov razpolagati z dovolj velikim vzorcem. V zvezi s stališčem družbe CRA, ki je glede tega izpodbijala smiselnost povečevanja velikosti vzorca z dodajanjem manj primerljivih družb, meni, da sta obsežnejša vzorca, kot sta ju na podlagi sprejetih metod izbire vzorcev opredelili družbi WIK in zlasti Deloitte, dovolj primerljiva, da ju je mogoče uporabiti kot upošteveni referenčni skupini za oceno dobička podjetja DPLP.

⁽³⁾ Družba Deloitte je razpon zmernih donosov iz poslovanja izpeljala na podlagi letnih interkvartilnih razmikov vzorca za poštni sektor in sektor paketov za obdobje 1998–2007 ter vzorca vseh sektorjev za obdobje 1990–1997. Njena študija ne vključuje nobene informacije o izračunih, temveč so v njej navedene le zgornje in spodnje meje razpona (glej na primer sliko 1). Srednja vrednost zgornje meje razpona je 11,7 %, srednja vrednost spodnje meje razpona pa 6,1 %. Če enake izračune opravimo na vzorcu za vse sektorje, dobimo naslednje rezultate: srednja vrednost zgornje meje razpona je 10,6 %, srednja vrednost spodnje meje razpona pa 6,1 %.

- (300) Družba WIK je poskusila v svoji študiji opredeliti referenčni donos iz poslovanja na podlagi treh skupin, sestavljenih zaradi primerjave. Vendar Komisija hkrati meni, da je mogoče študijo družbe WIK izpodbijati z dveh ločenih vidikov, ki pa sta med seboj povezana ⁽¹⁾: (i) z vidika dejstva, da je družba WIK uporabila vzorce, ki vključujejo tudi več manjših družb ⁽²⁾, za katere je očitno, da niso primerljive s tradicionalnimi poštnimi operaterji, kot je podjetje DPLP, in (ii) z vidika domnev družbe WIK v zvezi z ravno tveganja, ki mu je izpostavljen poštni operater, vključen v preiskavo.
- (301) Komisija meni, da sta pri oceni primerjalne študije ravni dobička bistvena dejavnika razpon dejavnosti in struktura stroškov tradicionalnih poštnih operaterjev, kot je podjetje DPLP (skupaj z vrsto vzpostavljenega regulacijskega mehanizma).
- (302) Prvič, če so fiksni stroški visoki (in se nanašajo na primer na stroške kapitala ali druge fiksne stroške, povezane z omrežjem), največja podjetja bolje izkoristijo ekonomijo obsega in ekonomijo gostote kot majhna podjetja. V študiji družbe Deloitte-II je bilo s primerjavo povprečnega donosa iz poslovanja velikih in majhnih podjetij, vključenih v vzorec družbe WIK, dokazano, da se povprečni donos iz poslovanja povečuje z velikostjo podjetij (izmerjeno glede na število zaposlenih) ⁽³⁾. Srednja vrednost prvega kvartila (Q1) je namreč v vseh treh vzorcih družbe WIK zelo nizka (na primer samo 0,75 % za vzorec WIK II za obdobje 1998–2007) ⁽⁴⁾, kar bi lahko pomenilo, da je navzočih nekoliko preveč (manjših) podjetij, ki imajo izgube in se borijo za obstanek na trgu. Družba WIK je z vključitvijo toliko majhnih podjetij v vzorec (tudi glavni vzorec referenčne skupine II) mogoče podcenila referenčni donos iz poslovanja, ki bi bil primernejši za večja in bolj uveljavljena podjetja, kot sta podjetji DP ali DPLP.
- (303) Drugič, čeprav je družba WIK upravičeno izpostavila šibek profil tveganja operaterja zaradi monopolne narave njegovih dejavnosti, se zdi, da ni dovolj upoštevala niti visokih fiksnih stroškov (v primerjavi z variabilnimi stroški), ki nastanejo zaradi obveznosti univerzalne storitve, niti razvoja profila tveganja, ki bi ga lahko povzročile spremembe regulacijskega sistema, ki so sčasoma nastale za operaterja, zlasti med različnimi obdobji regulacije (kar zadeva podjetje DPLP, na primer s posameznimi pogodbami o upravljanju).
- (304) Delež fiksnih stroškov je sicer res lahko velik zaradi velike kapitalске intenzivnosti podjetja (ena od najbolj
- razširjenih razlag za visoke fiksne stroške), vendar lahko tak položaj nastane tudi zato, ker zadevno podjetje svojih skupnih stroškov ne more prilagoditi zaradi obveznosti (povezanih z obveznostjo univerzalne storitve), da vzdržuje široko dostavno mrežo, in ker ne more zmanjšati stroškov dela zaradi že obstoječih pogodb o zaposlitvi. Zaradi velikega deleža fiksnih stroškov ⁽⁵⁾ je še nekoliko bolj vprašljiva vključitev majhnih podjetij, za katera se zdi, da imajo precej drugačno strukturo stroškov (razmerje med fiksnimi in variabilnimi stroški) ⁽⁶⁾.
- (305) Kot je bilo navedeno v uvodu, Komisija meni, da je stopnja izpostavljenosti tradicionalnega poštnega operaterja tveganju zelo odvisna od značilnosti regulacijskega mehanizma, ki so ga vzpostavili državni organi za financiranje obveznosti univerzalne storitve. Prehod na sistem dolgoročnega določanja najvišjih cen znamk (kot je bil za podjetje DPLP vzpostavljen leta 2006) povzroči zlasti precejšnje povečanje teže tveganja, povezanega s količinami. Zaradi obstoja takega tveganja je mogoče vsaj za obdobje, v katerem se je uporabljal sistem najvišjih cen, podvomiti o domnevi družbe WIK, da je tveganje pri dejavnostih podjetja DPLP že po naravi majhno.
- (306) Komisija ob upoštevanju trditev iz uvodnih izjav od 286 do 295 meni, da so vzorci družbe Deloitte za oceno dobička podjetja DPLP izboljšava v primerjavi z vzorci družbe WIK, saj so omejeni na podjetja z večjo najmanjšo velikostjo (z letnim prometom, večjim od 100 milijonov EUR).
- (307) Vendar je treba hkrati ugotoviti, da je tudi študija družbe Deloitte z nekaterih vidikov mogoče pomanjkljiva, zato je treba tudi njene sklepe obravnavati previdno.
- (308) Zdi se, da vzorci družbe Deloitte vključujejo zlasti številne družbe s kapitalsko intenzivnostjo, večjo od kapitalске intenzivnosti operaterjev poštnih pošiljk ⁽⁷⁾. Z metodološkega vidika je – če želimo kot orodje za oceno dobička uporabiti donos iz poslovanja – potreben primerjalni vzorec družb s podobnimi ravnmi kapitalске intenzivnosti (ki je tukaj opredeljena kot razmerje med kapitalom in prodajo). Delovna domneva je, da je donos vloženega kapitala ⁽⁸⁾ družb z enakim donosom iz poslovanja obratno sorazmeren z njihovim razmerjem med

⁽¹⁾ Enaka očitka zasledimo tudi v študijah družbe Deloitte-II in družbe CRA.

⁽²⁾ Družba WIK je vključila družbe s prometom v višini 3 milijonov EUR.

⁽³⁾ Študija družbe Deloitte, str. 36 in 37.

⁽⁴⁾ Študija družbe WIK, str. 87.

⁽⁵⁾ Družba CRA, str. 8. Po navedbah podjetja DPLP je 66 % njegovih stroškov fiksnih (glej „Demonstration of DPLP's entitlement to a risk premium on reasonable profit for the period 1992-2010“, diapozitiv 8).

⁽⁶⁾ V skladu z analizo, ki jo je v zvezi z vzorcem družb, vključenih v referenčno skupino I študije družbe WIK, opravila družba CRA. Glej oddelek 3.2 študije družbe CRA.

⁽⁷⁾ To velja zlasti za omejeno skupino poštnih podjetij in podjetij za dostavo paketov iz študije družbe Deloitte.

⁽⁸⁾ Donos vloženega kapitala je mogoče razumeti kot nadomestno (nepopolno) računovodsko vrednost zadevnega ekonomskega donosa, to je stopnjo notranjega donosa glede na vloženi kapital.

kapitalom in prodajo. Če torej kot referenčni kazalnik dobička uporabimo donos iz poslovanja, mora referenčna skupina vključevati družbe z enako kapitalsko intenzivnostjo. Čeprav je kapitalsko intenzivnost težko oceniti⁽¹⁾, se zdi, da so dejavnosti dostave pošte in tiska manj kapitalsko intenzivne kot dejavnosti hitre dostave paketov, ki jih opravljajo velika mednarodna podjetja, kot so podjetja UPS, TNT, FedEx in DHL⁽²⁾. Zato je s kazalnikom zmernega dobička, opredeljenim na podlagi vzorcev družbe Deloitte, morda precenjen referenčni dobiček, ki bi ga bilo treba uporabiti za družbe z enako kapitalsko strukturo, kot jo ima podjetje DPLP⁽³⁾.

(309) Komisija glede na številne negotovosti pri zadevnem ocenjevanju meni, da je treba zmerni razpon donosa iz poslovanja opredeliti na podlagi ocen družbe Deloitte v zvezi z mediano donosa iz poslovanja za širši vzorec vseh sektorjev (5,4 %) in mediano donosa iz poslovanja za vzorec družb, ki delujejo v poštnem sektorju in sektorju paketov (7,4 %)⁽⁴⁾. Tako dobljeni razpon [5,4 %–7,4 %] bi bil po mnenju Komisije „privzeti razpon“ za zmerni dobiček vsaj za obdobja, v katerih je bila stopnja tveganja za podjetje DPLP – ob upoštevanju veljavne pogodbe o nadomestilu in pomembnih spodbudnih ukrepov za povečanje učinkovitosti – visoka⁽⁵⁾.

(310) Komisija meni, da je razpon [5,4 %–7,4 %] primeren kot privzeta vrednost za dejavnosti podjetja DPLP na področju dostave pošte in tiska, saj so te dejavnosti med seboj tesno povezane in imajo zelo podobne komercialne značilnosti.

(311) Sicer drži, da je bilo podjetje DPLP na zadevnih področjih delovanja (dostava pisemskih pošilk in tiska) izpostavljeno šibki konkurenci ali je sploh ni imelo. Ob upoštevanju navedenega se postavljata vprašanji, ali bi bilo treba dobiček zadevnega podjetja oceniti na podlagi mediane dobička vzorcev družb, ki so bile dejansko izpostavljene

konkurenci, in ali bi za podjetje v položaju podjetja DPLP zadostovala bolj omejevalna (to je nižja) referenčna vrednost, na primer kvartil (25. centil). Vendar Komisija meni, da s takim pristopom ne bi bila dovolj upoštevana precejšnja nihanja ravni dobička med posameznimi podjetji in s časovnega vidika. Poleg tega bi se bilo treba izogniti temu, da bi z določitvijo tako stroge zgornje meje donosa iz poslovanja, ki ga je družba ustvarila naknadno, neutemeljeno zanemarili morebitno povečanje učinkovitosti.

(312) Komisija v obravnavani zadevi poleg tega meni, da se ne bi bilo primerno opreti na meritve, večje od mediane, na primer na tretji kvartil⁽⁶⁾. Ker je z uporabljenim pristopom že opredeljen razpon med različnimi vzorci, se zdi dodana vrednost, ki bi jo pridobili, če bi za statistične namene upoštevali razpone na obeh straneh mediane v vzorcih (interkvartilni razmik, ki se običajno uporablja pri transfernih cenah), nekoliko omejena⁽⁷⁾. Komisija torej bolj upošteva nihanja mediane v različnih referenčnih skupinah kot nihanje okrog mediane v posameznem vzorcu⁽⁸⁾.

(313) Še zlasti pa se zdi – ker je sektor „pisemskih pošilk“ podjetja DPLP manj kapitalsko intenziven kot sektor operaterjev hitre dostave paketov⁽⁹⁾ – da zadnjenavedeni vzorec z uporabo mediane že sam po sebi omogoča nekaj manevrskega prostora, v katerem je mogoče zajeti nihanje ravni dobička okrog mediane za družbe z manjšo kapitalsko intenzivnostjo, kot je podjetje DPLP, in po potrebi dovolj nagraditi povečanje učinkovitosti.

(314) Izvesti je mogoče več navzkrižnih preverjanj medsebojne skladnosti s primerjavo privzetega razpona iz uvodne izjave 309 z drugimi ocenami zmernega dobička, ki so na voljo. Kot je bilo navedeno na začetku tega pododdelka, je smiselno opraviti navzkrižno primerjavo z mediano donosa iz poslovanja v študiji družbe CRA, ki znaša [...] %⁽¹⁰⁾. Na podlagi mediane donosa iz poslovanja, izračunane na podlagi vzorca referenčne skupine II

⁽¹⁾ Glej Oxera (2003) in Damodaran (2007).

⁽²⁾ Po vpogledu v letna poročila podjetja Deutsche Post se zdi, da je kapitalaska intenzivnost (razmerje med sektorskimi sredstvi in vsemi sektorskimi prihodki kot nadomestno vrednostjo) podjetja DHL, podružnice za hitro dostavo paketov zadevnega podjetja, večja od kapitalske intenzivnosti dejavnosti poštnih pošilk podjetja DP (glej letno poročilo za leto 2004, str. 90, preglednica 9, Segment Reporting).

⁽³⁾ Glej tudi dopis družbe WIK z dne 5. novembra 2010.

⁽⁴⁾ Komisija meni, da je v obravnavani zadevi bolje upoštevati mediano donosa iz poslovanja kot pa srednjo vrednost tega donosa, saj na prvo manj vplivajo skrajne vrednosti kot na drugo. Komisija ugotavlja, da se z mediano in srednjo vrednostjo meri osrednja usmeritev, zato ju običajno uporabljamo, ko želimo opredeliti „sredino“.

⁽⁵⁾ Treba je pripomniti, da so bile v vseh treh izvedenskih poročilih predlagane časovno nespremenljive referenčne vrednosti za zmerni donos iz poslovanja, to je enotne referenčne vrednosti za celotno preučevano obdobje. Komisija ne predlaga, naj se upošteva časovni dejavnik kot tak, temveč je treba po njenem mnenju razlikovati med posameznimi obdobji regulacije, kar je teoretično drugače.

⁽⁶⁾ Kot predlaga na primer družba CRA (glej uvodno izjavo 280 zgoraj).

⁽⁷⁾ Dejansko bi bil zadnjenavedeni pristop primernejši, če bi Komisija razpolagala z upoštevnim vzorcem družb, ki bi jih bilo mogoče primerjati s podjetjem DPLP, in če bi bilo treba ugotoviti, ali se neka raven dobička, izmerjena za podjetje DPLP, s statističnega vidika zelo razlikuje od srednje vrednosti vzorca.

⁽⁸⁾ Komisija v tem okviru ugotavlja, da je lahko ocena družbe Deloitte za tretji kvartil posebej občutljiva na majhnost vzorca, kar zlasti velja za omejeni vzorec poštnih storitev in storitev dostave paketov.

⁽⁹⁾ Glej uvodno izjavo 308.

⁽¹⁰⁾ Rezultati, predstavljeni v študiji družbe CRA, temeljijo na celotnem (razvrščenem) vzorcu in ne predstavljajo srednjih vrednosti letnih ocen kot rezultati družb Deloitte in WIK. Komisija je zaradi doslednosti na podlagi vzorca družbe CRA izračunala srednjo vrednost letnih median in dobljeni rezultat (6,7 %) je blizu skupni mediani, navedeni v študiji družbe CRA (6,6 %).

iz študije družbe WIK, ki je omejen na družbe s prometom, večjim od 100 milijonov EUR, dobimo donos iz poslovanja v višini 7,1 %. Komisija je ugotovila, da so te vrednosti v razponu [5,4 %–7,4 %], kar potrjuje trditev, da je mogoče zadevni razpon obravnavati kot razpon zmernega dobička.

- (315) Komisija je torej na splošno menila, da se zdi privzeta stopnja v razponu [5,4 %–7,4 %] ustrezna referenčna stopnja za dobiček vsaj v obdobjih, v katerih je bilo podjetje DPLP izpostavljeno visoki stopnji tveganja in močnim spodbudam k učinkovitosti.

Zmerni dobiček, če pogodba ne vključuje večjega tveganja

- (316) Komisija na splošno meni, da mora biti zmerni dobiček, ki se prizna tradicionalnemu operaterju, če je na podlagi pogodbe med zadevnim operaterjem in državnimi organi javna služba povezana z visoko stopnjo tveganja, sorazmeren z ustrezno ravno tveganja, ki mu je operater izpostavljen. Nasprotno, če iz pogodbe izhaja le majhno tveganje, mora biti tudi raven zmernega dobička nizka.

- (317) Komisija je v prejšnjem oddelku pojasnila, kako je opredelila privzeti razpon zmernega dobička v višini [5,4 %–7,4 %], ki se šteje za primerne za pogodbe, ki vključujejo visoko raven tveganja. Težko je količinsko opredeliti ustrezno referenčno vrednost, kar zadeva razpon zmernega donosa iz poslovanja pri majhnem tveganju, vendar je očitno, da mora biti zadevni razpon donosa iz poslovanja levo od porazdelitve v vzorcu izmerjenih ravni dobička. Po mnenju Komisije je glede na to smiselno, da se razpon zmernega dobička opredeli na podlagi prvega kvartila (25. centila) namesto na podlagi mediane.

- (318) Če kot referenčno vrednost za pogodbe z majhnim tveganjem določimo 25. centil, znaša razpon zmernega donosa iz poslovanja na podlagi različnih vzorcev družbe Deloitte [3,6 %–4,8 %].

- (319) Tudi tukaj je lahko koristna navzkrižna primerjava z rezultati družbe CRA v zvezi s tradicionalnimi poštnimi operaterji. Komisija je izračunala, da srednja vrednost letnega 25. centila znaša [...] %. Ugotovila je, da so te vrednosti v razponu [3,6 %–4,8 %], kar potrjuje trditev, da je mogoče zadevni razpon obravnavati kot razpon zmernega dobička.

- (320) Komisija je torej na splošno ugotovila, da se zdi privzeta stopnja v razponu [3,6 %–4,8 %] ustrezna referenčna

stopnja za dobiček v obdobjih, v katerih je bilo podjetje DPLP izpostavljeno nizki stopnji tveganja.

Ocena tveganj, vključenih v pogodbe, ki jih je sklenilo podjetje DPLP

- (321) Kot je bilo pojasnjeno v uvodu k temu oddelku, je tveganje, ki mu je izpostavljeno podjetje DPLP, odvisno od mehanizma nadomestila, ki ga uporablja Belgija. Ta mehanizem je določen v posameznih pogodbah o upravljanju, ki sta jih sklenili podjetje DPLP in belgijska država ter se je sčasoma spreminjal. Torej je pri določanju „zmernega donosa iz poslovanja“ smiselno upoštevati različne razpone glede na vzpostavljeni mehanizem nadomestila, ki opredeljuje raven tveganja za podjetje DPLP, pa tudi to, v kakšnem obsegu se zadevno podjetje spodbuja k povečanju storilnosti.

- (322) Komisija želi v tem okviru poudariti, da opredelitev tveganja v pogodbah ni odvisna le od tega, ali pogodbe o upravljanju podjetja DPLP vključujejo tveganje, ali celo od njegove absolutne stopnje, temveč bolj od tega, v kakšnem obsegu je tveganje večje ali manjše od tveganja, ki so mu izpostavljene družbe v istih vzorčnih skupinah. Enako velja za intenzivnost ukrepov, s katerimi se podjetje DPLP spodbuja k povečanju učinkovitosti. Ker so vzorčne skupine sestavljene iz družb, ki delujejo v konkurenčnem okolju, so te običajno izpostavljene velikemu tveganju in močnim spodbudam k povečanju učinkovitosti.

- (323) Komisija meni, da četrta pogodba o upravljanju (2006–2010) jasno določa mehanizme, ki vključujejo dolgoročne obveznosti glede cen in financiranja na podlagi parametrov *ex ante*. To velja za dejavnosti podjetja DPLP v zvezi z dostavo pošte in tiska.

- (324) Natančneje, kar zadeva dostavo tiska, člen 9 četrte pogodbe o upravljanju določa, da se v času veljavnosti pogodbe (standardno petletno obdobje) ponderirana sredina tarif za storitve iz „košarice majhnih uporabnikov“ ne bo povečala hitreje, kot je to primerno ob upoštevanju mehanizma določanja najvišjih cen na podlagi „kazalnika zdravstvenega stanja“ (poseben kazalnik maloprodajnih cen) in bonusa za kakovost glede na posamezne odstotne deleže pošte, ki se dostavi v nekem časovnem obdobju. Komisija meni, da ima zadevna pogodba ves čas veljavnosti zaradi tako določenih tarif vse značilnosti spodbujevalne pogodbe, kar pomeni, da je tveganje za družbo na visoki ravni.

- (325) Kar zadeva dostavo tiska, člen 2 četrte pogodbe o upravljanju določa, da se tarife za dostavo tiska ne smejo

povečevati hitreje kot „kazalnik zdravstvenega stanja“. Letno nadomestilo, do katerega je podjetje DPLP upravičeno za kritje neto stroškov dostave tiska ob upoštevanju načrtovane učinkovitosti, je v členu 13(2) določeno na 290 613 000 EUR (znesek se prilagodi glede na inflacijo) ⁽¹⁾. Člen 13(5) še določa, da bosta strani, če bi se vsebina ali pogoji SSGP spremenili ali bi nastala velika sprememba stroškov za podjetje DPLP, ki je to ne bi moglo obvladati, preučili, ali je treba višino nadomestila prilagoditi zadevni spremembi stroškov. Za tako prilagoditev je potrebna odločitev sveta ministrov. Komisija priznava, da je mogoče zadnje navedeno klavzulo razlagati kot odstopno klavzulo, s katero so v pogodbo znova vključeni nekateri elementi *ex post* (s katerimi je podjetje DPLP zavarovano zoper tveganje). Vendar so državni organi po njenem mnenju besedilo zadevne klavzule oblikovali dovolj nedoločno, da podjetje DPLP ne more računati na njeno uporabo. Komisija na splošno meni, da določbe, sprejete za dejavnosti podjetja DPLP v zvezi z dostavo tiska, pomenijo dolgoročno obveznost glede ravni nadomestila.

(326) Zato po mnenju Komisije četrte pogodbe o upravljanju (2006–2010) ni mogoče obravnavati, kot da vključuje majhno tveganje, temveč jo je mogoče obravnavati bolj kot pogodbo z visoko stopnjo tveganja. Na splošno se zdi, da privzeti razpon v višini [5,4 %–7,4 %] ustreza obema vrstama dejavnosti, določenima s četrto pogodbo o upravljanju.

(327) Obratno pa se zdi, da so predhodne pogodbe o upravljanju (do leta 2005) večinoma temeljile na mehanizmi cen in nadomestil, ki so vključevali nizko stopnjo tveganja za podjetje DPLP.

(328) Kar zadeva določitev cen znamk, Komisija ugotavlja, da v prvih treh pogodbah o upravljanju ni uporabljen mehanizem določanja najvišjih cen, podoben tistemu iz četrte pogodbe o upravljanju (ki določa dolgoročno obveznost glede cen). Te pogodbe bolj kot to precej na splošno

napotujejo na tarife, ki temeljijo na realnih cenah, izračunanih na podlagi ustreznih računovodskih načel ⁽²⁾.

(329) Kar zadeva dostavo tiska, Komisija prav tako ugotavlja, da v prvih treh pogodbah o upravljanju ni bil določen noben pavšalni proračun za obdobje veljavnosti pogodbe, ki bi bil podoben tistemu iz četrte pogodbe o upravljanju ⁽³⁾. Bolj kot to napotujejo na nadomestila na podlagi dejanskih stroškov ⁽⁴⁾. Komisija ugotavlja, da je bila v drugi pogodbi med drugim na splošno določena zgornja meja nadomestila, vendar se na podlagi dejanske ugotovljenih zneskov nadomestila za zadevno obdobje zdi, da ta vrednost ni bila resnično zavezujoča ⁽⁵⁾. V prvi pogodbi o upravljanju je bila določena tudi letna dotacija (nadomestilo), vendar Komisija ugotavlja, da po tej pogodbi ni bila hkrati dolgoročno opredeljena zgornja meja tarif za dostavo tiska.

(330) Komisija zato meni, da je treba za obdobje, urejeno s prvimi tremi pogodbami o upravljanju, za dostavo tiska in pošte uporabiti razpon v višini [3,6 %–4,8 %], ki je bil opredeljen kot razpon zmernega dobička, ko ni obstajalo večje tveganje, povezano s pogodbo.

(331) Komisija ugotavlja, da pristop na podlagi pogodb predlagajo tudi belgijski organi v dokumentu, ki so ga predložili 14. decembra 2011. Čeprav se s predlagano metodologijo postavlja več vprašanj glede dejavnikov tveganja in načina njihovega ponderiranja ⁽⁶⁾, se analiza po posameznih pogodbenih obdobjih, na podlagi katerih je tveganje, ki mu je bilo izpostavljeno podjetje DPLP, razdeljeno na tri ravni (nizko, srednjo in visoko), na splošno sklada s pristopom Komisije. Upoštevna razvrstitev pogodb z vidika tveganja, ki jo je izdelalo podjetje DPLP, se večinoma zdi skladna z analizo Komisije, saj belgijski organi prav tako menijo, da je četrta pogodba na splošno bolj tvegana kot prve tri.

⁽¹⁾ „Na podlagi analize stroškov in prihodkov iz točke 1, ki jo je opravil organ IBPT v sodelovanju s kolegijem komisarjev podjetja LA POSTE, in ob upoštevanju varčevalnih ukrepov, ki jih je predvidela uprava podjetja LA POSTE, da bi strukturo stroškov tega podjetja uskladila z evropskim povprečjem v zadevnem sektorju, je finančni poseg države določen na 290 613 000 EUR za vsako od naslednjih obdobj: od 24. septembra 2005 do 23. septembra 2006, od 24. septembra 2006 do 23. septembra 2007, od 24. septembra 2007 do 23. septembra 2008, od 24. septembra 2008 do 23. septembra 2009 in od 24. septembra 2009 do 23. septembra 2010.“

⁽²⁾ Tako člen 3 druge pogodbe o upravljanju (1997–2001) določa: „Cene morajo temeljiti na dejanskih stroških. Ti stroški se določijo glede na računovodska pravila, ki se uporabljajo za komercialna podjetja in temeljijo na računovodskih načelih, skladnih z načeli, ki jih je sprejel računovodski inštitut Institut des réviseurs d'entreprises.“ Enaka terminologija je uporabljena v prvi in tretji pogodbi o upravljanju.

⁽³⁾ To mnenje v zvezi z drugo in tretjo pogodbo o upravljanju je navedeno v dokumentu, ki so ga predložili belgijski organi 14. decembra. V diapozitivu 29 te predstavitve je navedeno, da je nadomestilo iz druge in tretje pogodbe o upravljanju temeljilo na dejanskih stroških (in ne na pavšalnih zneskih).

⁽⁴⁾ Tako člen 3 druge pogodbe o upravljanju (1997–2001) določa: „Podjetje LA POSTE državi na podlagi dejanskih stroškov periodično obračunava storitve, ki se opravljajo po ceni, nižji od lastne cene.“

⁽⁵⁾ Glej uvodno izjavo 38.

⁽⁶⁾ Predstavitve ne vsebuje nobene navedbe v zvezi z relativno težo posameznih dejavnikov tveganja.

Sklepna ugotovitev glede ravni zmernega dobička

- (332) Komisija meni, da je privzeti razpon donosa iz poslovanja v višini [5,4 %–7,4 %] ustrezen referenčni razpon za opredelitev zmernega dobička v obdobjih, v katerih je bilo podjetje DPLP izpostavljeno velikemu tveganju in je moralo upoštevati precejšnje spodbude k učinkovitosti.
- (333) Komisija tudi ugotavlja, da je razpon donosa iz poslovanja v višini [3,6 %–4,8 %] ustrezen referenčni razpon za opredelitev zmernega dobička v obdobjih, v katerih podjetje DPLP ni bilo izpostavljeno velikemu tveganju.
- (334) Zaradi upoštevanja prizadevanj, ki jih je podjetje DPLP po mnenju belgijskih organov vložilo v povečanje učinkovitosti, je po premisleku kot zmerni dobiček, ki ga je treba vključiti v stroške javnih storitev, opredelila zgornji meji navedenih razponov. Tak pristop je bil izpostavljen tudi v študiji družbe Deloitte (glej uvodno izjavo 292), po kateri naj bi bila uporaba razponov primerna, da ne bi kaznovali nadpovprečnih rezultatov, doseženih zaradi povečanja učinkovitosti.
- (335) Komisija meni, da prve tri pogodbe o upravljanju (1992–1996, 1997–2002 in 2003–2005) vključujejo majhno tveganje, zato se lahko za dostavo pošte in tiska uporabi raven zmernega dobička, ki se ujema s 4,8-odstotnim donosom iz poslovanja. Nasprotno pa meni, da četrta pogodba o upravljanju (2006–2010) vključuje veliko večje tveganje, zato je mogoče za dostavo pošte in tiska uporabiti raven zmernega dobička, ki se ujema s 7,4-odstotnim donosom iz poslovanja.

Nadzor nad prekomernim nadomestilom za obdobje, na katero se nanaša prva pogodba o upravljanju (1992–1996)

- (336) V prvi pogodbi o upravljanju je določeno, da je letno nadomestilo, ki ga izplača država, namenjeno za vse naloge javne službe.
- (337) Torej je treba morebitno prekomerno nadomestilo izračunati na podlagi vsote vseh stroškov in prihodkov iz vseh javnih storitev.
- (338) Letno nadomestilo, ki ga za naloge javne službe izplača država, je treba vključiti v prihodke. Podjetje DPLP je na podlagi prve pogodbe o upravljanju prejelo letna nadomestila v skupni višini 1,5 milijarde EUR.
- (339) Poleg tega je treba upoštevati še spodaj navedene ukrepe pomoči.
- Prenos nepremičnin
- (340) S prvo pogodbo o upravljanju je bilo še določeno, da se na podjetje DPLP prenesejo državne nepremičnine. Zadevni prenos lastništva nad nepremičninami v vrednosti 112,2 milijona EUR, za katerega ni bila izplačana nobena protivednost, je treba vključiti v prihodke podjetja DPLP zaradi izračuna prekomernega nadomestila

za obdobje, na katero se nanaša prva pogodba o upravljanju. Podjetje DPLP v obdobju pred prenosom državi ni plačevalo nobene protivednosti za uporabo zadevnih stavb.

Naknadno nadomestilo za SSGP za leto 1996 v višini 62 milijonov EUR, izplačano kot kapitalska injekcija leta 1997

- (341) Država je leta 1997 podjetju DPLP izplačala 62 milijonov EUR, to pa jih je knjižilo kot kapitalsko injekcijo. Belgijski organi so nato priznali, da je bil zadevni prenos dejansko naknadno izplačilo preostalega letnega nadomestila, ki je bilo s prvo pogodbo o upravljanju predvideno za leto 1996.
- (342) Na začetku zadevni znesek podjetju DPLP leta 1996 ni bil pravočasno izplačan, čeprav je bilo državno nadomestilo nižje od letnega zneska, določenega v pogodbi o upravljanju za zadevno leto.
- (343) Zaradi nadzora nad prekomernim nadomestilom je izplačilo v višini 62 milijonov EUR vključeno v nadomestilo za SSGP za obdobje, na katero se nanaša prva pogodba o upravljanju.
- (344) Izračun prekomernega nadomestila za prvo pogodbo o upravljanju je mogoče povzeti, kot je navedeno spodaj:

– Neto stroški (stroški – prihodki) za vse javne storitve skupaj z obveznostjo univerzalne storitve (OUS)

– Dovoljeni zmerni dobiček za SSGP

+ Letna nadomestila za SSGP

+ Prenos nepremičnin

+ Kapitalski injekciji iz leta 1997

= Prekomerno nadomestilo

Nadzor nad prekomernim nadomestilom za obdobje, na katero se nanašajo naslednje tri pogodbe o upravljanju (1997–2010)

- (345) Pri izračunu prekomernega nadomestila za naslednje tri pogodbe o upravljanju se bodo upoštevali le stroški in prihodki za SSGP, za katere je mogoče na podlagi določb zadevnih pogodb izplačati nadomestilo za javne storitve. Ne upoštevajo se stroški in prihodki v zvezi z drugimi SSGP, za katere je mogoče na podlagi določb pogodb o upravljanju zaprositi za pomoč. Ker univerzalna poštna

storitev ne spada med dejavnosti, upravičene do pomoči, se morebitni neto stroški zanjo ne bodo upoštevali, saj jo mora v skladu s pooblastilom za opravljanje javne službe, opredeljenim v pogodbah o upravljanju, v celoti financirati podjetje DPLP iz lastnih sredstev. Dejavnosti, ki so na podlagi pogodb o upravljanju upravičene do nadomestila v višini, navedeni v zadevnih pogodbah, vključujejo zlasti dostavo tiska (dnevnega in periodičnega tiska) in druge javne storitve, navedene v uvodni izjavi 33.

- (346) SSGP, upravičene do pomoči, zaradi nizkih tarif za dostavo tiska večinoma prinašajo izgubo.
- (347) Če je mogoče morebitno prekomerno nadomestilo za neko storitev uporabiti za financiranje neto stroškov, nastalih pri opravljanju drugih javnih storitev, za katere je bilo izplačano premajhno nadomestilo, se bodo vsi stroški in prihodki v zvezi s SSGP, za katere je mogoče na podlagi pogodb o upravljanju zaprositi za pomoč, zaradi izračuna sešteli.
- (348) Podjetje DPLP je na podlagi zadevnih treh pogodb o upravljanju prejelo letna nadomestila v skupni višini 3,5 milijarde EUR.

Upoštevanje presežnega dobička, ustvarjenega v rezerviranem sektorju

- (349) Podjetje DPLP je bilo poleg nadomestil, določenih s pogodbami o upravljanju, v celotnem obdobju, na katero se nanaša preiskava, upravičeno do izključnih pravic, ki mu jih je podelila država za opravljanje rezerviranih poštne storitve. Čeprav se morebitni neto presežki iz tega rezerviranega sektorja pri nadzoru nad državnimi pomočmi ne obravnavajo kot državna sredstva in v zvezi z njimi v primeru prekomernega nadomestila ni mogoče izdati naloga za izterjavo, jih je mogoče in treba upoštevati v okviru uporabe pravil na področju državnih pomoči, ko se ocenjujeta potreba po morebitnih drugih javnih pomočeh, dodeljenih zadevnemu operaterju kot nadomestilo za javne storitve, in sorazmernost teh pomoči. Zato bo z vidika člena 106(2) PDEU pri oceni združljivosti nadomestila, dodeljenega podjetju DPLP na podlagi posameznih pogodb o upravljanju, presežni dobiček, ki ga je ustvaril belgijski poštni operater v tem rezerviranem sektorju, odštet od stroškov za SSGP, v zvezi s katerimi je mogoče zaprositi za nadomestilo za javno storitev na podlagi določb zadevnih pogodb.
- (350) V zvezi s tem je treba opozoriti, da je zadevno načelo vključeno v okvir o SSGP, v katerem je določeno, da je treba, „[č]e ima zadevno podjetje posebne ali izjemne pravice, povezane s storitvijo splošnega gospodarskega pomena, ki ustvarja dobiček, ki presega zmerni dobiček, ali ima koristi zaradi drugih prednosti, ki jih dodeli država, [...] le-te upoštevati ne glede na njihovo razvrstitev za namene člena 87 Pogodbe ES in jih prišteti

k [njegovemu] prihodku“⁽¹⁾. To načelo kaže na pogoje glede potrebnosti in sorazmernosti, ki izhaja iz člena 106(2) PDEU. Pomoč, ki se izplača za SSGP nad presežnim dobičkom, ustvarjenim zaradi izključne ali posebne pravice, dodeljene operaterju, pri čemer zadevni dobiček sam po sebi zadostuje za kritje stroškov druge SSGP, ni potrebna za opravljanje zadevne SSGP. Operater, ki ustvari ta presežni dobiček, je že upravičen do javnega ukrepa, s katerim mu je omogočeno zagotavljanje SSGP pod uravnoteženimi ekonomskimi pogoji, zato ni potrebno nobeno dodatno nadomestilo.

- (351) Torej je treba pri presoji potrebe po nadomestilih za zadevno SSGP, ki so bila dodeljena podjetju DPLP, upoštevati kakršen koli presežni dobiček v rezerviranem sektorju, ustvarjen na podlagi podeljene izključne pravice.
- (352) Zato se kakršen koli dobiček, ustvarjen v rezerviranem sektorju (OUS R), ki presega raven zmernega dobička, upošteva pri analizi prekomernega nadomestila za SSGP.
- (353) Ker pa je namen rezerviranega sektorja predvsem financirati univerzalno storitev, se zaradi morebitnih izgub na drugih področjih univerzalne storitve zmanjša prispevek rezerviranega sektorja k stroškom drugih povezanih SSGP.

Stroški, nastali zaradi zahtev, povezanih z obveznostjo univerzalne storitve

- (354) Poleg tega je treba za opredelitev presežnega dobička, ki ga je dejansko ustvaril rezervirani sektor, upoštevati stroške, nastale zaradi obveznosti univerzalne storitve, ki pa se financirajo z dejavnostmi zunaj obsega univerzalne storitve. V skladu s sodbo v združenih zadevah Chronopost se stroški maloprodajne mreže v stroškovnem računovodstvu podjetja DPLP porazdelijo med dejavnosti, ki to mrežo potrebujejo in med katere spadajo izdelki iz okvira univerzalne storitve, niso pa to njeni izključni uporabniki. Natančneje, zaradi obveznosti, naložene podjetju DPLP glede vzdrževanja maloprodajne mreže z določenim obsegom in gostoto, da bi tako zagotovili univerzalno poštne storitve na dovolj kakovostni ravni, kot so jo opredelili belgijski organi, nastajajo izgube za komercialne dejavnosti, ki ne spadajo v univerzalno storitev, saj se v skladu s sodbo v združenih zadevah Chronopost del stroškov maloprodajne mreže pripiše komercialnim izdelkom, ki jo uporabljajo.
- (355) Zahteve v zvezi z mrežo, naložene s pogodbami o upravljanju: zahteve, ki jih je naložila država v zvezi z gostoto in vrsto točk za poštne storitve (poštne uradov in/ali

⁽¹⁾ Točka 17 okvira o SSGP.

poštnih točk), iz katerih je sestavljena maloprodajna mreža. Opredeljene so v zaporednih pogodbah o upravljanju. Tako je s četrto pogodbo o upravljanju (2005–2010) določeno:

- (a) splošna obveznost vzdrževanja mreže, ki omogoča opravljanje univerzalne storitve in drugih javnih storitev, za katere je pooblaščen podjetje DPLP ⁽¹⁾;
 - (b) obveznost vzdrževanja najmanj 1 300 točk za poštne storitve (poštnih uradov in točk ⁽²⁾);
 - (c) obveznost vzdrževanja najmanj 589 poštnih uradov;
 - (d) poleg tega največja cestna razdalja med posameznimi točkami za poštne storitve, v katerih so na voljo le osnovne storitve, in poštnim uradom, v katerem so na voljo vse poštne storitve, ne sme biti daljša od 10 km.
- (356) Belgijski organi menijo, da so posebne zahteve glede števila in vrste točk za poštne storitve, iz katerih je sestavljena maloprodajna mreža podjetja DPLP, ločena obveznost ozemelske navzočnosti, ki jo je naložila država in

presega obveznost univerzalne storitve (OUS). Na podlagi tega meni, da bi morala država nadomestiti vse neto stroške v zvezi z zadevno posebno obveznostjo ozemelske navzočnosti.

- (357) Količinska opredelitev zahtev v zvezi z mrežo: belgijski organi so – da bi opredelili neto stroške, ki jih je za podjetje DPLP povzročila obveznost vzdrževanja maloprodajne mreže, sestavljene iz vsaj 1 300 točk za poštne storitve, od tega najmanj 589 poštnih uradov – primerjali dejansko maloprodajno mrežo, katere gostoto in vrsto točk za poštne storitve je določila država, s hipotetično maloprodajno mrežo, ki bi jo podjetje DPLP uporabljalo, če mu ne bi bilo treba upoštevati zadevnih posebnih zahtev. Povedano drugače, hipotetična maloprodajna mreža je mreža, za katero bi se podjetje DPLP odločilo pod komercialnimi pogoji, če mu država ne bi naložila obveznosti javne službe.
- (358) Belgijski organi menijo, da bi zadevno hipotetično mrežo sestavljale le poštne točke. Poštni uradi bi bili ukinjeni. Vendar bi morale podjetje DPLP, da bi lahko še naprej zagotavljalo storitve enakemu obsegu strank, precej povečati število poštnih točk.

Primerjava med obstoječo maloprodajno mrežo podjetja DPLP in hipotetično mrežo brez obveznosti, ki jih je naložila država

	Število točk za poštne storitve skupaj poštni uradi (a) + poštne točke (b)	(a) Število poštnih uradov (specializirane točke za poštne storitve, ki jih upravlja samo podjetje DPLP)	(b) Število poštnih točk (storitvene točke v prostorih tretjih oseb)
Dejanska maloprodajna mreža podjetja DPLP (ob koncu leta 2009)	1 401 =	713 +	688
Hipotetična maloprodajna mreža brez zahtev, ki jih je naložila država (po trditvah belgijskih organov)	[...] =	[...] +	[...]
Obveznost maloprodajne mreže, ki jo je naložila država	Najmanj 1 300	Najmanj 589	Nobene obveznosti

- (359) Kot izhaja iz preglednice zgoraj, so z dejansko maloprodajno mrežo podjetja DPLP izpolnjene zahteve države, saj sta skupno število točk za poštne storitve in število poštnih uradov večji od zahtevanega. Pač pa bi bila hipotetična mreža, ki bi jo podjetje DPLP uporabljalo, če bi

lahko svojo maloprodajno mrežo izoblikovalo le na podlagi popolnoma komercialnih vzgibov, zelo drugačna: skupno število poštnih točk bi se povečalo, medtem ko bi zadevno podjetje ukinilo poštne urade, ki jih upravlja.

⁽¹⁾ Člen 19: „Podjetje La Poste bo vzdrževalo osnovno infrastrukturo mreže za zbiranje, razvrščanje, prevoz in ustrezno dostavo, da bodo tako izpolnjene obveznosti v zvezi z opravljanjem univerzalne storitve in drugimi nalogami javne službe iz člena 2 te pogodbe o upravljanju.“

⁽²⁾ Poštni uradi so samostojne točke za poštne storitve, v katerih so zaposleni uslužbenci podjetja DPLP, medtem ko so poštne točke storitvene točke v prostorih tretjih oseb, na primer supermarketih ali knjigarnah, v katerih niso zaposleni uslužbenci podjetja DPLP. Podjetje DPLP nosi vse stroške poštnih uradov, medtem ko tretje osebe, v prostorih katerih so poštne točke, prejmejo le plačilo za poštne storitve, ki so opravljene tam. To pomeni, da so poštne točke za podjetje DPLP veliko cenejše od ločenih in samostojnih poštnih uradov.

- (360) Resničnost zahtev v zvezi z mrežo: treba je poudariti, da zahteva, ki jo je država naložila podjetju DPLP, ni jasno dokazana.

- (361) Prvič, mreža, ki jo podjetje DPLP dejansko vzdržuje, je večja od tiste, ki jo zahteva država. Skupno število točk za poštne storitve in število poštnih uradov presega najmanjše število, ki ga zahteva država, kar bi lahko pomenilo, da zadevne obveznosti podjetja DPLP ne bremenijo, saj po svoji volji vzdržuje mrežo obstoječe velikosti.

- (362) Belgijski organi presežno število poštних uradov pojasnjujejo s pogojem o 10 km, potrebo po varnostnem manevrskem prostoru za primer nepričakovanega zaprtja poštних točk, pa tudi s svojo namero, da bodo najmanjše zahtevano število poštних uradov v naslednji pogodbi o upravljanju povečali na 650, zato bi bilo škoda, če bi na podlagi trenutno določenega števila nekatere poštne urade najprej zaprli, čez čas pa bi jih morali znova odpreti. Belgijski organi trdijo, da podjetje DPLP zato ni moglo dodatno zmanjšati števila poštних uradov, da bi se približalo najmanjšemu zahtevanemu številu, to je 589. Menijo, da je trenutna konfiguracija mreže s 713 poštными uradi kljub nominalnemu presežku točk za poštne storitve dejansko določena z zahtevami države.
- (363) Drugič, metoda belgijskih organov temelji na projekciji stroškov maloprodajne mreže za nazaj, to je med letoma 2009 in 1992. Taka projekcija je neizogibno povezana z metodološkimi negotovostmi. Poslovni model poštних točk ni nujno na voljo od leta 1992. Poleg tega so bili zaposleni pri podjetju DPLP v preteklosti večinoma stalni uslužbenci z zelo neprožnimi stroški za plače. Ker poštних točk ne upravljajo zaposleni podjetja DPLP, bi zadevno podjetje še naprej plačevalo stalne uslužbence, ki ne bi bili več zaposleni v poštних uradih. Torej je le malo verjetno, da bi se zaradi morebitnega zaprtja poštних uradov na začetku obdobja, na katero se nanaša preiskava, neposredno znižali stroški za plače. Nasprotno, tak prihranek bi bil lahko v nekem obsegu mogoč leta 2009, saj je bilo takrat zaposlenih več pogodbenih uslužbencev. Glede na postopen prehod na uslužbence z manj togim statutom in zaporedne izboljšave sistema stroškovnega računovodstva je mogoče šteti, da so računovodski podatki za nedavna poslovna leta izvzeti iz takih izkrivljanj. Ker pa za podjetje bpost še danes dela več kot 20 000 javnih uslužbencev, ki jih ni mogoče niti zaposliti v poštних točkah niti odpustiti, je nadomestitev vseh poštных uradov s poštными točkami še vedno le teoretična in nerealistična možnost.
- (364) Belgijski organi kljub temu poudarjajo, da bi v preteklosti prihranki pri operativnih stroških in prodaja stavb, ki jih podjetje ne bi več potrebovalo, nadomestili stroške odpušcanja. Kar zadeva zanesljivost podatkov za obdobje 1992–2002, trdijo, da so bili stroški maloprodajne mreže mogoče dejansko podcenjeni, saj so bili nekateri elementi, ki bi jih lahko šteli za stroške mreže, razvrščeni v druge stroškovne centre. Zato naj bi bile pomanjkljivosti metode projekcije za nazaj omiljene z drugimi previdnimi domnevami, ki so jih belgijski organi uporabili pri izračunu stroškov za predhodna poslovna leta.
- (365) Obstoj posebne obveznosti ozemeljske navzočnosti: tudi če priznamo obstoj zahteve v zvezi z mrežo, se trditev belgijskih organov, da je ta zahteva povezana z ločeno nalogo ozemeljske navzočnosti, ne zdi utemeljena. Zdi se namreč, da pogodbe o upravljanju ne vsebujejo posebnih določb, s katerimi bi bila opredeljena resnična obveznost ozemeljske navzočnosti, ki bi bila ločena in bi presegala zahteve, povezane z obveznostmi univerzalne storitve in drugimi obveznostmi javne službe. Nasprotno, v pogodbah, ki sta jih sklenili podjetje DPLP in belgijska država, je določeno, da je edini cilj zahteve v zvezi z mrežo zagotoviti univerzalno storitev in druge SSGP (dostavo dnevnega tiska in revij, poštni računi, nakaznice itd.), zato so za to potrebni stroški mreže *a priori* že knjiženi v bilancah teh različnih storitev⁽¹⁾. Poleg tega ni s pogodbami o upravljanju določen noben mehanizem za nadomestilo stroškov obveznosti ozemeljske navzočnosti. Komisija opozarja, da je bila obveznost predhodne določitve parametrov za izračun nadomestila vpeljana z okvirom o SSGP iz leta 2005 in da je bilo prekomerno nadomestilo stroškov za SSGP, ki jih je nosilo podjetje DPLP, ugotovljeno za obdobje po letu 2005 (glej uvodno izjavo 386).
- (366) Treba je opozoriti, da morajo države članice na podlagi člena 3 Direktive 97/67/ES svojim tradicionalnim poštным operaterjem naložiti obveznost zagotavljanja univerzalne storitve na ustrezni kakovostni ravni, zlasti kar zadeva geografsko pokrivanje. Vendar je zadevno ozemeljsko pokrivanje, ki obstaja v obravnavani zadevi v zvezi z Belgijo, le eden od številnih vidikov obveznosti univerzalne storitve. Komisija v pogodbah o upravljanju, s katerimi je podjetje DPLP pooblaščen za opravljanje univerzalne storitve, ni našla nobene navedbe v zvezi z dodatno nalogo, na podlagi katere bi bilo tradicionalnemu poštному operaterju naloženo vzdrževanje obsežnejše mreže z več uradi, kot se to zahteva na podlagi ozemeljskega pokrivanja, ki izhaja iz obveznosti javne službe in drugih povezanih javnih služb ter se sklada z logiko ozemeljske kohezije ali razvoja. Nobenega dvoma ni, da vsak poštni urad, ki ga podjetje DPLP uporablja za zagotavljanje univerzalne storitve, pripomore k ozemeljski koheziji⁽²⁾, vendar je s pravnega vidika obveznost vzdrževanja zadevnega poštnega urada povezana s potrebo po zagotavljanju dovolj kakovostne univerzalne poštne storitve in drugih povezanih storitev. Na podlagi upoštevnih sodne prakse bi moralo biti podjetje DPLP, da bi se lahko sklicevalo na dopolnilno ozemeljsko nalogo, zadolženo za ločeno in jasno opredeljeno nalogo vzdrževanja uradov poleg poštnega omrežja, katerega velikost je bila določena za univerzalno dejavnost. V takem pooblastilu bi morali biti natančno opredeljeni obveznosti, stroški, ki so povezani s temi obveznostmi, in sistem financiranja neto stroškov dodatne ozemeljske naloge.

⁽¹⁾ Prva pogodba o upravljanju: člen 1 dopolnila z dne 10. maja 1995; druga pogodba o upravljanju: člen 4; tretja pogodba o upravljanju: člen 22; četrta pogodba o upravljanju: člen 19.

⁽²⁾ Uvodna izjava 6 Direktive 2002/39/ES in uvodne izjave od 18 do 22 Direktive 2008/6/ES.

- (367) Komisija v pogodbah o upravljanju, ki sta jih sklenili država in podjetje DPLP, ni zasledila nobenega od navedenih elementov. Belgijski organi in podjetje DPLP so v bistvu želeli naknadno umetno utemeljiti obstoj ločene ozemeljske naloge, pri čemer so trdili, da ozemeljsko pokrivanje, določeno s pogodbami o upravljanju, obstaja iz dveh razlogov, saj naj bi hkrati izhajalo iz univerzalne storitve in domnevne ozemeljske naloge, ki naj bi presejala obveznost univerzalne storitve. Vendar zadevne pogodbe ne vsebujejo nobene določbe, ki bi napeljevala na domnevno ločeno ozemeljsko nalogo, zaradi katere bi moralo podjetje DPLP vzdrževati obsežnejšo mrežo, kot je predvidena za zagotavljanje univerzalne storitve.
- (368) Treba je opozoriti, da izmišljenost trditev belgijskih organov in podjetja DPLP izhaja tudi iz njihovih lastnih trditev. Belgijski organi želijo, da bi Komisija zaradi znižanja ravni morebitnega prekomernega nadomestila kot stroške, nastale zaradi opravljanja dodatne ozemeljske naloge, ki presega obveznost univerzalne storitve, upoštevala razliko med dejanskimi stroški samostojnega poštne urada in stroški hipotetične poštne točke, ki bi ga lahko nadomestila. Te trditve se ne opirajo na domnevno obsežnejšo mrežo, ki naj bi jo podjetje DPLP vzdrževalo za uresničitev ozemeljskih ciljev. Z njimi so izpostavljeni le dodatni stroški, nastali zaradi opravljanja univerzalne storitve, za katero se na podlagi pogodb o upravljanju ne izplačuje nobena pomoč. Neobstoje ozemeljskega cilja potrjuje tudi dejstvo, da bi morali belgijski organi za zagotovitev univerzalne storitve precej povečati število poštne točk, saj je ni mogoče zagotavljati z enakim številom takih točk.
- (369) Kljub temu je mogoče ugotoviti, da se trditev belgijskih organov, ki se sklicujejo na dejansko in ločeno obveznost ozemeljske navzočnosti, zdi sicer nesprijemljiva, vendar se zahteva v zvezi z mrežo, ki jo je naložila belgijska država in s katero se zahteva vzdrževanje mreže za zagotavljanje univerzalne storitve in drugih javnih storitev, hkrati ne nanaša le na te storitve, temveč povzroča tudi dodatne stroške za komercialne storitve.
- (370) Kot je bilo pojasnjeno v uvodni izjavi 354, na podlagi analize stroškov po dejavnosti in v skladu s sodbo v združenih zadevah Chronopost vse dejavnosti, ki uporabljajo maloprodajno mrežo, prispevajo k skupnim stroškom. Zato k stroškom mreže prispevajo vsi izdelki, tudi komercialni. Stroški, nastali zaradi obveznosti vzdrževanja poštne uradov, ki jo je naložila država, bremenijo komercialne izdelke, za katere se zdi, da vedno znova povzročajo izgube, čeprav se prodajajo po tržnih cenah. Podjetje DPLP ponuja svoje komercialne storitve po mreži, ker se z njimi delno financirajo fiksni stroški zadevne mreže in tako posredno prispevajo k univerzalni storitvi.
- (371) Z ekonomskega vidika se zdi, da je pri oceni prekomernega nadomestila za podjetje DPLP smiselno upoštevati izgube, ki so jih imeli komercialni izdelki zaradi obveznosti univerzalne storitve in drugih javnih storitev. Če je uporaba maloprodajne mreže za prodajo komercialnih izdelkov v ekonomskem interesu podjetja DPLP, to z vidika stroškovnega računovodstva pomeni, da se del stroškov mreže, ki bi se sicer pripisali javni storitvi, pripiše komercialnim izdelkom, za katere se zato zdi, da povzročajo primanjkljaj.
- Sistem izračuna prekomernega nadomestila
- (372) Zato je mogoče izračun prekomernega nadomestila v obravnavani zadevi povzeti, kot je navedeno spodaj:
- Neto stroški (stroški – prihodki) za SSGP
 - Dovoljeni zmerni dobiček za SSGP
 - + Letna nadomestila za SSGP
 - + Dodatni presežni dobiček, ustvarjen v rezerviranem sektorju univerzalne storitve (po financiranju univerzalne storitve, vključno z dodatnimi stroški mreže, ki jih ta povzroči za komercialne storitve)
-
- = Prekomerno nadomestilo
- Združljivost kapitalskih injekcij
- (373) O združljivosti kapitalskih injekcij iz leta 1997 je treba v nadaljevanju presoditi v okviru ocene združljivosti letnih nadomestil za SSGP, saj ne gre za ločeno dokapitalizacijo, temveč za izplačilo, povezano z nadomestilom za opravljanje nalog javne službe v obdobju 1992–1996.
- (374) Ker kapitalska injekcija iz leta 2003 ni bila državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, je vprašanje združljivosti pomoči brezpredmetno.
- (375) Ker kapitalska injekcija iz leta 2006 ni bila državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, je vprašanje združljivosti pomoči brezpredmetno.
- Nezdružljivost državnega poročstva
- (376) Treba je opozoriti, da državno poročstvo ni vključeno v pogodbo o upravljanju kot nadomestilo za obveznosti javne službe, zato o njegovi združljivosti ni mogoče presojeti z vidika člena 106(2) PDEU. Ker belgijski organi niso navedli nobene druge podlage za ugotovitev njegove združljivosti in ker je ni našla niti Komisija, je ta ukrep pomoč za tekoče poslovanje, ki ni združljiva z notranjim trgov, zato jo je treba vrniti.
- Davčni ukrepi
- (377) Kot je bilo že navedeno, podjetje DPLP z oprostitvijo plačila davka od dohodkov pravnih oseb ni pridobilo nobene prednosti, zato ta ukrep ni državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

- (378) Oprostitev plačila zemljiškega davka in lokalnih davkov so državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, vendar jih je treba obravnavati kot veljavne pomoči, vzpostavljene pred začetkom veljavnosti Pogodbe. Poleg tega je treba opozoriti, da ti davčni ukrepi niso vključeni v pogodbe o upravljanju kot nadomestilo za obveznosti javne službe.
- (379) Zato davčne oprostitve ne vplivajo na izračun prekomernega nadomestila, ki temelji na stroških, ki jih je dejansko nosilo podjetje DPLP (in že vključujejo učinke zadevnih davčnih oprostitvev).
- (380) Zato bodo davčne oprostitve obravnavane v ločenem postopku v zvezi z veljavnimi pomočmi v skladu s

členi 17, 18 in 19 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽¹⁾.

6.3.3.3 Izračun višine prekomernega nadomestila

- (381) Višino prekomernega nadomestila je mogoče izračunati na podlagi ocene iz pododdelka 6.3.3.2. V skladu z mehanizmom financiranja javne službe, ki so ga vzpostavili belgijski organi v pogodbah o upravljanju, bo prekomerno nadomestilo izračunano ločeno za posamezna obdobja veljavnosti pooblastila.

Prva pogodba o upravljanju: 1992–1996

		(v tisočih EUR)	
–	Neto stroški javne službe	:	– [...] (donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
–	Nastali stroški mreže	:	– [...]
–	Dovoljeni zmerni dobiček	:	– [...]
+	Nadomestila, ki jih je izplačala država	:	+ [...]
+	Kapitalska injekcija (1997)	:	+ 62 000 (naknadno nadomestilo za SSGP)
+	Prenos nepremičnin	:	+ 112 209
<hr/>		<hr/>	
=	Prekomerno nadomestilo	=	[...]

Druga pogodba o upravljanju: 1997–2002

Izračun dodatnega presežnega dobička, ustvarjenega v rezerviranem sektorju univerzalne storitve (OUS R)

		(v tisočih EUR)	
+	Presežni dobiček iz OUS R	:	+ [...] (dobiček iz OUS R, ki presega donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
	Stroški mreže, nastali zaradi OUS	:	[...]
	Neto stroški za OUS NR	:	[...] (OUS NR z izgubo)
	Zmerni dobiček iz OUS NR	:	[...] (donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
<hr/>		<hr/>	
=	Stroški univerzalne storitve, ki jih je treba financirati iz rezerviranega sektorja	=	[...]
	Dodatni presežni dobiček, ustvarjen v rezerviranem sektorju, zaradi katerega se zmanjšajo neto stroški za SSGP	=	[...]

Izračun prekomernega nadomestila:

		(v tisočih EUR)	
–	Neto stroški javne službe	:	– [...]
–	Dovoljeni zmerni dobiček	:	– [...] (donos iz poslovanja v višini 4,8 %)

⁽¹⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

+ Nadomestila, ki jih je izplačala : država	+ 1 286 461
+ Dodatni presežni dobiček iz OUS R	+ [...]
<hr/>	
= Prekomerno nadomestilo	= [...]

Tretja pogodba o upravljanju: 2003–2005

Izračun dodatnega presežnega dobička, ustvarjenega v rezerviranem sektorju univerzalne storitve (OUS R)

	(v tisočih EUR)	
+ Presežni dobiček iz OUS R :	+ [...]	(dobiček iz OUS R, ki presega donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
Stroški mreže, nastali zaradi OUS :	[...]	
Neto stroški za OUS NR :	- [...]	(upravičena OUS NR)
Zmerni dobiček iz OUS :	[...]	(donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
<hr/>		
= Stroški, nastali zaradi OUS, ki jih je treba financirati iz rezerviranega sektorja	= [...]	(ni treba financirati izgub)
Dodatni presežni dobiček, ustvarjen v rezerviranem sektorju, zaradi katerega se zmanjšajo neto stroški za SSGP	= [...]	

Izračun prekomernega nadomestila:

	(v tisočih EUR)	
- Neto stroški javne službe :	- [...]	
- Dovoljeni zmerni dobiček :	- [...]	(donos iz poslovanja v višini 4,8 %)
+ Nadomestila, ki jih je izplačala : država	+ 677 985	
+ Dodatni presežni dobiček iz : OUS R	+ [...]	
<hr/>		
= Prekomerno nadomestilo	= [...]	

Četrta pogodba o upravljanju: 2006–2010

Izračun dodatnega presežnega dobička, ustvarjenega v rezerviranem sektorju univerzalne storitve (OUS R)

	(v tisočih EUR)	
+ Presežni dobiček iz OUS R :	+ [...]	(dobiček iz OUS R, ki presega donos iz poslovanja v višini 7,4 %)
Stroški mreže, nastali zaradi OUS :	[...]	
Neto stroški za OUS NR :	[...]	(upravičena OUS NR)
Zmerni dobiček iz OUS :	[...]	(donos iz poslovanja v višini 7,4 %)
<hr/>		
= Stroški, nastali zaradi OUS, ki jih je treba financirati iz rezerviranega sektorja	= [...]	(ni treba financirati izgub)
Dodatni presežni dobiček, ustvarjen v rezerviranem sektorju, zaradi katerega se zmanjšajo neto stroški za SSGP	= [...]	

Izračun prekomernega nadomestila:

	(v tisočih EUR)
– Neto stroški javne službe :	– [...]
– Dovoljeni zmerni dobiček :	– [...] (donos iz poslovanja v višini 7,4 %)
+ Nadomestila, ki jih je izplačala : država	+ 1 568 787
+ Dodatni presežni dobiček iz : OUS R	+ [...]
<hr/>	<hr/>
= Prekomerno nadomestilo	= [...]

Drugi ukrepi

	(v tisočih EUR)
Državno poroštvo	
Državno poroštvo iz leta 2004:	1 500
<hr/>	<hr/>
=	1 500

Časovni obseg, upoštevan pri izračunu prekomernega nadomestila

- (382) Kot je bilo dogovorjeno z belgijskimi organi ⁽¹⁾, je „najbolj objektivna in uravnotežena“ metoda za opredelitev časovnega obsega, ki ga je treba upoštevati pri izračunu skupnega prekomernega nadomestila v obravnavani zadevi, pristop „po posameznih pogodbah“. Komisija zahtevi belgijskih organov ne nasprotuje. S tako metodo sta namreč stranem zagotovljeni večja predvidljivost in pravna varnost, zmanjša pa se tudi tveganje za prekomerno nadomestilo. Torej bodo posamezna obdobja obravnavana ločeno in se nobeno premajhno ali prekomerno nadomestilo ne bo preneslo iz enega obdobja v drugo.
- (383) Vendar belgijski organi trdijo, da je Komisija pred začetkom veljavnosti okvira o SSGP iz leta 2005 redno uporabljala metodo skupnega izračunavanja premajhnega oziroma prekomernega nadomestila. Na podlagi tega so posebej predlagali, naj se leta pred letom 2005 ⁽²⁾ združijo za skupni izračun premajhnega oziroma prekomernega nadomestila.
- (384) Komisija opozarja, da je bilo za vse tri pogodbe o upravljanju, ki so se uporabljale pred letom 2005, ugotovljeno premajhno nadomestilo, zato združitev vseh zadevnih let ne bi v ničemer vplivala na višino prekomernega nadomestila, ki ga je treba vrniti.
- (385) Komisija poleg tega še opozarja, da je treba od sprejetja okvira o SSGP leta 2005, „parametre za izračun, nadzor in pregled nadomestila“ predhodno določiti v aktu, s katerim se podeli pooblastilo ⁽³⁾. Ker v četrti pogodbi o upravljanju ni določeno nobeno nadomestilo za kakršne

koli stroške, nastale zunaj obdobja njene veljavnosti (2006–2010), premajhnega nadomestila, ugotovljenega za obdobja, ki niso vključena v zadevno pogodbo, ni mogoče izravnati z morebitnim prekomernim nadomestilom, izplačanim podjetju DPLP.

Rezultat izračuna prekomernega nadomestila

- (386) Komisija meni, da je podjetje DPLP prejelo prekomerno nadomestilo v višini 415 milijonov EUR za opravljanje naloge javne službe, in sicer zlasti v obdobju, urejenem s četrto pogodbo o upravljanju. Prekomerno nadomestilo je bilo nezdržljiva pomoč, zato ga je treba vrniti.

7. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (387) Prevzem plačevanja pokojnin, letni javni prenos, prenos nepremičnin, kapitalski injekciji iz leta 1997, davčne oprostitve in državno poroštvo so ukrepi pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, saj je bilo podjetje DPLP z njimi razbremenjeno stroškov, ki jih morajo običajno nositi zasebna podjetja.
- (388) Kapitalski injekciji iz leta 2003 in 2006 nista pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ker je država ravnala v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (389) Komisija ugotavlja, da je Belgija ukrepe – razen kapitalske injekcije iz leta 2003, ki jo je pred izvedbo ustrezno priglasila Komisiji, in davčnih oprostitvev, ki so veljavne pomoči – izvedla nezakonito v nasprotju s členom 108(2) PDEU.

⁽¹⁾ Dopis belgijskih organov z dne 20. decembra 2011.

⁽²⁾ Natančneje, belgijski organi menijo, da je bila uporaba skupnega pristopa za obdobja pred letom 2006 potrjena s Sklepom Komisije 2011/747/EU z dne 24. maja 2011 o državni pomoči C 88/97, ki jo je Francoska republika odobrila podjetju Crédit Mutuel (UL L 309, 24.11.2011, str. 23).

⁽³⁾ Točka 12(d) okvira o SSGP.

- (390) Podjetje DPLP zaradi prevzema plačevanja pokojnin ni bilo postavljeno v ugodnejši položaj od konkurentov, kar zadeva prispevke za socialno varnost. Ukrep je torej mogoče obravnavati kot združljiv na podlagi člena 107(3)(c) PDEU.

- (391) Letna nadomestila, dodeljena na podlagi četrte pogodbe o upravljanju, so pomoči, nezdružljive na podlagi člena 106(2) PDEU, če je bilo podjetju DPLP z njimi izplačano prekomerno nadomestilo.
- (392) Državno poroštvo je nezdružljiva pomoč.
- (393) Oprostitve plačila zemljiškega davka in lokalnih davkov so veljavne pomoči, zato bodo obravnavane v ločenem postopku v zvezi z veljavnimi pomočmi na podlagi členov 17, 18 in 19 Uredbe (ES) št. 659/1999.
- (394) V skladu s točko 5 okvira o SSGP se ta sklep uporablja brez poseganja v določbe Unije, veljavne na področju oddaje javnih naročil in konkurence –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč v obliki prevzema plačevanja pokojnin, dodeljena podjetju De Post – La Poste (podjetje DPLP, zdaj podjetje bpost), ki jo je izvedla Belgija, je združljiva z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Državna pomoč v obliki nadomestila stroškov javne službe, dodeljena podjetju De Post – La Poste (podjetje DPLP, zdaj podjetje bpost), ki jo je Belgija izvedla nezakonito v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ni združljiva z notranjim trgov.

Člen 3

Kapitalski injekciji, ki ju je Belgija v letih 2003 in 2006 izplačala podjetju De Post – La Poste (podjetje DPLP, zdaj podjetje bpost), nista pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 4

Državna pomoč v obliki državnega poroštva, dodeljena podjetju De Post – La Poste (podjetje DPLP, zdaj podjetje bpost), ki jo je Belgija izvedla nezakonito v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ni združljiva z notranjim trgov.

Člen 5

1. Belgija poskrbi, da se nezdružljive pomoči, podeljene na podlagi ukrepov, navedenih v členih 2 in 4, vrnejo.
2. Za zneske, ki jih je treba vrniti, se od datuma, ko so bili dani na razpolago upravičencu, do datuma dejanskega vračila zaračunavajo obresti.

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004⁽¹⁾ in Uredbo (ES) št. 271/2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004.

4. Belgija z datumom sprejetja tega sklepa prekliče vsa nepravilna plačila pomoči, podeljenih na podlagi ukrepov, navedenih v členih 2 in 4.

Člen 6

1. Vračilo pomoči, dodeljenih na podlagi ukrepov, navedenih v členih 2 in 4, se izvede takoj in učinkovito.

2. Belgija zagotovi, da se ta sklep izvrši v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 7

1. Belgija v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:

- (a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga je treba izterjati od upravičenca;
- (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
- (c) dokumente, ki dokazujejo, da je bil upravičenec pozvan k vračilu pomoči.

2. Belgija obvešča Komisijo o napredku glede sprejetih nacionalnih ukrepov za izvajanje tega sklepa, dokler se vračanje pomoči, dodeljenih na podlagi ukrepov, navedenih v členih 2 in 4, ne konča. Na zahtevo Komisije nemudoma pošlje vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Zagotovi tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih, ki jih je upravičenec že plačal.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Belgijo.

V Bruslju, 25. januarja 2012

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

⁽¹⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.